

hallazine: verkkolehden konsepti älypuhelimelle

*käyttöliittymän ja visuaalisen
identiteetin suunnittelu*

OPINNÄYTETYÖ 2020 **PINJA KUMPULAINEN**

Hallazine: verkkolehden konsepti älypuhelimelle

Käyttöliittymän ja visuaalisen
identiteetin suunnittelu

LAB-AMMATTIKORKEAKOULU

Medianomi (AMK)

Graafinen suunnittelu

Kevät 2020

Pinja Kumpulainen

TIIVISTELMÄ

LAB-AMMATTIKORKEAKOULU

Medianomi (AMK)

Graafinen suunnittelu

Pinja Kumpulainen

Hallazine: verkkolehden konsepti älypuhelimelle

Käyttöliittymän ja visuaalisen
identiteetin suunnittelu

Opinnäytetyö

Kevät 2020

101 sivua

Opinnäytetyöni aiheena oli älypuhelimien selaimella tarkasteltavan verkkolehden konsepti, joka pitää sisällään käyttöliittymän ja visuaalisen identiteetin suunnittelun. Työssä tutkittiin erityisesti sitä, kuinka painetun lehden käyttökokemuksen voisi toistaa digitaalisessa ympäristössä. Onko mahdollista toteuttaa visuaalisesti yhtä monipuolinen kokonaisuus, vaikka laite rajoittaa lukijalle kerrallaan avautuvan näkymän laajuutta?

Ensimmäisissä luvuissa pohditaan myös muita verkkolehden ominaisuuksia, jotka tekevät sen käyttökokemuksesta erilaisen kuin painetussa lehdessä. Tekemällä verkkolehdestä lineaarisesti selailtavan ja numeroittain julkaistavan kokonaisuuden, pystyy lukija paremmin uppoutumaan siihen. Myös se, että artikkelien taitossa ja visuaalisessa ilmeessä on vaihtelua, tekee lehdestä elämyksellisemmän.

Opinnäytetyönä toteutettava verkkolehti on virtuaalitali Hallavan jäsenlehti, joten visuaalista identiteettiä suunniteltaessa piti ottaa huomioon sekä Hallavan brändi, että myös sen kohderyhmä. Kohderyhmään kuuluvat sekä yläasteikäiset nuoret kuin myös virtuaalihevostia kauemmin harrastaneet parikymppiset. Vaikka kohderyhmä onkin kahtia jakautunut, työssä keskityttiin tuottamaan visuaaliselta ilmeeltään nuorille suunnattu verkkolehti, sillä sen koettiin edesauttavan Hallavan toimintaa paremmin.

**Asiasanat: graafinen suunnittelu, verkkolehti,
visuaalinen identiteetti, käyttöliittymä, typografia**

ABSTRACT

LAB University of Applied Sciences
Bachelor of Culture and Arts (AMK)
Graphic design
Pinja Kumpulainen

Hallazine: concept for a mobile first magazine

Designing user interface
and visual identity

Thesis
Spring 2020
101 pages

The subject of this thesis is a concept for a mobile first magazine. The concept consists of user interface as well as the visual identity for the online magazine that is published on a webpage designed for mobile phones. In the thesis it was explored how the user experience of a printed magazine can be reiterated in a digital environment. Is it possible to create an equally diverse layout even though the device restricts the size of the area shown to the reader?

The first chapters discuss what are the properties of an online magazine that make the user experience differ from a printed magazine. By making the online magazine linearly browsed and published by issue, readers can easily immerse themselves in the content. In addition, creating variation in the visual look and layout makes the magazine more engaging.

The online magazine created during this thesis was meant for the users of a sim-game stable called Hallava, and one of its main purposes was to attract more users. When designing the visual identity of the magazine, the sim-game stables brand had to be taken into account as well as who are the target group. It consists of both teenagers and people in their twenties who have had this hobby since they were kids. Even though the target group is divided, it was decided to concentrate on making the magazine appealing for teenagers, since they would more likely be the new users of Hallava.

Keywords: graphic design, e-magazine, visual identity, user interface, typography

SISÄLLYS

1	Johdanto	06
2	Toimeksianto ja suunnittelun lähtökohdat	10
2.1	Hallazine	11
2.2	Aikakauslehdet	16
2.3	Verkkolehdet	19
2.4	Painettu lehti vs. verkkolehti	23
3	Käyttöliittymän suunnittelu	27
3.1	Sivuston rakenne	28
3.2	Navigointi	31
3.3	Kansi ja sisällys	35
3.4.	Alanavigaatio	40
4	Visuaalisen identiteetin suunnittelu	45
4.1	Aluksi	46
4.2	Logo	49
4.3	Typografia	53
4.4	Värimaailma	62
5	Taittokonsepti	65
5.1	Kansi	66
5.2	Sisällys	71
5.3	Palstat	77
5.4	Artikkelit	81
6	Lopuksi	90
6.1	Prosessi	91
6.2	Yhteenveto	94
	Lähteet	97
	Liitteet	101

1 JOHDANTO

Aiheen valinta

Opinnäytetyönäni suunnittelen käyttöliittymän ja visuaalisen ilmeen älypuhelimien selaimella tarkasteltavan verkkolehden konseptille. En ole ikinä ollut erityisen kiinnostunut aikakauslehdistä siinä mielessä, että olisin jaksanut lukea niitä tai käyttää rahaani niiden ostamiseen, mutta lehdet ovat kuitenkin aina kiehtoneet minua, sillä ne ovat visuaalisuudeltaan erityisen rikkaita. Joka aukeamalta löytyy paljon kaikkea tutkittavaa ja silmäiltävää, ja käytettävä kuvitus ja typografia vaikuttavat suuresti artikkelin viestiin sekä koko lehden välittämään tunnelmaan.

Tiesin alusta asti, että opinnäytetyöni pääpaino tulisi olemaan typografiassa ja taittamisessa, koska koen niiden parissa työskentelyn kiinnostavaksi. Olen myös innostunut brändäämisestä ja siitä, kuinka kohderyhmä vaikuttaa aina lopulliseen tuotteeseen, oli kyseessä sitten mikä tahansa graafinen toteutus. Valitsemalla opinnäytetyöni aiheeksi aikakauslehden konseptin suunnittelun, pääsen mielestäni parhaalla mahdollisella tavalla hyödyntämään kaikkea oppimaani ja toteuttamaan kokonaisuuden, joka toimii hyvin portfolioissani tulevaisuutta ajatellen. En myöskään halunnut tehdä opinnäytetyötäni toimeksiantona yritykselle, nyt kun oman projektin tekeminen oli vielä mahdollista, joten päädyin valitsemaan lehden aiheeksi oman harrastukseni.

Vaikka opinnäytetyölläni ei ole varsinaista toimeksiantajaa, en lähde rakentamaan lehteä aivan tyhjästä. Julkaisu tulee olemaan virtuaalitalini Hallavan jäsenlehti ja näin ollen Hallavan brändi tulee vaikuttamaan myös lehden visuaaliseen ilmeeseen sekä tapaan puhutella lukijaansa. Hallava on tarinallisuuden painottuva piirretty ratsastuskoulu, joka käytännössä toimii foorumiyhteisön kautta. Yhteisön jäsenet, joita kutsun Hallavan käyttäjiksi, kirjoittavat tarinoita, jotka sijoittuvat ennalta määrättyyn miljööseen, ja kuljettavat tarinaa eteenpäin useamman hahmon näkökulmasta kerrottuna. Perustin Hallavan syksyllä 2013, joten sillä on jo melko vakaa käyttäjäyhteisönsä, sekä laaja maine virtuaalihevosharrastajien keskuudessa.

Lopullinen tuote

Pohdin pitkään teenkö Hallavan lehdestä, jonka myöhemmin nimesin Hallazineksi, perinteisen printtiversion. Päätin kuitenkin julkaista lehteäkin digitaalisesti, koska Hallava itsessään toimii pelkästään digitaalisessa ympäristössä, ja näin säästyisin painokustannuksilta. Verkkolehden kautta on myös helpompi saavuttaa haluttu kohderyhmä jo käytössä olevien digitaalisten kanavien kautta. Lehti tulee olemaan kaikille maksutta luettavissa.

Haluan ehdottomasti julkaista verkkolehteä responsiivisessa muodossa, jolloin sisältö mukautuu kulloinkin käytössä

olevaan laitteeseen. Nykypäivänä ihmiset osaavat odottaa ja vaativatkin sitä, että sisältö on helposti toistettavissa laitteella kuin laitteella, minkä takia esimerkiksi PDF-versio lehdestä ei olisi toimiva ratkaisu. Olen myös lähiaikoina ollut erityisen kiinnostunut käyttöliittymäsuunnittelusta, joten haluan pystyä itse vaikuttamaan lehden rakenteeseen ja toiminnallisuuteen. Teknisesti tämä rajaa julkaisumuodon kahteen mahdolliseen: voin tehdä joko sovelluksen tai verkkosivun.

Google Analyticsin (13.12.2019) mukaan 80% Hallavassa viimeisen 30 päivän aikana tapahtuvasta liikenteestä on kulkenut mobiililaitteiden kautta, joten voi hyvin olettaa, että verkkolehteäkin tulnaisiin pääsääntöisesti lukemaan älypuhelimella, mikä tekee sovelluksesta kutkuttavan vaihtoehdon. Sovelluksen kehitys on kuitenkin kallista tai vähintäänkin aikaa vievää, sillä en osaa käytettäviä koodikieliä entuudestaan. Perinteisiä verkkosivuja sen sijaan osaan tehdä ja HTML5:n avulla myös selaimella avattavista verkkopalveluista saa hyvinkin mobiiliympäristöön sopivia.

Tutkimuskysymys

Haluan omassa opinnäytetyössäni keskittyä nimenomaan älypuhelimelle optimoituun verkkolehteen ja tutkia sitä, kuinka painetun lehden käyttökokemuksen saa toistettua mobiililaitteen selaimella tarkasteltavan verkkojulkaisun konseptissa. Kehittämällä itse verkkosivun pystyn parhaalla mahdollisella

KATSE KÄSIIN

Käytän paljon käsiineitä. Ne ovat paitsi kiva lisä asuun myös käteviä käsien puhtaanaapidon kannalta etenkin ukkomailla isoissa kaupungeissa liikkessa. Hermésin laukkuu käytän iltaisin silloin, kun tarvitsen mukaan vain huulipunaa ja rahapussin.

REIKÄNEULE

Madridista ostettu leikkisiä neule skarppea asun kuin asun kivasti. Käytän sitä esimerkiksi puuterinvärisen hameen parina.

PYÖREÄT POKAT

Ennen käytin naisellisia, kissamaisia pokia, mutta nykyään suosin pyöreitä malleja. Ne sopivat pitkille, kapealle kasvoilleni ja tuovat intensiivisyyttä katseeseen. Nämä kaikki ovat Timo Anderssonin maahantoumilla malleja.

”Juuri nyt tavoittelen LUKSUKASTA MUTTA RENTOA JA SPORTTISTA kokonaisuutta.”

Minua kauhistuttaa ajatus täitmäisyydestä, mutta en toisaalta halua pukeutua liian nuorekkaasti. Liika klassisuus ei myöskään ole juttuni: minulla ei juuri koskaan näe päällä raitaa, ruutua tai kukkakuo- sia. Niinpä jäljelle jää yksinkertaisuus. Puke- dun usein kokomustaan, mutta silloin asussa pitää olla jokin kiinnostava yksityiskohta tai leikkaus. Toinen ikisuosikkini on violetti. Se on minulle jopa uskonnollinen väri, joka on kulkenut mukani aina. Enää en tosin

vetäisi päälle violettiä kokopukua vaan käytän sitä mausteena. Viime aikoina tyylini on muuttunut jonkin verran, ja tavoittelen luksukasta mutta ren- toa ja sporttista kokonaisuutta. Olen löytä- nyt vaaleansinisen, valkoisen ja puuterisävyt. Vielä pari vuotta sitten en sietänyt paitapuse- roita ja farkkuja omassa vaatekaapissani, nyt minulla on niitä valtavasti. Valkoisilla paita- puseroilla on sitä paitsi kauhean helppo lei- kitellä: niissä on usein hauskoja detaljeja, ja asuun saa sekunnissa muotoa sujauttamalla paidan helman osittain farkkujen sisälle. Tiedostan hyvin vartalonni huonot puo- let ja häivyttän niitä pukeutumisella. Siksi en käytä pooloja tai tiukkoja kauluksia – ne

Kuva 1. Ellen marraskuun numeron printtiversion taitto on leikittelevä ja eri elementtien väliset kokosuhteet hallitusti tasapainossa. (Elle 2019, 77)

Kuva 2. Sama artikkeli Ellen verkkopalvelussa ei ole graafisesti yhtä tasapainoinen. Pienten nostojen kuten *Katse käsiin* painoarvo on muuttunut huomattavasti alkuperäisestä. (Elle 2019)

Meikkaaguru Raiili Hulkkonen tyylittää: ”Tiedostan hyvin vartalonni huonot puolet ja häivyttän niitä pukeutumisella”

Muoli
30.12.2019

Meikkaaguru Raiili Hulkkonen, 73, rakastaa selkeitä asuja eikä koskaan poistu kotoo ilman isoja korvakoruja.

Minua kauhistuttaa ajatus täitmäisyydestä, mutta en toisaalta halua pukeutua liian nuorekkaasti. Liika klassisuus ei myöskään ole juttuni: minulla ei juuri koskaan näe päällä raitaa, ruutua tai kukkakuo- sia. Niinpä jäljelle jää yksinkertaisuus. Puke- dum usein kokomustaan, mutta silloin asussa pitää olla jokin kiinnostava yksityiskohta tai leikkaus. Toinen ikisuosikkini on violetti. Se on minulle jopa uskonnollinen väri, joka on kulkenut mukani aina. Enää en tosin vetäisi päälle violettiä kokopukua vaan käytän sitä mausteena.

Viime aikoina tyylini on muuttunut jonkin verran, ja tavoittelen luksukasta mutta ren- toa ja sporttista kokonaisuutta. Olen löytä- nyt vaaleansinisen, valkoisen ja puuterisävyt. Vielä pari vuotta sitten en sietänyt paitapuseroita ja farkkuja omassa vaatekaapissani, nyt minulla on niitä valtavasti. Valkoisilla paitapuseroilla on sitä paitsi kauhean helppo leikitellä: niissä on usein hauskoja detaljeja, ja asuun saa sekunnissa muotoa sujauttamalla paidan helman osittain farkkujen sisälle.

|| Juuri nyt tavoittelen luksukasta mutta rentoa ja sporttista kokonaisuutta.

Tiedostan hyvin vartalonni huonot puolet ja häivyttän niitä pukeutumisella. Siksi en käytä pooloja tai tiukkoja kauluksia – ne ovat hyvin epäedullisia leualleni. Hermostun, jos minulle tarjotaan vaatekaupassa lyhythihaista yläosaa; haluan hihojen yltävän vähintään kynärpäihin saakka. Toisaalta saatan välillä pukea pitkän mekon tai leveät, vahvat housut, vaikka ne eivät todellakaan pidennä 164-senttistä varttani.

Kotini on täynnä rillejä, sillä rakastan leikkää niillä. Parikymmentä vuotta sitten aloin käyttää silmälasia ihon vain asusteena, ilman vahvuuksia. Käytin silloin paljon muitakin asusteita, kuten käsikoruja ja korviksia. Lopetin korvakorujen käyttämisen, kun kasvot alkoivat valahtaa alaspäin: roikkavat korut vain korostivat sitä. Mutta kun tulee tarpeeksi vanhaksi, ei sellaisesta enää iksa välittä. Nykyään julkosen hissistä takaisin sisään, jos olen vahtingossa lähdessä ulos ilman korvakoruja.

Ryhtiä liivillä

Liivit antavat vartalolle muotoa, ja saatan pukea sellaisen yhtä lailla löysän mekon päälle kuin bleiserin alle. Ystävältä ostamani liivi istuu hyvin Marellan neuleen ja Ritva Fallan housujen kanssa. Kengät ovat My o Mystä.

Katse käsiin

Käytän paljon käsiineitä. Ne ovat paitsi kiva lisä asuun myös käteviä käsien puhtaanaapidon kannalta etenkin ukkomailla isoissa kaupungeissa liikkessa. Hermésin laukkuu käytän iltaisin silloin, kun tarvitsen mukaan vain huulipunaa ja rahapussin.

Reikäneule

Madridista ostettu leikkisiä neule skarppea asun kuin asun kivasti. Käytän sitä esimerkiksi puuterinvärisen hameen parina.

tavalla vaikuttamaan käyttökokemukseen. Pystyn itse suunnittelemaan lehden rakenteen, enkä ole sidottuna ennalta määrättyihin taittoratkaisuihin.

Aikakauslehtien verkkopalvelut kuten menaiset.fi, elle.fi ja fit.fi eivät ole mielestäni käyttökokemukseltaan ja visuaaliselta ulkoasultaan, varsinkaan älypuhelimella selatessa, aivan niin puoleensa vetäviä kuin printtivastikkeensa (kuvat 1 & 2). Taitosta puuttuu leikittelevyys ja monipuolisuus, joka on aikakauslehdille tyypillistä. Sen sijaan kukin artikkeli on aiheesta riippumatta taitettu samalla tavalla kuin edellinenkin; pakotettu sisällönhallintajärjestelmän määrittelemään muottiin (kuvat 3, 4 & 5).

Koenkin sopivana haasteena sen, kuinka mobiililehden selaamisesta saisi mahdollisimman samanlaisen käyttökokemuksen kuin perinteisen painetun aikakauslehden lukemisesta. Haluan, että verkkolehden pystyy uppoutumaan, ja sitä on aivan yhtä ihastuttava selailla kuin painettuakin aikakauslehteä.

Työn rajaus

Vaikka vastaan itse lehden teknisestä toteutuksesta eli koodaamisesta, ei se ole osa itse opinnäytetyötä, kuten eivät myöskään lehden sisältö ja kuvitukset. Opinnäytetyöni tulee koostumaan verkkolehden konseptista, jota varten toteutan kannen, sisällyksen sekä 2-3 artikkelia.

Vatsalihakset töihin: Kierto istuen voimapallolla

TREENI 13.2.2020

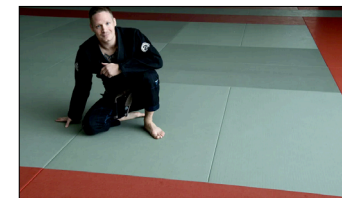
Voimapallon kanssa tehtävät vatsakierrot vahvistavat vatsalihaksia ja haastavat lanneselkää tukevia selkälihaksia.

Vatsalihakset, kuten muutkin lihakset vaativat vahvistukseen riittävästi vastusta ja dynaamista liikettä. Suurin osa perinteisistä istumaanousuliikkeistä ovat kevyitä eivätkä ne sen takia saa aikaan suuria muutoksia lihaksissa. Kevyiden liikkeiden helpottuminen johtuukin enemmän tekniikan parantumisesta kuin lihasten vahvistumisesta.

Voimapallo on hyvä tapa lisätä vatsalihasten vahvistamiseen tarvittavaa vastusta. Kierto istuen voimapallolla vahvistaa vatsalihaksia ja haastaa lanneselkää tukevia selkälihaksia. Kiertoliike lisää vinojen vatsalihasten osuutta treenissä.

Ota tekniikka haltuun

1. Asetu istumaan maahan ja ota voimapallo syliisi. Pidä vatsa sisällä ja lähde kiertämään palloa puolelta toiselle. Leuka pysyy rinnassa ja lanneselkä suorana.

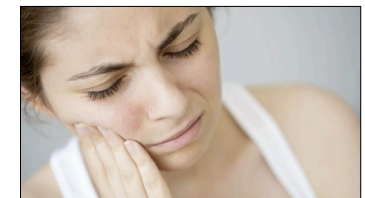
Artisti Aste: "Kehässä olen aggressiivinen"

TREENI 11.2.2020

Musiikkipiireissä Jani Sutelainen, 34, tunnetaan artistinimellä Aste. Harva tietää, että hän on myös monikertainen brasilialaisen jujutsun Euroopan mestari.

"Kävelin ensimmäisen kerran brassisalille aika leveänä. Olin varma, että paini- ja vapaottelustaani ansiosta omaksuisin myös brasilialaisen jujutsun helposti. Laji on yhdistelmä japanilaista judoa sekä jujutsua ja brasilialaisia kamppailutekniikoita. Otteluissa vastapuoli yritetään viedä mattoon mahdollisimman nopeasti, jossa matsi lopetetaan joko lukotuksella tai kuristuksella. Oli pieni yllätys, kun 50-kiloinen, mustavöinen Emilia Tuukkanen kuristi minut ekoissa treeneissä pariinkin otteeseen. En voinut ajatella muuta, kuin että haluan oppia tekemään saman. Olin aivan koukussa, ja vaikka ensin kelasin, että treenaan tällä kertaa vain omaksi ilokseni, niin kuinkas kävikään. Kuukauden päästä olin jo kisoissa.

Paini oli minulle pienenä luontainen laji. Kaikki pikkupojat tykkäävät painia, mutta minä erotuin muista siinä, etten osannut lopettaa. Vanhemmat veivät minut painikouluun alle kahdeksästä ja lopetin sitä nopeasti. Muuten

Hampaiden narskuttelu voi aiheuttaa yllättäviä vaivoja

HVÄÄ OLO 4.2.2020

Jännitystilat niska-hartiaseudulla saattavat aiheuttaa purenta- ja hammasongelmia, tai toisinpäin. Kyse voi olla yöllisestä hampaiden narskuttelusta eli bruksismista tai purentaelimistön toimintahäiriöistä.

Hampaiden narskuttelu on jossain määrin synnynnäistä, mutta psyykomotoriset ongelmat saattavat pahentaa sitä tai kokonaan laukaista ongelmat. Stressi aiheuttaa kireyttä myös suun alueella ja heijastuu jännityksinä muualle kehoon. Yöllinen hampaiden yhteen pureminen voi jäädä huomaamatta, mutta sen aiheuttamat säröt tai jumit eivät.

Leukojen yhteenpureminen voi halkaista jopa terveen hampaan.

Pään alueen lihaksissa on valtava voima, leukojen yhteenpureminen voi halkaista jopa terveen hampaan.

Kuvat 3, 4 & 5. Fit-lehden

verkkopalvelussa kaikki artikkelit on taitettu samalla kaavalla (fit.fi 2020)

Rajaan opinnäytetyöstäni koko skaalan kattavan responsiivisuuden pois, sillä tablet- ja desktop-versioiden suunnittelu paisuttaisi aiheen liian suureksi. Keskityn tekemään Hallazinen lukukokemuksesta parhaan mahdollisen älypuhelimien selaimella tarkasteltavaksi. Responsiivisuuden jatkokehittäminen jää opinnäytetyöni jälkeiselle ajalle.

2 TOIMEKSIANTO

JA SUUNNITTELUN

LÄHTÖKOHDAT

2.1 HALLAZINE

Piirretty virtuaalinen ratsastuskoulu Hallava

Hallava on syksyllä 2013 perustettu tarinallinen virtuaalitali, eli yhteisöllinen useamman kertojan tarinan kautta etenevä roolipeli. Hallavan verkkosivuilla on selostettu tarkkaan miljööna toimivan ratsastuskoulun tiloista, toiminnasta ja siellä asuvista hevosista. Käyttäjät kirjoittavat tarinoita itse luomiensa hahmojen näkökulmista niin, että tarinat sijoittuvat jollain tavalla tähän fiktiiviseen ympäristöön. Hahmot voivat olla hevosten hoitajia, tallityöntekijöitä, ratsastuskoululaisia tai muita henkilöitä, joita tallilla saattaa tavata. Kirjoittaminen tapahtuu foorumilla, jossa ylläpitäjä voi ohjata tarinan kulkua erilaisten tapahtumien kautta. Tarinaa ja hahmoja kuvitetaan digitaalisin piirroksin ja Hallavan brändi nojaakin vahvasti sen perustajan ja ylläpitäjän eli minun piirustustyyliini (kuva 6).

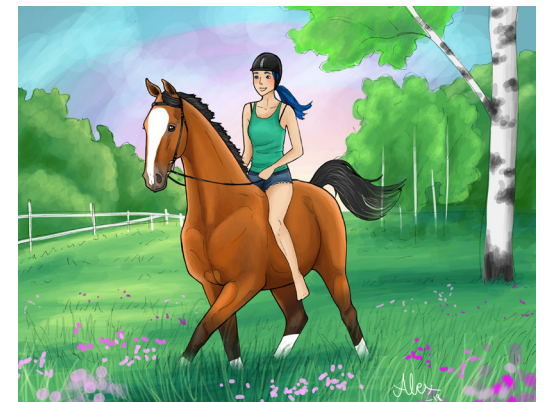
Käyttäjiä Hallavassa on kerrallaan 15-20 ja jokainen näistä käyttäjistä vie siis tarinaa eteenpäin oman hahmonsä näkökulmasta. Noin puolet käyttäjistä on pidempiaikaisia harrastajia, jotka ovat pyörineet mukana kuvioissa useamman vuoden. Loput henkilöistä vaihtuvat noin parin kuukauden välein oman kiinnostuksensa mukaan. Toiminnan jatkuvuuden kannalta olisi ihanteellista, että käyttäjämäärä pysyisi kuukaudesta toiseen suurin piirtein samoissa lukemissa, sillä mitä enemmän tarinointia tapahtuu, sitä enemmän se inspiroi muitakin käyttäjiä jatkamaan peliä. Hallavan oma verkkolehti voisi auttaa sitouttamaan käyttäjiä, sekä samalla houkuttelisi uusia ihmisiä liittymään mukaan.

Hallazinen toimitus ja toteutus

Hallava Magazine eli Hallazine tulee olemaan Hallavan jäsenlehti, joka on kaikille maksuttomasti luettavissa verkkoselaimen kautta. Toivoisin, että mahdollisimman iso osa artikkeleista olisi käyttäjien itsensä suunnittelema ja kirjoittama, vaikka lehden päävastuu olisikin minulla. Kiinteää toimitusta ei siis ole, vaan se vaihtelee numerosta toiseen. Lehden taitosta ja teknisestä toteutuksesta vastaan täysin itse.

Lehti ilmestyy 2-4 kertaa vuodessa ja ensimmäinen numero julkaistaan helmi-maaliskuussa 2020. Lehden käyttöliittymä pyrkii muistuttamaan painettua lehteä, mutta kuitenkin hyödyntäen digitaalisen alustan tarjoamia mahdollisuuksia. Opinnäytetyöni puitteissa suunnittelen lehdestä ainoastaan älypuhelimelle optimoidun version, mutta tulevaisuudessa lehti tulisi olemaan käyttäjäystävällisesti luettavissa myöskin tablet- ja desktop-laitteilla. Google Analyticsin (13.12.2019) mukaan viimeisen 30 päivän aikana Hallavan sivuilla on vierailtu käyttäen 1141 eri laitetta, joista 908 on ollut älypuhelimia, 232 tietokoneita ja 1 tablettilaitte. Tähän nojaten on helppo perustella, miksi Hallavan verkkolehti kannattaa suunnitella *mobile first* -asenteella eli aloittamalla suunnittelu mobiiliversiosta ja siirtyä vasta sen jälkeen miettimään, miten verkkosivu toimii, ja miltä se näyttää, suuremmilla näytöillä.

Kuva 6. Virtuaalitalli Hallavan kuvituskuvia vuosien varrelta

Tavoitteet ja sisältö

Hallavan verkkolehden tarkoituksena on jo olemassa olevien käyttäjien sitouttaminen tarjoamalla mielenkiintoista puuhasteltavaa lehden teon parissa, sekä uudenlaista sisältöä harrastukseen liittyvien artikkeleiden muodossa. Jutuissa käsitellään virtuaalimaailman yleisiä ilmiöitä, kuten hahmosuunnittelua, fiktiivistä kirjoittamista ja piirtämistä, sekä esitellään spesifimpiä aiheita kuten laatuarvostelut, PKK-näyttelyt ja virtuaalihevosten kasvattaminen.

Vanhojen käyttäjien sitouttamisen lisäksi lehden toisena tavoitteena on hankkia Hallavaan uusia käyttäjiä. Hallavan voi löytää esimerkiksi Instagramista, joka on varsinkin nuorempien virtuaalihevosharrastajien kovassa suosiossa, tai sitten Keskustasta, joka on nettipuolella harrastavien kokoontumispaikka. Näiden alustojen kautta kiinnostuneet ohjataan Hallavan nettisivuille, josta saa yleistä tietoa toimintaan liittyen. Tässä vaiheessa mahdollinen uusi käyttäjä joko päättää osallistua toimintaan tai tarvitsee lisää näyttöä siitä, miksi se olisi hyvä idea.

Sen lisäksi, että Hallazine kertoo virtuaalimaailman ilmiöistä, se esittelee myös tarkemmin itse Hallavan toimintaa. Hallazinen kautta lukijat pääsevät mukaan käynnissä oleviin juonikuvioihin, sekä eri hahmojen välillä tapahtuvaan draamaan. Lehti kertoo yksityiskohtaisesti kaikkein tärkeimmät

uutiset siitä, mitä tallilla on meneillään, tavalla, joka säästää uudelta tai potentiaaliselta käyttäjältä foorumin vanhojen viestien selaamisen vaivan. Käyttäjä pääsee helposti kiinni tarinaan, ja mukaan hyppääminen on entistä helpompaa ja houkuttelevampaa.

Kohderyhmä

Oman käsitykseni mukaan virtuaalihevosharrastuksen kulta-ajan voidaan sanoa olleen vuoden 2008 paikkeilla, jolloin uusia harrastajia löysi jatkuvasti tiensä nettitallien pariin. Tällöin harrastajat olivat pääsääntöisesti nuoria tyttöjä, joita yhdisti heppahulluus, Merja Jalon kirjat ja Lena Furbergin sarjakuvat. Internet oli silloin myös suhteellisen tuore käsite, ja harrastusta villitsi viehätys omien nettisivujen suunnittelua kohtaan. Sittenmin nuo samat pikkutyöt ovat kasvaneet aikuisiksi ja netissä virtuaalihevostia harrastavien keski-ikä lienee jossain 20-25 vuoden tienoilla.

Nettipuolella on tapahtunut viime vuosina selkeästi uusien harrastajien kato ja osasyynä tähän on varmasti sosiaalinen media. Yhä useammat lapset ja nuoret harrastavat virtuaalihevostia Instagramissa, jossa se tapahtuu helposti omaa älypuhelinta käyttäen. Miksi vaivautua tekemään omat nettisivut, kun Instagram tarjoaa ilmaisen alustan ja vielä yhteisön kaupan päälle? Instagramissa harrastaminen tapahtuu

Kuvio 1.

Oletettavasti tavoitettavissa oleva kohderyhmä eri alustoilla verrattuna jo tavoitettuun kohderyhmään. (VRL, Keskusta, Hallava, Instagram 2019)

pääasiassa piirroskuvia jakamalla, mutta perus idea on sama: keksitään itse hevosia ja luodaan niiden ympärille oma maailmansa. Kokemukseni mukaan tällä alustalla harrastavien keski-ikä on noin 13-16 vuotta.

Hallazinen kohderyhmä on siis jokseenkin kahtia jakautunut. Toisaalta virtuaalihevosiä harrastaa kirjoittamisesta ja erityisesti hahmokeskeisestä tarinoimisesta kiinnostuneet parikymppiset, ja toisaalta hevosista innostuneet yläasteikäiset. Nettipuolella piirit ovat kuitenkin tänä päivänä melko pienet, ja uskon Hallavan olevan monelle harrastajalle entuudestaan tuttu. Instagramin puolella käyttäjämäärät ovat kuitenkin kasvussa ja siksi uskon, että mahdolliset uudet käyttäjät tulevat nimenomaan sieltä. Jo virtuaalihevosiä harrastavien lisäksi lukijoiksi toivotaan tietysti myös sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole vielä harrastuksen pariin löytäneet, mutta ovat kiinnostuneet virtuaalihevosista. Tällaisia henkilöitä voisivat olla oikeiden hevosten parissa harrastavat nuoret, sekä tietysti keppihevosharrastajat. (Kuvio 1.)

Mallilukija

Kohderyhmä tarkoittaa siis melko laajaa kattausta erilaisia ihmisiä, ja siksi lehden tekemistä kannattaa helpottaa mallilukija-työkalun avulla. Mallilukija on keksitty stereotyyppi lehden lukijasta, ja tämän kuvitteellisen hahmon kautta voidaan

mieltä millaiset artikkelit häntä, ja sitä kautta suurta osaa lukijoista, voisi kiinnostaa. Aiheiden ideoinnin ja näkökulmien kannalta on helpompi kohdentaa artikkeli tietynlaiselle henkilölle, kuin yrittää miellyttää kerralla koko kohderyhmää. (Kuisma, Rätty & Töyry 2008, 37.)

Koska Hallazinen kohderyhmä jakaantuu kahteen, suunniteltiin myös kaksi mallilukijaa. Ensimmäinen näistä hahmoista on Anna, 24-vuotias opettajaopiskelija Tampereelta. Hän on harrastanut virtuaalihevosia kymmenisen vuotta nettitalleilla ja hänellä onkin ollut myös oma virtuaalitalli. Anna on erityisesti kiinnostunut tarinoiden kirjoittamisesta yhdessä muiden harrastajien kanssa ja haluaakin siksi harrastaa tallilla, jossa on useita muita kirjoittajia. Anna ei ole käynyt enää vuosiin ratsastamassa, mutta hevoset ja ratsastuskouluihin liitetty nostalgia vetävät vielä puoleensa.

Toinen Hallazinen mallilukijoista on Venla, 13-vuotias tyttö, joka asuu Valkealassa. Venla sai kuulla ystävältään tämän piirtävän virtuaalihevosia ja julkaisevan niitä Instagramiin, ja siitä innostuneena halusi luoda myös itselleen tilin. Venla käy ratsastustunneilla kerran viikossa ja hän omistaa pari keppihevosta, muttei kilpaile niillä. Venlan mielestä parasta virtuaalihevosharrastuksessa on nimenomaan hevoset ja se, että tarinoissa voi tapahtua mitä tahansa.

Tapa puhutella lukijaa

Jokaisella aikakauslehdellä on oma näkökulmansa ja tyylinensä puhutella lukijaa. Se heijastelee suoraan lehden arvoja ja maailmankuvaa, muodostaen lehdelle omanlaisensa äänen. Näkökulmaa ei välttämättä kerrota suoraan, vaan se näkyy rivien välissä: siinä minkälaisia aiheita lehteen valitaan ja mikä on niiden suhde toisiinsa. Vaikka lukijalle syntyisikin useamman numeron luettuaan tietynlainen käsitys lehden äänestä ja suhtautumistavasta maailmaan ja lukijoihinsa, saattaa jokin yksittäinen teksti silti haastaa tätä käsitystä. Aikakauslehden tulee kuitenkin pitää huoli, että eri äänet ovat johdonmukaisia ja linjassa lehden tavoitteen kanssa. (Kuisma ym. 2008, 36-37.)

Haluan, että Hallazine on ilmeeltään ja asenteeltaan nuorekas, pirteä ja ehkä jopa hieman räiskyväkin. Siinä missä Hallava on tunnelmaltaan rauhallinen, neutraali ja minimalismiin taipuvainen, Hallazine on asenteellisempi ja visuaalisuudeltaan hersyvempi. Artikkeleissa saa kuulua moniäänisyys, kirjoittajan persoona ja huumorikin. Aiheet kuitenkin valitaan huolella, ja kevyempien juttujen seassa on myös pohdiskelevampia ja vakaviakin aiheita. Hallazine on kuin cool isosisko, joka jakaa vinkkejä ja neuvoja, eikä pelkää olla oma itsensä.

2.2 AIKAKAUSLEHDET

Aikakauslehden määritelmä

Aikakauslehdet mielletään fyysisiksi esineiksi, jotka kolahtavat postiluukusta sisään, tai jotka ostetaan kaupan lehtihyllystä. Lehtiä selaillaan hammaslääkärin vastaanotolla tai niiden ääreen rauhoitutaan kahvikupin kanssa. Alkaessani suunnitella Hallazinea ja päätyessäni tekemään siitä verkkojulkaisun, nousi esiin kysymys voivatko myös verkkolehdet olla aikakauslehtiä, vai koskeeko määritelmä ainoastaan painettuja julkaisuja? Aikakausmedia (2019) määrittelee aikakauslehden näin:

Aikakauslehti on tilattava, irtonumeroina ostettava tai jäsenyyden tai asiakuuden perusteella vastaanotettava julkaisu, joka ilmestyy säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Mainosten osuus ei aikakauslehdessä ylitä toimituksellisen sisällön osuutta. Lehti voi painettuna olla kooltaan, muodoltaan ja painomateriaaliltaan millainen tahansa ja digitaalisena luettavissa millä laitteella tahansa.

Verkkojulkaisu voi siis olla aikakauslehti, jos se ilmestyy säännöllisesti ja siinä on enemmän toimituksellista sisältöä kuin mainoksia. Puhekielessä tarkoitamme kuitenkin aikakauslehdellä nimenomaan painettua lehteä, joten tässä opinnäytetyössä käytän kyseistä konventiota. Vaikka Hallazine sopiikin aikakauslehden määritelmään, käytän siitä tässä yhteydessä käsitettä verkkolehti.

Yleisölehdet, asiakaslehdet ja yhteisölehdet

Aikakauslehdet jaetaan kolmeen ryhmään sen mukaan, kenelle ne on suunnattu, ja mikä on niiden suhde kaupallisuuteen. Näistä ryhmistä yleisölehdet on kaikista laajin, sillä kuka tahansa voi ostaa yleisölehden irtonumeron tai tilata sen kotiinsa. Ne ovat ammattitoimitusten tekemiä ja liiketoiminta voi jatkua ainoastaan, jos lehti tekee voittoa. Asiakaslehtien takana sen sijaan on yleensä jollain muulla kuin lehtialalla toimiva yritys, jonka markkinointia lehti tukee vaikei olekaan varsinainen suoramarkkinoinnin väline. (Rantanen 2007, 26-28.)

Hallazine kuuluu aikakauslehtien kolmanteen ryhmään, eli yhteisölehtiin. Niiden tavoitteena ei ole yleisö- ja asiakaslehtien tapaan liiketoiminnan kasvattaminen, vaan niitä julkaistaan pääasiassa yhteisön toiminnan ja tavoitteiden tukemiseksi (Rantanen 2007, 30-31). Yleisölehtien toimituksessa ei useimmiten ole lehtialan ammattilaisia, vaan lehti toteutetaan järjestön tai muun yhteisön omin voimin.

Lasten ja nuorten lehdet

Kartoittaakseni Hallazinen kilpailijoita ja ennen kaikkea suunnitellessani lehden tyyliä, otin selvää olemassa olevista lasten ja nuorten lehdistä (kuvat 7 & 8). Hevosaiheisia verkkolehtiä, jotka olisivat nuorille suunnattuja, ei suomen markkinoilla ole. Painettuna sen sijaan löytyy Ruotsalaisen Min Häst:in sisarlehti Hevoshullu, joka on ollut toiminnassa jo vuodesta 1972 asti (Santikko 2007). Hevoshullu koostuu pääasiassa sarjakuvista, mutta siitä löytyy myös hevosaiheisia artikkeleita, testejä ja rotuesittelyjä. Ilmeeltään Hevoshullu on värikäs ja rönsyilevä.

Toinen nuorille suunnattu lehti, joka on varmasti tuttu suurelle osalle myös Hallazinen suunnitellusta kohderyhmästä on Demi. Se on A-Lehtien julkaisema painettu aikakauslehti, joka käsittää myös verkkoyhteisö demi.fi:n. Myös Demi on ilmeeltään värikäs ja pirteä, mutta on brändiltään selvästi Hevoshullua kantaaottavampi. Demin kohderyhmä on teinitytöt, siinä missä Hevoshullun nuoremmat lapset, ja siksi mielestäni on myös sopivaa, että lehden arvot ovat vahva osa brändiä. Haluan kehittää Hallazinea samaan suuntaan. Se, että lehden aiheena on hevoset, ei tarkoita sitä, ettei sisältö saisi ottaa kantaa yhteiskunnan ilmiöihin.

2.3 VERKKOLEHDET

Verkkolehden määritelmä

Verkkolehden käsite ei ole aivan niin yksiselitteinen kuin aikakauslehden määritelmä, sillä mitään yleisiä standardeja ei ole. Verkkolehteä ei voi määritellä sen sisällön muodon tai julkaisutavan perusteella, koska erilaiset tekniset mahdollisuudet ovat lähes rajattomat (Putto 2015, 32). Siinä missä kuka tahansa voi tunnistaa painetun aikakauslehden sen formaatin, kuten koon, paperin ja sidosasun, perusteella, ei verkkolehteä ole niin helppo erottaa blogeista, yritysten verkkosivuista tai vaikkapa keskustelufoorumeista. On olemassa Vauva-aikakauslehti, mutta onko älyvapaista keskustelupalstoistaan tunnettu Vauva.fi verkkolehti?

Näkisin, että verkkolehden määrittää se, missä määrin sisältö koostuu toimituksellisesta sisällöstä eli itse artikkeleista. Kuten aikakauslehden määritelmään kuuluu, ei mainosten osuus saa ylittää toimituksellista sisältöä. Mielestäni tämä sääntö voisi yhtä hyvin koskea lukijan tuottamaa sisältöä, eli verkkolehden pääpainon tulisi olla toimituksen laatimassa tai vähintäänkin kuratoimassa sisällössä, joka on osa suurempaa yhtenäistä kokonaisuutta.

Toki lukijasuhteen vahvistaminen yhteisöllisyyden ja sosiaalisen median keinoin on tärkeä osa minkä tahansa verkkojulkaisun tai painetun aikakauslehden toimintaa. Lukijoilta voidaan kalastella juttuvinkkejä ja heiltä voidaan pyytää

mielipiteitä ja kokemuksia tavaroista ja palveluista. Digitaalisessa ympäristössä vuorovaikutteisuutta voi luoda monin erilaisin keinoin, ja siksi raja toimittajan ja lukijan roolin välillä on hämärtynyt (Kuisma ym. 2008, 36).

Erilaiset verkkolehdet

Verkkolehdet voidaan jakaa karkeasti kolmeen erilliseen kategoriaan:

1. painettujen lehtien verkossa jaettavat näköislehdet
2. lehtien verkkopalvelut, joissa painetun lehden sisältö julkaistaan muokattuna ja mahdollisesti laajennettuna
3. itsenäiset verkkolehdet, joita ei julkaista lainkaan painettuina (Pulkkinen & Uusitalo 2013, 6).

Näköislehti tarkoittaa nimensä mukaisesti printtilehdestä tehtyä tarkkaa kopiota, joka jaetaan luettavaksi digitaalisena. Näköislehti on käytännössä lähes ilmainen tehdä, sillä painoversion ei tehdä juurikaan muutoksia: usein se vain tallennetaan verkkoasetuksilla PDF-tiedostoksi.

Monilla aikakauslehdillä on printtilehtensä lisäksi olemassa myös verkkopalvelu, jossa lehden sisältöä jaetaan joko ilmaiseksi, tai osittain tai kokonaan maksumuurin takana. Pietilän mukaan sisällöntuotanto ja tuotekehitys verkossa on tappiollista toimintaa mediayhtiölle, vaikka verkko onkin

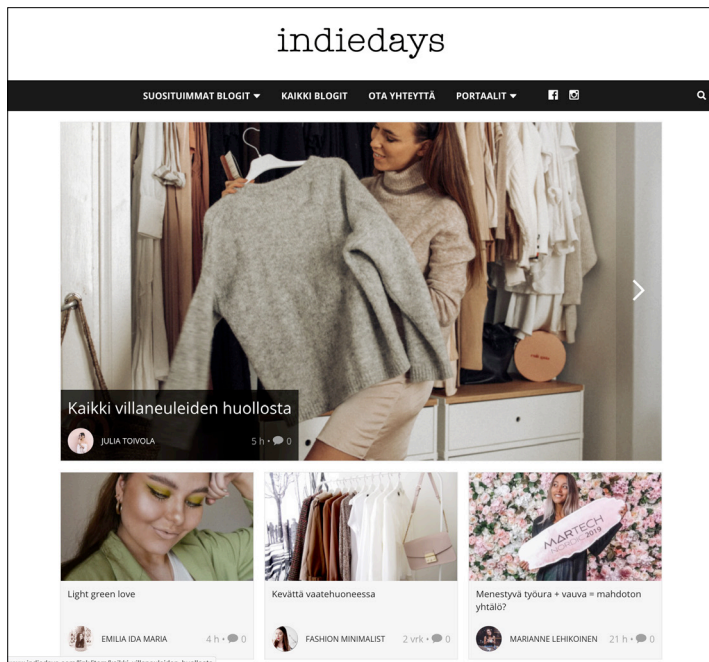
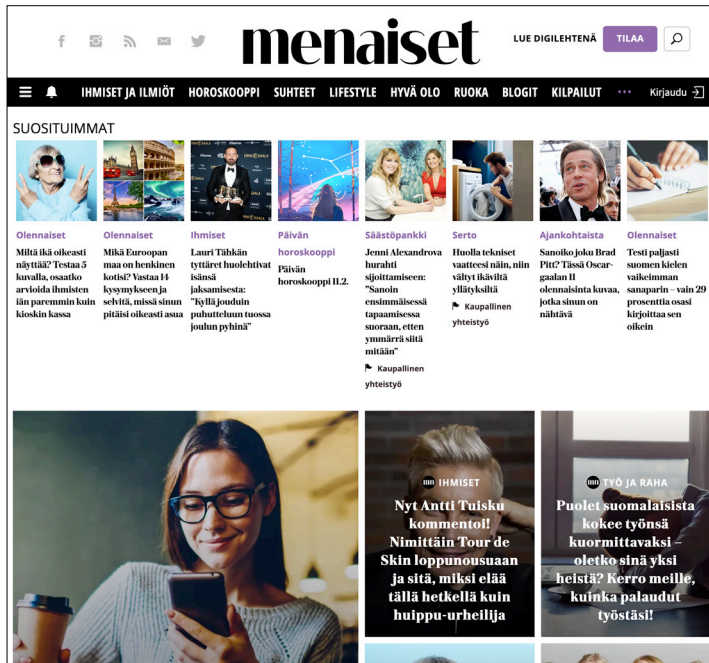
monelle medialle elintärkeä toimintaympäristö (Virta 2014, 19). Toisaalta lehdelle on tärkeää verkkoympäristön mahdollistama laaja yleisö, mutta toisaalta lukijoiden oletus siitä, että verkossa sisältö on kaikille ilmaiseksi saatavilla, tulee lehdelle kalliiksi.

Printtilehden verkkopalvelu tai itsenäinen verkkolehti toteutetaan useimmiten joko selaimen avattavana verkkosivuna tai älylaitteeseen ladattavana sovelluksena. Verkkopalvelu harvemmin muistuttaa käyttökokemukseltaan printtivastiketta vaan toteutetaan ennemmin käytettävyydellä. Tietokoneeseen avautuva versio on kuin mikä tahansa perinteinen verkkosivu eikä eroa ulkoasultaan paljonkaan esimerkiksi blogipalvelusta (kuvat 9 & 10).

Julkaisumuodot

Näköislehti on helppo, muttei kovin käyttäjäystävällinen tapa jakaa sisältöä verkossa, sillä näköislehti on suunniteltu luettavaksi juuri siinä koossa kuin se painettuna julkaistaan. Sisältö ei mukaudu laitteen kokoon tai muotoon, jolloin sitä voi olla hankala lukea tietokoneen näytöltä ja erityisesti puhelimen ruudulta. Käyttäjä joutuu zoomaamaan ja vierittämään sivua pystyakseen lukemaan tekstiä ja samalla kokonaisuuden hahmottaminen vaikeutuu.

Näköislehden ehdoton etu on sen helppous: painettu lehti voidaan julkaista PDF-tiedostona sellaisenaan ilman suurem-

Kuvat 9 & 10. Me Naiset -aikakauslehden verkkopalvelu ja blogipalvelu Indiedays ovat ulkoasultaan ja toimintamalliltaan hyvin samankaltaiset. (Me Naiset, Indiedays 2019)

pia muutoksia ja lehden visuaalinen ilme pysyy muuttumattomana. On mahdollista julkaista näköislehti myös muussa tiedostomuodossa, mutta PDF on näistä yleisin. PDF-tiedostoon voidaan lisätä jonkin verran interaktiivisuutta kuten hyperlinkkejä, ja fontit kulkeutuvat tiedoston mukana, taaten sen, että julkaisun ilme pysyy samana millä tahansa laitteella.

PDF-tiedoston voi antaa ladattavaksi lukijan omalle laitteelle, tai sitä voi lukea erilaisten palveluntarjoajien sivuilta. ISSUU on yksi ilmaisista vaihtoehdoista, jolla PDF-tiedostoa selataan reaaliaikaisesti imitoivalla sivun kääntö -animaatiolla höyrytettyinä. Toinen tällainen palveluntarjoaja on Sanoma Median oma Digilehden-palvelu, jossa pystyy lukemaan tilaamaan aikakauslehtiä digitaalisina näköislehtinä.

Zinio on yksi maailmalla tunnetuista palveluista, joka toimii digitaalisen lehtikioskin tavoin. Se on maksullinen, mutta toimii käyttäjäystävällisemmin kuin perinteinen näköislehti. Zinio muuntaa sinne ladatun PDF-tiedoston responsiiviseksi XML-tiedostoksi, jotta sisältöä on helppo lukea myös esimerkiksi mobiililaitteella. Lehden tekijä ei pysty kuitenkaan täysin vaikuttamaan käyttöliittymään, vaan sisältöä hallitaan Zinion oman sisällönhallintajärjestelmän kautta. (Zinio 2009.)

Verkkosivuna julkaistava verkkolehti mahdollistaa responsiivisen muodon, joka takaa sen, että lehteä pystyy lukemaan helposti millä päätelaitteella tahansa. Verkkosivu avataan

nettiselainta käyttämällä, eli lehteä ei tarvitse erikseen ladata omalle laitteelle. Verkkosivuja on perinteisesti selailtu tietokoneen ruudulta hiirtä ja näppäimistöä käyttäen, mutta HTML5 mahdollistaa myös sormella ohjattavan käyttöliittymän. Verkkosivuihin on siis mahdollista rakentaa hyvinkin natiiviapplikaatioiden kaltaisia toiminnallisuuksia, kuten sivuttaissuunnassa toimivan navigoinnin. (Virta 2014, 53.)

Natiiviapplikaatiot ovat laitteen omasta erillisestä sovel-luskaupasta tai julkaisijan hallinnoimasta url-osoitteesta ladattavia sovelluksia, jotka on rakennettu nimenomaan ky-seistä laitetta varten. Sovellusten kehitys onkin kallista, koska niistä on tehtävä eri versiot esimerkiksi Samsungin puheli-melle ja iPhonelle. Sovellukset pystyvät käyttämään laajasti erilaisia sormilla tehtäviä eleitä sekä hyödyntämään laitteen omia ominaisuuksia, kuten vaikkapa kameraa ja yhteistietoja. On olemassa myös niin sanottuja hybridiapplikaatioita, joiden kehittämisessä on yhdistetty natiiviapplikaation koodi ja HTML5. (Virta 2014, 52-54.)

Se, miten lehti päättää julkaista verkossa riippuu käytettä-västä budjetista, lehden tarkoituksesta ja siitä jaetaanko verk-kolehteä ilmaiseksi, vai joutuuko lukija maksamaan sisällöstä — teknisiä mahdollisuuksia on lukemattomia. Ehkä tutuimpia verkkolehtiä kuluttajille ovat nettiselaimessa avattavat verkko-palvelut kuten Voice, Me Naiset ja Elle, sillä niiden artikkeleita

on helppo jakaa sosiaalisessa mediassa. Hakukonelöydettä-vuus onkin yksi verkkosivun ehdottomia vahvuuksia.

Päädyin valitsemaan Hallazinen julkaisualustaksi HTML5-verkkosivun, sillä applikaation kehittämiseen eivät tai-toni ja olematon budjettini riittäneet. Suunnittelen ja toteutan käyttöliittymän alusta asti itse, vaikka sisällönhallintajärjes-telmän kuten Wordpressin käyttäminen olisi myös mahdollista. Wordpressin valmispohjat ovat responsiivisia, mutta eivät kui-tenkaan vastaa sitä, millä tavalla haluan verkkolehden toimivan.

2.4 PAINETTU LEHTI

VS. VERKKOLEHTI

Löytämäni verkkolehdet

Ennen kuin aloin tarkemmin suunnitella Hallazinen käyttöliittymää, otin selvää erilaisista ja eri alustoilla julkaistuista verkkolehdistä. Toivoin löytäväni puhelimeni Google Play sovelluskaupasta esimerkillisiä verkkolehtiä, joiden käyttöliittymä olisi miellyttävä. Jouduin kuitenkin pettymään, sillä kattaus oli hyvin suppea ja monet sovellukset toistivatkin ainoastaan PDF-näköislehteä, jota oli lähes mahdoton lukea pieneltä kuvaruudulta.

Parhaan kokemuksen ehkä tarjosivat Maz-järjestelmää käyttävät Cosmopolitan ja Elle. Sovelluksella oli mahdollista selata kutakin lehden numeroa viisi minuuttia ilmaiseksi, minkä jälkeen lehden pystyi ostamaan 5,50€ hintaan. Kukin numero sisälsi sekä PDF-näköislehden että mobiililaitteelle optimoidun version, jolloin tekstiä oli helppo lukea, mutta lukija saattoi halutessaan nauttia myös lehden visuaalisuudesta siinä muodossa kuin se oli alun perin suunniteltu (kuvat 11 & 12). Tämä vaati kuitenkin kahden eri version lataamista ja laittaa siksi miettimään, eikö verkkolehteä olisi voinut toteuttaa siten, että sama versio olisi sekä käytettävyydeltään onnistunut että visuaalisesti monipuolinen.

Suurin pettymys oli Voguen sovellus, jossa maksoin yhdestä lehden numerosta 3,50€ ja sain luettavakseni ainoastaan PDF-näköislehden, joka esitettiin rumasti kuvaruudun ylälai-

Sisällönhallintajärjestelmät

Suurin asia, johon graafisena suunnittelijana kiinnitin huomiota aikakauslehtien verkkopalveluita selaillessani oli se, että kunkin artikkelin taitto muistuttaa toistaan. Mielestäni painetussa aikakauslehdessä parasta on juurikin se luovuus ja yllätyksellisyys, jolla jokaisen artikkelin ulkoasu on suunniteltu. Vaikka taustalla onkin tiettyjä ennalta määriteltyjä käytänteitä, kuinka minkäkin tyyppinen artikkeli taitetaan, on valinta kuitenkin aina loppukädessä graafisen suunnittelijan. Artikkelit taitetaan siten, mikä parhaalla mahdollisella tavalla tukee sisältöä ja antaa sille lisäarvoa. Verkkoympäristöstä tämä pääsääntöisesti puuttuu, mikä on mielestäni sääli.

Syy löytyy ehkäpä sisällönhallintajärjestelmistä, joiden avulla sisältö syötetään verkkoon. Toimittaja pystyy itse ilman graafisen suunnittelijan tai koodaajan apua, ottamaan artikkelin eri osat, kuten otsikon, ingressin, leipätekstin ja kuvat, ja syöttämään ne sisällönhallintajärjestelmässä niille varattuihin kenttiin. Tämän jälkeen ei tarvitse kuin painaa julkaise, ja järjestelmä sylkee artikkelin ulos ennalta suunniteltuun taittopohjaan. Automatisointi nopeuttaa ja helpottaa työtä, mutta vie aikakauslehdeltä sen visuaalisen rikkauden. Tuntuukin, että nämä aikakauslehdet eivät pyri tekemään selaimessa avattavista verkkopalveluistaan visuaalisesti mielenkiintoisia vaan panostavat eri asioihin, kuten jatkuvasti lisääntyvään sisältöön, joka tuo verkkosivuille uutta liikennettä.

Minulle suurin haaste on työskennellä niiden kanssa, jotka rakentavat sisällönhallintajärjestelmiämme. Työskennellessä näiden ihmisten kanssa huomaa, että heidän ideansa toimivasta julkaisusta on sellainen, joka julkaistaan automaattisesti: julkaisu ottaa journalismin ja juokuttaa sen automaattisesti nettiin tai tablettiversioon. Luova johtaja sen sijaan haluaisi pystyä säilyttämään kontrollin ja muotoilla erikseen julkaisun jokaisen sivun, mistä voi seurata ristiriitoja.

*– Jon Hill, The Times -lehden Design Editor
(Caldwell & Zappaterra 2014, 92.)*

Toteuttaessani Hallazinen verkkopalvelun alusta asti itse, käyttämättä sisällönhallintajärjestelmiä tai valmispohjia, pystyn vaikuttamaan käyttöliittymän lisäksi myös siihen, kuinka kukin artikkeli tullaan esittämään. En ole sidottuna mihinkään ennalta määrättyyn kaavaan, vaan pystyn itse määrittelemään ne rajat, joiden puitteissa tulen taiton kanssa työskentelemään — aivan kuten painettuakin lehteä tehtäessä.

3 KÄYTTÖLIITTYMÄN

SUUNNITTELU

3.1 SIVUSTON

RAKENNE

Käyttökokemus

Käyttökokemuksella (*user experience / UX*) viitataan usein siihen, kuinka jokin käyttöliittymä (*user interface / UI*) toimii eli kuinka henkilö on vuorovaikutuksessa verkkosivun, sovelluksen tai laitteen kanssa. Sana käsittää kuitenkin paljon laajemman kokonaisuuden. Käyttökokemus tarkoittaa henkilökohtaista tunnetta, ajatuksia ja mielikuvia, joita käyttäjä kokee silloin kun hän ensimmäisen kerran saa tietää kyseisestä palvelusta tai tuotteesta, silloin kun hän käyttää sitä ensimmäisen tai sadannen kerran ja jopa silloin kun hän kertoo siitä muille (Norman 2016).

Jotta pystyn suunnittelemaan Hallazinelle sopivan käyttöliittymän, tulee ensin miettiä, minkälaisen kokemuksen haluan sen käyttäjille antaa. Oma kokemukseni verkkolehdistä on seuraavanlainen: Facebookia selatessani eteeni ilmestyy jonkin lehden verkkopalvelussa julkaistu artikkeli, joka ei ole otsikoinniltaan erityisen kiinnostava, mutta minulla ei ole muutakaan tekemistä, tai välttelen jonkin asian aloittamista, ja päätän klikata linkkiä. Selaan artikkelin nopeasti läpi ja luen siitä kiinnostavimmat kohdat. Usein ainoastaan otsikon ja ensimmäiset pari kappaletta ja kyllästyn sitten ja palaan Facebookin selaamisen pariin. Vierailuni kyseisellä sivustolla kestää korkeintaan pari minuuttia eikä tuo päivääni usein minkäänlaista lisäarvoa. Joskus toki tulee iloisiakin yllätyksiä,

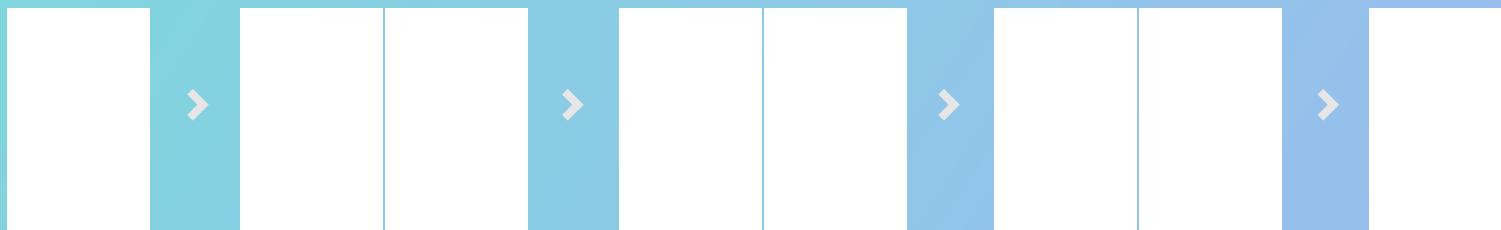
mutta harvemmin uppoudun lukemaan artikkelia loppuun, ja vielä harvemmin selaamaan saman sivuston muita artikkeleita.

Painettujen lehtien kanssa sen sijaan kokemukseni on erilainen: Näen itseäni kiinnostavan lehden kannen joko kaupan hyllyssä tai lojumassa jossain paikassa, jossa lehtiä on yleensä aikaa lukea, kuten tutun olohuoneessa tai odotushuoneessa. Kiireettömässä olotilassa lehteen on helpompi tarttua, mutta kaupasta lehden ostaessani olen paljon sitoutuneempi lukemaan sen läpi. Ryhtyessäni selaamaan lehteä mielentilani on usein rauhallisempi ja keskittyneempi kuin kännykkää selatessani, sillä puhelinta harvoin selaa mielessään ajatus, että käytän nyt varta vasten tähän aikaan. Selailen painettua lehteä tutkaillen ja usein ihastellen aukeamia ja niistä löytyviä yksityiskohtia. Usein käyn koko lehden läpi ja pysähdyn lukemaan mielenkiintoisia artikkeleita sieltä täältä. Yleisesti ottaen voisin siis sanoa, että painetun aikakauslehden kanssa käyttökokemukseni on seesteisempi, vie enemmän aikaa ja pystyn uppoutumaan siihen paremmin.

Käyttöliittymä

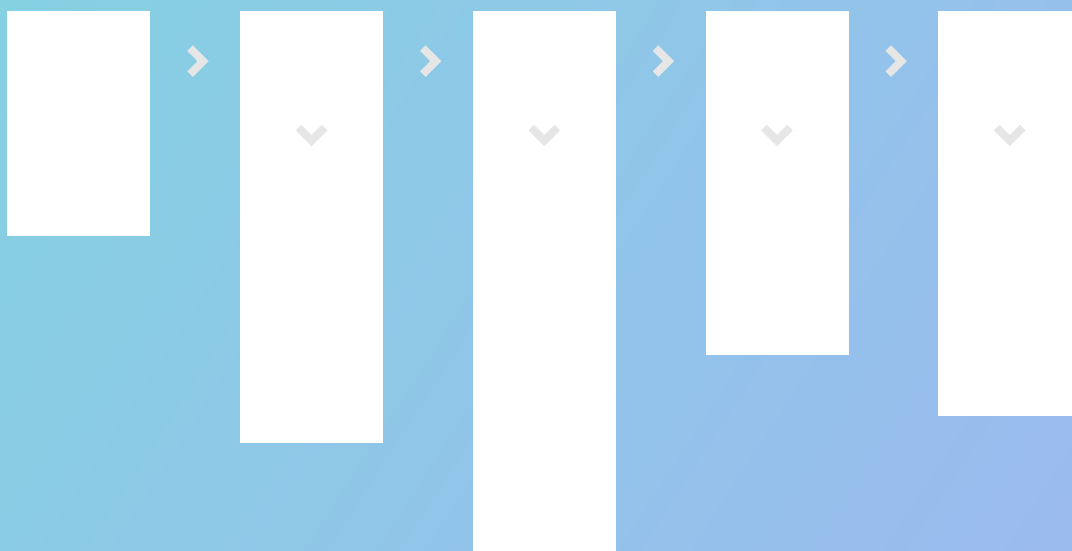
Toistaakseni tämän käyttökokemuksen Hallazinessa teen siitä käyttöliittymältään enemmän painetun lehden kaltaisen kuin mitä lehtien verkkopalvelut useimmiten ovat. Käyttöliittymä tarkoittaa siis sitä tapaa, kuinka sivuston eri elementit ja sisältö käyttäjälle esitetään ja kuinka käyttäjä on niiden kanssa vuorovaikutuksessa.

Hallazine tulee olemaan lineaarinen, kuten jo aikaisemmin totesin. Sivua vaihdetaan pyyhkäisemällä oikealta vasemmalle, jos halutaan edetä eteenpäin, ja päinvastoin, jos halutaan siirtyä edelliselle sivulle. Jokainen artikkeli on yhden sivun mittainen, ja sivu jatkuu pystysuunnassa. Näin ollen printtilehdestä poiketen ruudulla ei näy ikinä yksi sivu kokonaisuudessaan, vaan ainoastaan osa siitä. Artikkelisivujen lisäksi lehti koostuu myös kannesta ja sisällysluettelosta painetun lehden tapaan. (Kuvio 2.)

▲ Painettu lehti

▼ Hallazine

Kuvio 2.

Painettua lehteä selaillaan lineaarisesti sivua vaihtamalla. Lukija näkee kerrallaan yhden aukeaman. Hallazinessa sivua vaihdetaan myös lineaarisesti pyyhkäisemällä, mutta nähdäkseen koko artikkelin, käyttäjä joutuu vierittämään sivua alaspäin.

3.2 NAVIGOINTI

Navigoiminen eleillä

Eleiden kuten pyyhkäisy (*swipe*), napauttaminen (*tap*), raahaaminen (*drag*) ja nipistäminen (*pinch*) käyttäminen on yleistä varsinkin sovelluksissa, mutta se on täysin mahdollista toteuttaa myös selaimen avattavilla verkkosivuilla, vaikkakin siellä harvinaisempaa ja käyttäjille ei niin tuttu tapa toimia. Älypuhelimien käyttäjälle eleet ovat hyvin intuitiivinen ja luonteva tapa olla vuorovaikutuksessa sovelluksen ja nimenomaan sen sisällön kanssa, jolloin vältetään erilaisilta painikkeilta ja linkeiltä (Babich 2017). Verkkosivuja tarkastellaan kuitenkin kosketusnäyttöisten puhelinten ja tablettien lisäksi myös tietokoneella, jota ohjataan hiirellä ja näppäimistöllä, jolloin eleiden käyttö ei luonnollisesti toimi.

Tämän tyyppinen [eleillä tapahtuva] navigointi vie käyttäjän matkalle siihen mistä he ovat kiinnostuneita. Valikoilla ei yksikertaisesti ole tällaista viehättävää vaikutusta. (Babich 2017.)

Merkittävin haittapuoli eleisiin perustuvassa navigaatiossa on sen näkymättömyys. Käyttäjä ei pysty löytämään kuinka sivulta toiselle siirrytään, jos hän ei päädy kokeilemaan kyseistä eleitä. Siksi onkin tärkeää käyttää tuttuja ja jo ennestään samankaltaisilla palveluilla käytössä olevia toimintoja. (Babich 2017.)

Pyyhkäisy sivuttaissuunnassa on verkkolehdille tyypillinen tapa vaihtaa sivua, erityisesti sovelluksissa ja näköislehdissä, jolloin se tuntuu myös Hallazinellem hyvin luontevalta rakenteelta. Pohdin kuitenkin pitkään, onko tapa liikkua sivulta toiselle pyyhkäisemällä tarpeeksi ilmeinen. Kun verkkolehteen ensimmäistä kertaa saapuva näkee etusivun, joka muistuttaa painetun lehden kantta, ymmärtääkö hän siirtyä eteenpäin pyyhkäisemällä sivua? Ensimmäisessä suunnittelemani prototyyppissä etusivu liukuikin automaattisesti muutaman sekunnin kuluttua pois tieltä imitoiden pyyhkäisystä syntyvää siirtymää. Tässä ongelmana oli kuitenkin animaation ajastaminen. Kuinka kauan käyttäjälle tulee antaa aikaa tarkastella etusivua ennen kuin näkymä muuttuu?

Pohdin myös mahdollisuutta lisätä etusivulle teksti, jossa suorasanaisesti kehoitettaisiin käyttäjää pyyhkäisemään näyttöä. Vaihtoehtoisesti alussa voitaisi esittää jonkinlainen animaatio, jossa sorme muistuttava kuvake näyttäisi kuinka sivua tulee pyyhkäistä. Kumpikaan tapa ei kuitenkaan ole yhtään niin hienovarainen kuin toivoisin, enkä tiedä onko mahdollista määrittellä, että nämä ohjeet näytetään ainoastaan niille, jotka saapuvat sivulle ensimmäistä kertaa, vai joutuuko käyttäjä näkemään ne joka ainoa kerta verkkosivulle saapuessaan.

Lopulta päädyin tekemään koko kansisivusta yhden suuren linkin, jolloin mistä kohtaa tahansa aloitusnäyttöä painamalla kansi liukuu sivuun. Tällöin lukija itse käynnistää animaation, sitten kun hän on valmis siirtymään eteenpäin. Liukuminen sivuttaissuunnassa on tarpeeksi hienovarainen, mutta kuitenkin ilmeinen vihje, jonka perusteella käyttäjä ymmärtää, kuinka sivulta toiselle siirrytään.

Toteutin pienen käyttäjätestauksen myöhemmässä vaiheessa suunnittelua, kun Hallazinen visuaalinenkin ilme alkoi olla lähes valmis. Pyysin neljää ihmistä, jotka eivät olleet aikaisemmin kuulleet Hallazinesta, ottamaan näytön tallennuksen puhelintensa ruuduista videomuodossa samalla kun tutustuivat ensimmäistä kertaa Hallazineen. Katsoin videot läpi ja kysyin vielä tarkentavia kysymyksiä. Yhtenä tärkeimmästä testattavasta kohteesta oli nimenomaan se, kuinka käyttäjä onnistuu siirtymään sivulta toiselle. Yksikään koehenkilöistä ei ollut kohdannut minkäänlaisia ongelmia navigoimisen kanssa, vaan oli automaattisesti pyyhkäissyt sivua sivuttaissuunnassa sen jälkeen, kun oli ensin yrittänyt pyyhkäistä pystysuunnassa. Koehenkilöt eivät yrittäneet etsiä linkkejä tai edes napauttaneet kannen kuvaa. Kysyttäessä jokainen testihenkilö kertoi kokeneensa pyyhkäisemällä toimivan navigointitavan luonnolliseksi.

Navigaatiopalkit

Sen lisäksi, että eleillä navigoiminen on käyttäjälle piilossa, on myös artikkelista toiseen siirtyminen työlästä, jos käyttäjä tietää haluavansa päästä lukemaan aivan lehden loppupäässä olevan artikkelin. Tällöin käyttäjä joutuisi vaihtamaan sivua niin monta kertaa kuin kahden eri sijainnin välissä on artikkeleita. Pyyhkäisemällä toimiva navigoiminen on siis sopiva tapa edetä, jos käyttäjä haluaa selailla lehteä ja tutustua siihen lineaarisessa järjestyksessä. Mutta kun käyttäjä etsii tiettyä artikkelia, on perinteinen linkki käyttäjystävällisempi.

Linkit artikkeleihin tulevat löytymään osittain kannesta ja kokonaisuudessaan sisällysluettelosta, mutta näiden lisäksi suunnittelin Hallazineen joka sivulla näkyvän navigaatiopalkin, jossa on pikalinkit kuhunkin artikkeliin. Näin ollen eleillä toimiva näkymätön navigointitapa ei ole ainoa mahdollinen, vaan käyttäjä voi vaihtoehtoisesti käyttää myös navigaatiopalkin linkkejä. Babich (2018) sanookin, ettei eleisiin perustuva navigointitapa saa ikinä korvata näkyvää, ja näin ollen löydettävissä olevaa, navigaatiota vaan ainoastaan toimia vaihtoehtoisena lisänä.

Tämä ensisijainen navigaatiopalkki tulee sisältämään linkit jokaiseen artikkeliin, jolloin niitä on siis kappalemäärältään vaihteleva summa kymmenen ja viidentoista välillä riippuen siitä, kuinka monta artikkelia kussakin lehden numerossa

on. Jotta saan kaikki linkit mahtumaan samaan navigaatiopalkkiin, teen siitä vieritettävän (*scrollable navigation*), eli pyyhkäisemällä palkkia oikealta vasemmalle, tulee näkyviin piilossa olevat linkit.

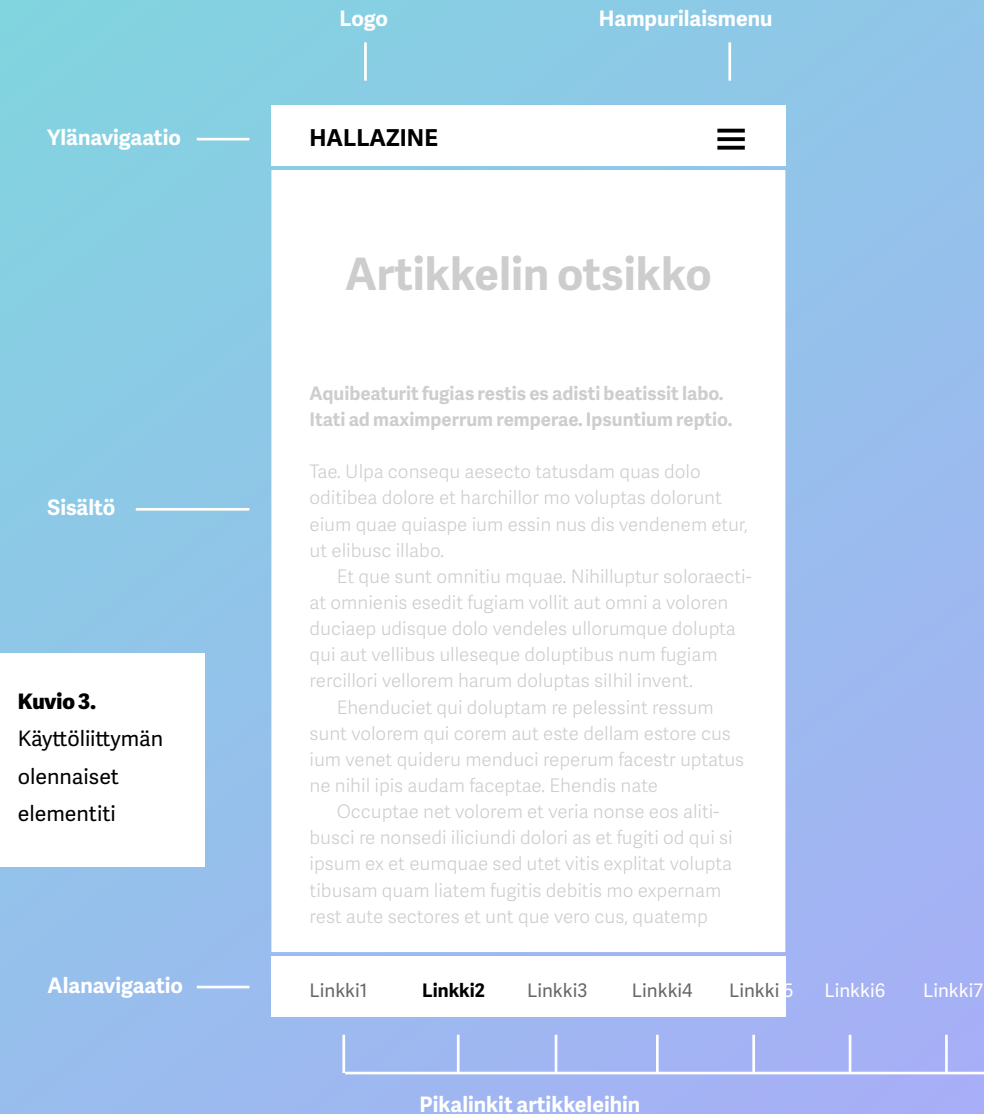
Kaikilla verkkosivuilla yleisesti käytössä olevan tavan mukaan Hallazinen logon tulee olla näkyvissä kullakin sivulla. Perinteinen paikka tälle on sivun vasemmassa yläkulmassa. Lisäksi suunnittelin tekeväni myös hampurilaismenun, jonka takaa aukeaisi sisällysluettelo. Näitä kahta kohdetta en halua sijoittaa jo ennestään ruuhkaiseen ensisijaiseen navigaatiopalkkiin artikkeleiden pikalinkkien kanssa, joten päädyin tekemään niille oman palkin.

Navigaatiopalkkien sijoittelu

Miettiessäni näiden kahden navigaatiopalkin paikkaa ruudulla, otin huomioon sen, kuinka puhelinta yleensä pidellään kädessä ja minne käyttäjän on peukalollaan helppo yltää (*thumb zone*). Yleensä puhelinta pidellään yhdellä kädellä ja, nykypuhelimien suuren koon huomioon ottaen, joillekin alueille on hankala ylettää vaihtamatta tapaa, jolla puhelinta kädessään pitää (Babich 2018). Ruudun alalaitaa on helppo koskettaa riippumatta siitä, kummalla kädellä puhelinta käytetään, ja siksi sijoitin sinne tärkeimmän navigaatiopalkin eli sen, jonka linkeistä voit siirtyä eri artikkeleihin. Riippumatta siitä

vierittääkö käyttäjä sivua alaspäin tai pyyhkäiseekö hän toiseen artikkeliin, alanavigaatiopalkki pysyy liimattuna ruudun alalaitaan ja on näin ollen jatkuvasti käytettävissä.

Sen sijaan palkin, josta löytyy logo ja hampurilaismenu, sijoitin aivan näytön ylälaitaan, jolloin logo on perinteisellä paikallaan vasemmassa ylänurkassa ja hampurilaismenun ikoni oikeassa. Kaksi palkkia vievät kuitenkin huomattavan suuren tilan jo ennestään rajallisesta puhelimen näytöstä, joten päätin, että yläpalkki katoaa näkyvistä aina siinä vaiheessa, kun käyttäjä alkaa lukea artikkelia eli vierittää sivua alaspäin. Näin käyttäjälle jää enemmän tilaa lukea ja silmäillä artikkelin sisältöä. Saavuttaessaan sivun lopun, yläpalkki ilmestyy jälleen näkyviin, sillä kuvittelisin, että tässä vaiheessa käyttäjä joutuu uudestaan pohtimaan sitä, haluaako hän palata lehden alkuun tai tutkia sisällysluettelo. (Kuvio 3.)

3.3 KANSI

JA SISÄLLYS

Ensimmäinen prototyyppi

Suunnitellessani Hallazinen rakennetta ensimmäisen kerran ja tehdessäni ensimmäistä koodipohjaa päädyin ratkaisuun, jossa päätason sivuina olivat ainoastaan varsinaiset artikkelit (kuvio 4). Kansi ja sisällys olivat tässä versiossa eräänlaisia irrallisia tasoja, jotka liukuivat päätason sivujen päälle. Kansi toimi tervetulobannerina, joka näytettiin käyttäjälle silloin, kun hän ensimmäisen kerran saapuu sivulle, ja liukui sitten muutaman sekunnin kuluttua sivuun paljastaen ensimmäisen artikkelin.

Sisällys löytyi tässä versiossa ainoastaan yläpalkin hampurilaismenun takaa. Kun hampurilaismenun ikonia napautti, liukui sisällys ylhäältä alaspäin sen artikkelin päälle, jota käyttäjä oli lukemassa. Sisällyksen paikka tällä tavalla erillisellä tasolla on hyvä ratkaisu siitä syystä, ettei se avautuessaan vie käyttäjää pois auki olevalta sivulta. Näin lukija pystyy kesken lehden selailun vilkaisemaan sisällysluetteloa ja jatkamaan sitten lukemistaan suoraan siitä mihin jäi. Jos sisällys olisi artikkeleiden tapaan päätason sivuna, joutuisi lukija hylkäämään löytämänsä artikkelin ja palaamaan lehden alkuun.

Käytin suunnittelun apuna rautalankamallien tekemistä (*wireframing*) ennen kuin ryhdyin pohtimaan teknistä toteutusta tai käyttöliittymän ulkoasua sen tarkemmin (kuviot 4 & 5). Rautalankamallien tekeminen on hyvä tapa suunnitella verkkosivun rakennetta ja sitä, kuinka käyttäjä liikkuu näkyvästä toiseen (Young 2019).

Verkkolehden etusivu

Ensimmäisen prototyypin rakenteessa oli kuitenkin epä-johdonmukaisuuksia, joihin aloin jatkokehityksen aikana kiinnittää huomiota. Ensimmäinen näistä oli verkkosivuille ominainen logo, jonka olin perinteitä noudattaen sijoittanut vasempaan ylälaitaan. Logo on niin yleinen käytänne kaikilla verkkosivuilla, että jokainen käyttäjä tietää sen olevan eräänlainen turvasatama, jota klikkaamalla pääsee takaisin lähtöruutuun, eli etusivulle (May 2017). Tässä ensimmäisessä rakenteessa Hallazinella ei kuitenkaan ollut varsinaista etusivua. Oli ainoastaan bannerimainen kansi, ja itse päätason sivut lähtivät liikkeelle pääkirjoituksesta. Tuntui epäloogiselta johdattaa lukijat logoa napauttamalla pääkirjoitukseen.

Päätin siirtää kannen osaksi lehden flowta eli ylätasolta päätason sivuksi. Samalla jouduin kohtaamaan uusia teknisiä ongelmia, kuten sen etten tällöin saanut kantta liukumaan automaattisesti sivuun antaen vihjettä näkymättömästä elein tapahtuvasta navigaatiomallista. Tuumaustauko oli kuitenkin hyväksi, ja korvasin automatisoidun animaation käyttäjän itsensä käynnistämällä siirtymällä.

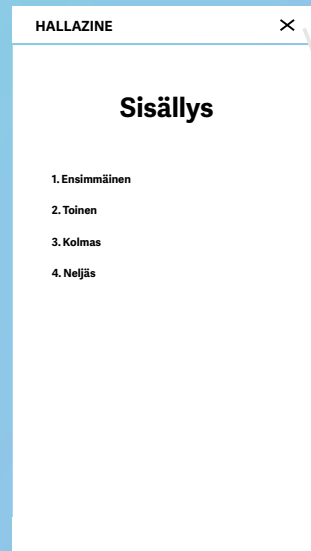
Nyt kun kansi oli osana päätason sivuja, tuntui omituiselta, ettei myös sisällitys ollut osa sitä. Hampurilaismenun takaa avautuva sisällitys oli toimiva ratkaisu, mutta lehden flowta ajatellen olisi loogisempaa, jos sisällitys esiteltäisiin käyttäjälle

heti kannen jälkeen, kuten painetuissakin lehdissä on tapana. Halusin että Hallazine muistuttaa niin käyttökokemukseltaan kuin myös visuaalisuudeltaan enemmän painettua lehteä kuin verkkosivua, jolloin kansi, sisällitys sekä artikkelitkin taitettaisiin painetun lehden konventioita noudattaen. Miksi siis poikkeaisin tyylistä lehden rakennetta suunniteltaessa?

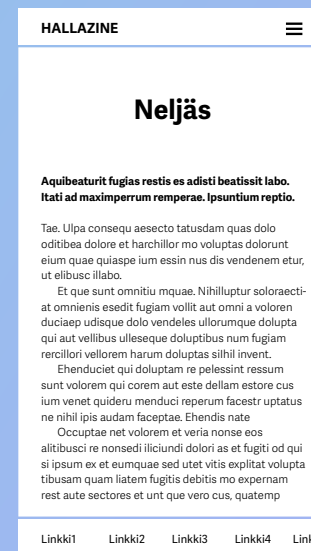
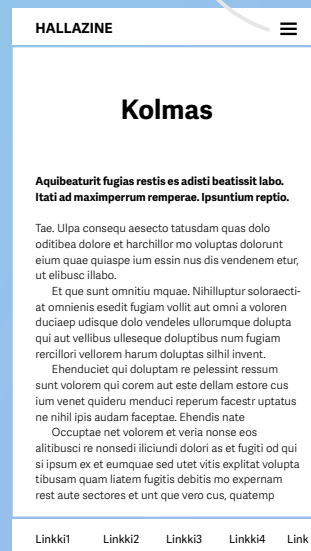
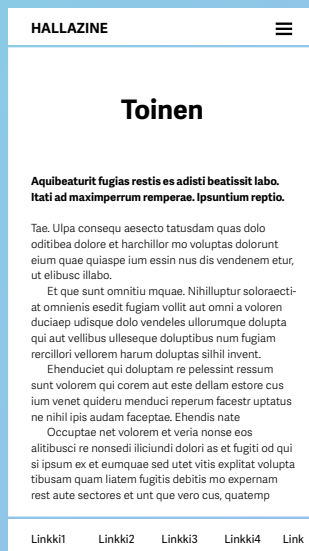
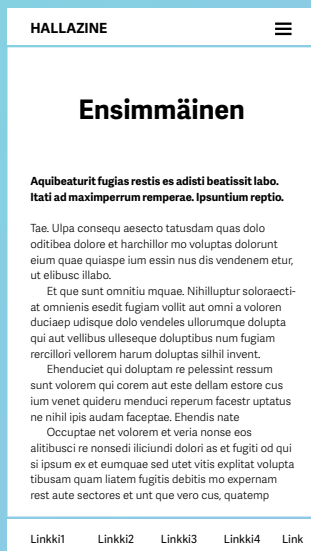
Päätökseeni siirtää sisällitys päätason sivuksi vaikutti myös verkkosivuilla nähtävät konventiot. Kaikki lehtien selaimessa avattavat verkkopalvelut käyttävät etusivunaan täppikokoomaa uusimmista sisällöistä linkkien, kuvien ja otsikkotekstien muodossa. Tätä etusivua voisi siis pitää verkkopuolen sisällitysluettelona. Lopulta Hallazine sai siis kaksi etusivua: ensimmäisenä katsojalle esitettävän kannen, joka hurmaa visuaalisella tyylillään ja houkuttelee muutamalla tarkkaan valitulla nostotekstillä, sekä sisällityksen, joka esittelee kaikki artikkelit tarkemmin (kuvio 5).

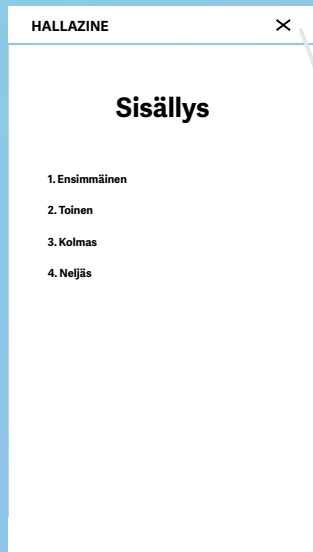
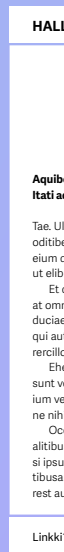
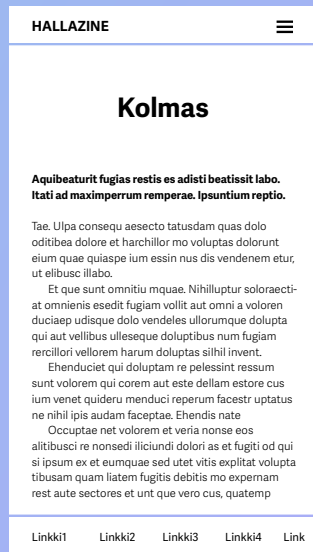
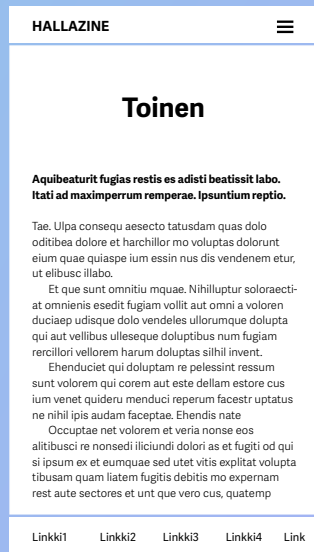
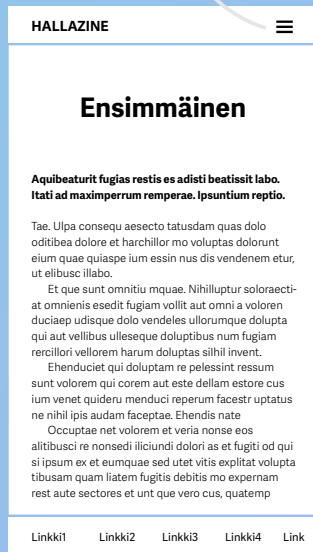
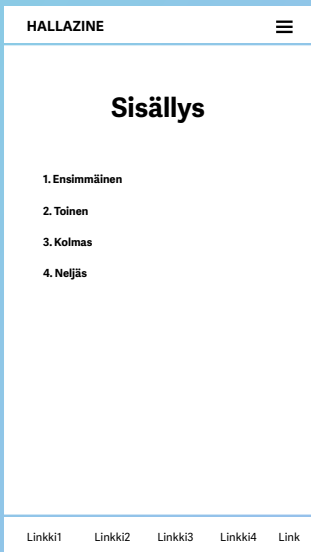
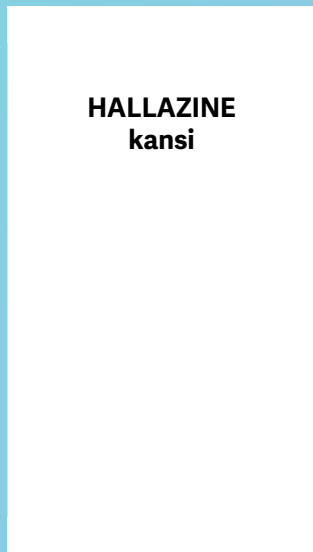
Kaksi sisällitystä

Tässä uudessa rakenteessa sisällitys aukeaa siis kahdesta eri paikasta. Käyttäjälle esitetään sisällityssivu heti kannen jälkeen luonnollisena osana lehden pääsivujen järjestystä. Tämä sisällitys tulee esittelemään sisältöä houkuttelevin otsikoin, ehkä myös lyhyin esittelytekstein ja ainakin muutaman artikkelin tapauksessa myös kuvin. En ollut vielä täysin päättänyt mikä

Kuvio 4.
Kansi ja sisälllys olivat ensimmäisessä prototyypissä päätason sivujen yläpuolella omalla tasolla.

Kuvio 5.
Päädyin siirtämään kannen ja sisällyksen osaksi päätason sivuja. Sisällys aukeaa lisäksi hampurilaismenüa klikkaamalla.

visuaalinen tyyli tulee olemaan, mutta tiesin että se tulee olemaan enemmän kuin pelkkä lista.

Toiseen sisällykseen käyttäjä pääsee hampurilaismenun ikonia klikkaamalla, jolloin sisällystaso liukuu näytettävän artikkelin päälle. Mielestäni tälläkin sisällyksellä on tärkeä tehtävä lehden käyttöliittymässä, sillä se auttaa käyttäjää vilkuilemaan sisällystä kesken lehden lukemisen. Jouduin pohtimaan teenkö näistä kahdesta sisällyksestä identtiset, jolloin käyttäjälle tilanne näyttäytyy siten, että sama sisältö aukeaa kahdesta eri paikasta, vaikka teknisesti ajateltuna ne ovatkin kaksi eri sisällystä.

Toinen mahdollisuus olisi tehdä tästä sisällystasosta yksinkertaisempi ja luettelomaisempi. Esittää sisältö samalla tavalla, kuin miten verkkosivuilla on yleisesti totuttu hampurilaismenun sisältö esittämään. Tässä tapauksessa lehden sisältö

olisi esiteltyä kolmella eri tavalla: sisällyssivulla otsikoineen, esittelyteksteineen ja kuvineen, sisällystasolla listamaisena otsikkotasolla esitettynä, sekä alanavigaation pikalinkeissä vielä tiiviimmässä informaatiomuodossa, jota en ollut vielä tässä vaiheessa päättänyt. Olisiko liikaa, jos sama informaatio esitettäisiin käyttäjälle kolmella eri tavalla?

Lopulta päädyin muotoilemaan sisällyksen siten, että artikkelit on listattu melko yksinkertaisesti allekkain sekä päätason sivulla, että sisällyksen omalla tasolla. Erona näiden kahden välillä on se, että päätason sivu alkaa visuaalisesti rikkaalla otsikkoalueella, josta löytyy nostoja artikkeleiden otsikoiden sekä kuvien muodossa. Muuten sisältö on samalla tavalla muotoiltu. Esittelen ilmeensä taittokonseptia käsittelevässä viidennessä luvussa.

3.4 ALANAVIGAATIO

Vieritettävä navigaatio

Alanavigaatio sisältää pikalinkit kuhunkin artikkeliin ja se toteutettiin vieritettävänä palkkina linkkien suuresta määrästä johtuen. Sen lisäksi että alanavigaation kohteet toimivat linkeinä, kertovat ne myös käyttäjälle helposti millä sivulla hän milläkin hetkellä on. Babich (2018) kertoo artikkelissaan *Comprehensive guide to mobile app design*, että pystyäkseen onnistuneesti navigoimaan käyttäjän on tärkeä tietää missä kohtaa sivustoa hän milloinkin on.

Kun käyttäjä siirtyy Hallazinen sivulta toiselle, sivua vastaava linkki alanavigaatiossa korostuu eli joko vaihtaa väriä, saa alleviivauksen tai muuttaa tyyliään jollain muulla tavalla. Näin käyttäjä pystyy esimerkiksi arvioimaan, onko hän lähestymässä lehden loppua. Linkki ei siis vaihda väriään ainoastaan, jos sitä napauttaa, vaan myös lukijan käyttäessä pyyhkäisemällä tapahtuvaa navigointia. Samalla kun lukija siirtyy lehden artikkelista toiseen, vieritty alanavigaation palkki automaattisesti siten, että kulloinkin näkyvissä olevaa artikkelia vastaava alanavigaation linkki on keskellä palkkia. Käyttäjä ei siis joudu tilanteeseen, jossa aktiivinen linkki olisi piilossa, vaan sijaintia indikoiva linkki on aina näkyvillä.

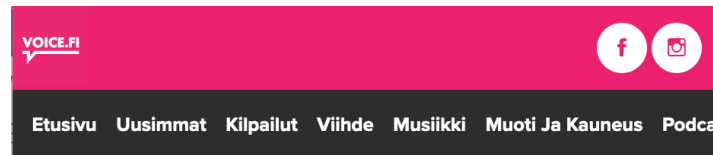
Kun alanavigaation linkkiä, tai mitä tahansa sisäistä linkkiä sivustolla napauttaa, ei uusi sivu aukea samalla tavalla vaihtamalla saman tien kuin mihin olemme yleensä verkkosivuilla tottuneet. Sen sijaan lukijalle näytetään siirtymäanimaatio,

joka ilmeeltään vastaa samaa kuin lukijan käyttäessä itse pyyhkäiselettä. Jos linkistä avautuva sivu on sivujärjestyksessä nykyisen sivun jälkeen, näytetään animaatio, jossa nykyinen sivu liikuu vasemmalle. Jos taas uusi sivu on nykyiseen verrattuna edellä, liikuu nykyinen sivu oikealle. Tämä auttaa osaltaan käyttäjää hahmottamaan paikkaansa sivustolla ja noudattelee samaa sivun metaforaa kuin eleillä tapahtuva navigoiminenkin. Jos en toteuttaisi Hallazinea itse, samalla kun suunnittelen sen käyttöliittymää, en olisi osannut kiinnittää huomiota kyseiseen asiaan, joka kuitenkin osaltaan vaikuttaa suuresti lehden käyttökokemukseen.

Tekstilinkit

Alanavigaation linkkien toteutustapaan minulla oli alusta asti muutama eri idea, jotka molemmat voisivat olla aivan toimivia ratkaisuja, mutta kummassakin on myös omat haittapuolensa. Kumpikin tapa on verkkosivuilla ja sovelluksissa varsin yleinen tapa toteuttaa vieritettävä navigaatio ja siksi kumpikin on käyttäjille varmasti yhtä tuttu. On parempi käyttää lukijoille jo entuudestaan tuttuja tapoja navigoida, jotta sivustolla liikkuminen käy intuitiivisesti ilman turhaa opettelua (Babich 2018).

Ensimmäinen ajatuksistani oli toteuttaa linkit tekstimuodossa, mutta tässä suurimpana ongelmana oli tilan puute. Artikkeleiden nimet eivät ole yhtä lyhyitä kuin kategorioiden

3. HOITAJATOIMINTA ESITTELYSSÄ 4. VIRTUAALIMAAILMAN INFLUENSSEERIT 5. JATKIS: ENSIMMÄINEN PÄIVÄNI HALLAVASSA

3. HOITAJATOIMINTA... 4. VIRTUAALIMAAILMAN... 5. JATKIS: ENSIMMÄI... 6. SATEENKAAREVALLA... 7. KAKSI TAPAA...

nimet, joiden listaamiseen verkkolehdet, kuten voice.fi, tätä tapaa yleensä käyttävät. Kokeilin tekniikkaa lyhentämällä pitkien artikkeleiden nimien loppuosat pois ja korvaamalla ne kolmella pisteellä (kuva 14). Näin sain navigaatiopalkkiin näkyviin kolmen eri artikkelin linkit kerrallaan, joka on sekini parempi kuin yksi. Navigaatiopalkin vieritettävyyden tulisi olla itsestäänselvyys, ja yksi tai kaksi linkkiä eivät sitä tee ilmeiseksi.

Sivunumerot

Tässä vaiheessa aloin myös pohtia sivunumeroita ja niiden merkitystä. Numerot ovat kivan näköisiä ja esimerkiksi sisällysluettelossa niiden visuaalisuudella voi leikitellä. Painetussa

Kuva 14. Artikkeleiden nimet ovat liian pitkät toimiakseen kokonaisina navigaatiopalkissa, kuten Voicen verkkopalvelun kategorioiden nimet. (voice.fi 2020)

lehdessä tällainen on täysin oikeutettua, sillä niillä on myös selkeä funktio — oikean sivun löytäminen monisivuisessa julkaisussa. Mutta verkkoympäristössä käyttäjän ei tarvitse käänellä sivuja, kunnes löytää haluamaansa artikkelia vastaavan sivunumeron, vaan hän voi yksinkertaisesti napauttaa linkkiä, joka vie hänet automaattisesti oikeaan artikkeliin.

Mitä lisäarvoa sivunumero siis toisi verkkolehdestä?

Se indikoi järjestystä, mutta onko käyttäjälle välttämättömän tärkeää tietää, että lehdessä on täsmälleen kymmenen artikkelia ja häntä kiinnostava juttu on järjestysnumeroltaan kahdeksas? Tuskin. Luultavasti lukijalle riittää, että hän näkee tietyn määrän linkkejä alanavigaatioissa ja huomaa, että häntä kiinnostava juttu on jossain siellä viimeisten joukossa. Artikkeleiden numeroiminen niin, että ensimmäisellä sivulla on ensimmäinen artikkeli ja toisella sivulla on toinen artikkeli, on mielestäni lukijan aliarvioimista. Asia olisi toinen, jos yksi artikkeli olisi laajuudeltaan useamman kuin yhden sivun mittainen. Digitaalisessa ympäristössä tähän vaihtoehtoon ei kuitenkaan tarvitse turvautua, sillä sivu voi jatkua pystysuunnassa — ja miksei leveysuunnassakin, vaikka se onkin melko tavatonta — äärettömästi.

Ikonit

Toinen tapa, joka minulla oli alusta asti mielessä, mutta joka osoittautui lopulta toimivimmaksi ratkaisuksi vasta kokeiltuani asiaa, on ikonien käyttö tekstin sijaan. Ne vievät huo-

mattavasti vähemmän tilaa kuin sanat ja siksi niitä on helppo lisätä vieritettävään navigaatiopalkkiin ilman, että vieritettävä matka kasvaa liian pitkäksi.

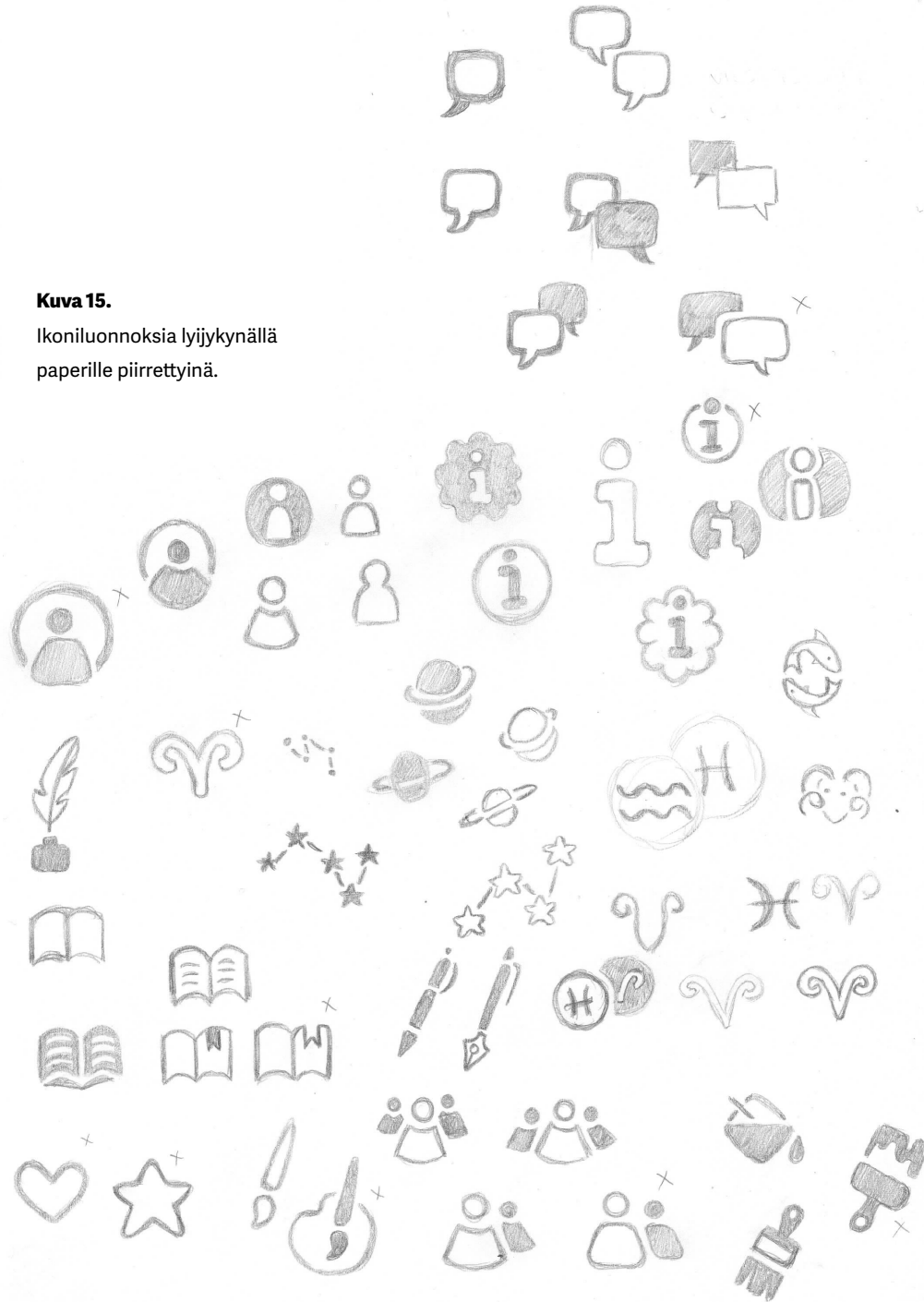
Babichin (2017 & 2018) mukaan ikoneita ei kannata laittaa kerralla vierekkäin näytettäväksi enempää kuin viisi, jotta niihin on sormella helppo osua. Yleisesti ottaen 10x10mm on se alue, jonka sormenpää peittää koskettaessaan ruutua. Se ei tarkoita, että ikonin itsessään tulisi olla niin iso, mutta kosketusalueen tulisi viedä sen verran tilaa. Tämä minimoi virhekosketukset, jotka helposti häiritsevät käyttökokemusta.

Hallazinen alapalkkiin laitoin kerralla näytettäväksi viisi ikonia siten, että viimeinen on (ainakin omassa puhelimessani) ainoastaan puoliksi esillä. Näin ikonien välissä on tarpeeksi ilmaa ja puolikas ikoni kertoo yksiselitteisesti käyttäjälle, että navigaatiopalkkia voi vierittää ja tällä tavalla saada esille loput ikonit. En kuitenkaan tehnyt ikoneiden koosta muuttujaa, johon vaikuttaa puhelimen näytön leveys, sillä silloin pienimillä ruuduilla ikonien koko olisi voinut mennä liian pieneksi. Kukin ikoni on kooltaan 50x50 pikseliä ja niiden välissä on noin 20 pikseliä tyhjää tilaa. Alapalkki joka tapauksessa vierityy sitä mukaa kun lukija vaihtaa sivua, jolloin palkin toimintatapa käy selväksi, vaikkei viimeinen näytettävistä ikoneista jäisikään puoliksi piiloon.

Teknisesti ikonit toimivat tämän tyyppisessä navigaatioissa paremmin kuin teksti, mutta huolenaiheeni oli, pystynkö keksimään artikkeleille tarpeeksi kuvaavat symbolit. Ikonien tulee

Kuva 15.

Ikoniluonnoksia lyijykynällä paperille piirrettyinä.

olla joka numerossa samanlaisina toistuvat, joten ne eivät voi olla pelkästään artikkelikohtaiset vaan ennemminkin kuvata kutakin artikkelityyppiä.

Artikkelityypit

Jaoin toimituksen kanssa suunnittelemamme artikkelit seuraaviin tyypeihin:

1. pääkirjoitus, viestitellään ja horoskooppi
2. tähtijuttu ja sydänjuttu, jotka ovat lehden kaksi pääartikkelia
3. info, tilannekatsaus ja jatkis, jotka liittyvät tiiviisti itse Hallavan toimintaan
4. piirtäminen ja kirjoittaminen.

Aloitin ikonien ideoimisen tutkimalla ensin minkälaisia ikoneita on jo olemassa ja voisivatko ne kuvastaa Hallazinen juttutyyppäjä. Tämän jälkeen lähdin luonnostelevaan paperille minkälaisia muotoja mikäkin ikoni saisi (kuva 15). Piirtämistä kuvaavia ikoneita suunnittelin useampia, sillä yhdessä lehdessä saattaa olla kaksikin tähän aiheeseen liittyvää juttua. Horoskooppia kuvaavaan ikoniin minulla oli useita eri ideoita, mutta tuotti vaikeuksia löytää muoto, joka toimii yhdessä muiden ikoneiden kanssa. Piirrettyäni kustakin ikonista useamman eri version, valitsin niistä jatkokehittäväksi ne, jotka toimivat parhaiten kokonaisuutena.

Ikoneiden toteutus

Skannasin ikonit ja piirsin ne sitten Adobe Illustatorilla, jolla pystyy tekemään vektorimuotoista kuvaa. Jouduin hyvin vähän tekemään ikoneiden muotoon muutoksia tässä vaiheessa, ja lähinnä hioin yksityiskohtia, kuten viivan paksuutta ja viivan vieressä olevan valkoisen alueen leveyttä. Horoskooppia kuvaava symboli oli ainut, jonka vaihdoin vielä tässä vaiheessa, sillä kauriin horoskooppia kuvaava symboli ei ollut tarpeeksi ilmeinen, eikä sopinut tyyliltään muiden joukkoon. Päädyin korvaamaan sen planeetan kuvalla.

Kaiken kaikkiaan olen hyvin tyytyväinen ikonisettiin, jonka loin, ja onnistuin mielestäni hyvin tekemään yhtenäisen sarjan, joka toimii mobiiliympäristössä (kuvio 6). Huolenaiheini olivat tässä vaiheessa enää pääkirjoitusta ja viestittelään-osiota kuvaavat ikonit, sillä ne voivat helposti assosioitua muissa sovelluksissa tutuiksi tulleiden käyttäjäprofiili- ja keskustelupalvelusivun kanssa. Uskon kuitenkin, että asiayhteydestä voi päätellä näidenkin viittaavaan artikkelin tyyppiin.

Tallensin ikonit SVG-tiedostoina ja pystyin kopioimaan siitä koodin, joka oli mahdollista liittää suoraan Hallazinen HTML-koodiin. SVG-koodin ollessa suoraan HTML-tiedostossa, eikä erillisenä tiedostona, pystyn linkitettyssä CSS-tyylitiedostossa muun muassa vaihtamaan vektorikuvan väriä, mikä on navigaatioissa hyvin tärkeä ominaisuus.

Sen lisäksi että ikonit esiintyvät alanavigaatioissa, otan ne mukaan myös sisällykseen, jossa ne toimivat ikään kuin sivunumeroiden sijaan. Samalla sisällys antaa jokaiselle ikonille selityksen, eikä käyttäjä joudu pohtimaan niitä myöhemmin ihmetellessään alanavigaatiosta löytyviä kuvakkeita.

Kuvio 6.
Valmis ikonisarja

4 VISUAALISEN

IDENTITEETIN

SUUNNITTELU

4.1 ALUKSI

Yhtenäinen visuaalinen ilme

Lähdin miettimään Hallazinen visuaalista ilmettä ehkä ennemminkin siltä kannalta, millainen en halua sen olevan. Pidän mielessäni eri verkkolehdet, joihin olin tutustunut, ja mietin mitkä niiden ominaisuudet olivat mielestäni toimivia ja mitkä asiat haluaisin toteuttaa toisella tavalla. En halua, että julkaisuni on taitoltaan kaavamainen ja itseään toistava. Haluan, että eri artikkeleiden välillä on vaihtelua, ja lehteä on mielekästä selaila. Vaikka käytettävyys ja luettavuus ovat toki tärkeitä tekijöitä, haluan myös keskittyä tekemään visuaalisesti mielenkiintoisen lehden.

En myöskään halua, että jokainen artikkeli on toteutukseltaan samanlainen. Toki osa artikkeleista on hyvinkin tekstipainotteisia, mutta vaihtelua voi tuoda lisäämällä erilaisia interaktiivisia elementtejä, liikkuvaa kuvaa ja animaatiota. Haluan, että kukin artikkeli taitetaan tavalla, joka parhaiten tukee sen viestiä.

Eri artikkelit eivät saa kuitenkaan erota ilmeeltään liikaa toisistaan, vaan niiden on oltava sen verran yhtenäiset, että julkaisu tuntuu hallitulta kokonaisuudelta. Valitsen kuhunkin lehteen oman väripaletinsa, jota käytetään kussakin artikkelissa, sekä numerosta toiseen toistuvan typografian, joka koostuu muutamasta tarkkaan valitusta tekstityypistä.

Hallavan ilme ja kuvitukset

Hallava on täysin kuvitteellinen ratsastuskoulu, ja myöskään aiheet, joita Hallazine käsittelee, eivät sijoitu internetin ulkopuolelle tai kerro tosimaailman tapahtumista. Koska aihepiiri on täysin fiktiivinen, ei julkaisussa tulla käyttämään ollenkaan valokuvia. Se on myös linjassa Hallavan brändin kanssa, sillä vaikka osa virtuaalitalleista käyttääkin kuvituksenaan valokuvia, kuuluu Hallava sellaiseen virtuaalitallien lajityyppiin, jossa kuvat ovat itse piirrettyjä.

Pääasiassa teen kaikki kuvitukset itse, artikkeleiden kertoessa Hallavasta tai ollen sen käyttäjien kirjoittamia, mutta jos jatkossa lehden numero tulee sisältämään juttuja muista virtuaalitalleista tai ovat vierailevien harrastajien kirjoittamia, voi lehdessä käyttää myös muiden tekemiä piirroksuvia. Pääasiassa kuvitukset ovat digitaalisia, mutta en halua asettaa sääntöä, etteikö myös traditionaalisesti tehtyjä töitä voisi julkaista.

Hallavan ja Hallazinen ilmeet eivät tule vastaamaan täysin toisiaan, vaikka niissä onkin paljon yhtymäkohtia, kuten kuvituksen tyyli. Hallazine ei saa olla ristiriidassa Hallavan brändin kanssa, mutta sillä on oma visuaalinen identiteettinsä.

Nuorten lehdet

Ajatuksena oli suunnitella Hallazinen ilmeestä pirteä, värikäs ja jopa räiskyvä, kuten on tapana useissa muissakin lasten ja nuorten lehdissä. Harva nuorten lehti on tyyliltään minimalistinen tai pidättäytyy hillittyihin väreihin (kuvat 16-19). Tuntuu, että nuorten lehdissä enemmän on parempi, ja mitä rönsyilevämpi ilme on, sitä mielenkiintoisempi sitä on tutkiskella.

Päästäkseni oikeaan tunnelmaan, käytin paljon aikaa erilaisten nuorten lehtien ja muiden julkaisujen selaamiseen, ja yritin ottaa niistä vaikutteita omaan tekemiseeni. Tutkin erityisesti Demiä ja Hevoshullua, mutta selailin myös Koululaista ja Seventeen-lehteä. En halunnut lähteä ottamaan liian tarkasti mallia näistä lehdistä esimerkiksi valitsemalla samoja kirjasintyyppejä tai tekemällä samankaltaisia taittoratkaisuja, mutta tyylillisesti halusin pyrkiä tekemään Hallazinesta jotain samankaltaista. Julkaisun tulisi näyttää siltä, että se kuuluu samaan lehtien lajityyppiin, ja ennen kaikkea miellyttää kohdeyhmäänsä.

4.2 LOGO

Muuttuva nimi

Jo heti alusta alkaen, ennen kuin olin edes keksinyt lehdelle nimeä, minulla oli ajatuksena lisätä logoon jonkinlaista liikettä esimerkiksi animaation muodossa. Koska julkaisu on digitaalinen, tuntui hyvältä ajatukselta hyödyntää sen tarjoamia mahdollisuuksia tavalla, johon painettu lehti ei pysty. Tästä lähti muotoutumaan ajatus lehden nimestä – Hallava Magazine eli lyhyemmin Hallazine. Pidempi nimi selittää mistä tarkalleen ottaen on kyse, ja Hallazine on iskevämpi ja sopivampi suuhun. Nimen voisi animoida muuttumaan pidemmästä versiosta lyhyempään.

Samalla kun mietin tapoja, kuinka logon voisi animoida, lähdin myös etsimään julkaisuun sopivia kirjasintyyppejä. Törmäsin FF Tisa Sansiin Adobe Fonts -sivustolla ja ihastuin siihen heti. Kirjasintyypissä on sellaista pehmeyttä ja pyöreyttä, jonka assosioin nuortenlehtiin, muttei kuitenkaan ole muotokieleltään se kaikkein tyyppillisin. En vielä tässä vaiheessa tiennyt tulenko käyttämään FF Tisa Sansia otsikoissa tai leipätekstissä, mutta lähdin tietenkin ensimmäisenä kokeilemaan sitä julkaisun logossa.

A-kirjaimen kaksi muotoa

Huomasin pian pitäväni erityisesti kirjasintyyppin paksummis- ta leikkauksista ja nimenomaan kursiiivina. A-kirjain vaihtaa muotoaan kaksikerroksisesta yksikerroksiseen vaihdettaessa kursiiiviin leikkaukseen (kuvio 7). Luulen, että kursiiivi a-kirjaimen muoto tuntui asiayhteyteen sopivammalta, koska a-kirjain saa käsin kirjoittaessa useimmiten yksikerroksisen muodon. Kaksikerroksinen tuntuu jollain tavalla asiallisemmalta ja vakavammalta, kun taas yksikerroksinen nuorekkaammalta.

Sanassa Hallava Magazine on todella monta a-kirjainta, joten kiinnitin tähän asiaan paljon huomiota miettiessäni millä tavalla FF Tisa Sans -kirjasintyyppiä käyttäisin. Painetuilla lehdillä on usein käytössään nimenomaan logo, eikä symbolilla varustettu liikemerkki, joten halusin lähteä miettimään julkaisun tunnusta jonkin olemassa olevan kirjasintyyppin kautta.

Tykästyin FF Tisa Sans -kirjasintyyppiin siinä määrin, että päätin haluavani käyttää sitä lehden muissakin osissa kuin vain logossa. Tämän tajuttuani mietin, haluaisinko enemmän käyttää logossa jotain toista kirjasintyyppiä, jotta se erottuisi lehden muusta typografiasta. Kokeiltuani kaikenlaista, jouduin kuitenkin toteamaan, että olin jo liian tykästynyt logoon, jonka olin luonut FF Tisa Sans -kirjasintyyppiä käyttäen, eikä mikään muu tuntunut yhtä sopivalta.

Logon paikka

Mielessäni oli kaksi erilaista tapaa animoida logo muuttamaan muotoaan (kuvio 8). Toisessa versiossa sanat Hallava ja Magazine ovat allekkain ja toisessa peräkkäin. Jälkimmäisessä versiossa keskellä olevat ylimääräiset kirjaimet katoavat välistä siten, että sana zine liukuu niiden yli. Samalla logon lyhentyessä, kirjasinkoon tulisi kasvaa, jotta se näkyisi kannessa tarpeeksi suurena. Älypuhelimella tarkasteltaessa lehti on muodoltaan korkea ja kapea, jolloin reunoilla ei ole yhtään ylimääräistä tilaa.

Toisessa versiossa kirjasinkoon ei tarvitsisi animoinnin aikana kasvaa, sillä allekkain olevat sanat eivät vie yhtä paljon tilaa. Tässä versiossa sana Maga katoaa liukumalla sanan zine taakse ja tavu -va jää sanan Halla taakse koko logon liukuessa hieman oikealle.

Lopulta siihen, kumpaa animaatiota lähdin työstämään, vaikutti eniten logon paikka. Jälkimmäisenä kuvaillussa versiossa logo sijoittuisi kannen oikeaan alanurkkaan ja toisessa lehden yläosaan keskelle (kuvio 8). Perinteisesti painetuissa lehdissä masthead eli lehden logo on sijoitettu kannen yläosaan, sillä silloin se on lehtihyllyssä näkyvillä (Caldwell & Zappaterra 2014, 96). Luonnollisesti Hallazinen ei tarvitse välittää tästä ongelmasta julkaisun ollessa täysin digitaalinen, mutta perinteinen lähestymistapa on siitä hyvä, että se viestii

Kuvio 7.

FF Tisa Sans Black &

FF Tisa Sans Black Italic

lukijalle selvästi, että nyt kyseessä on aikakauslehti eikä mikä tahansa verkkosivu. Siksi lähdin animoimaan versiota, jossa sanat Hallava ja Magazine ovat rinnakkain.

Videon tiedostomuoto

En ollut aikaisemmin animoinut oikeastaan mitään, joten lähdin todella innoissani kokeilemaan Adobe After Effectsiä. Turhankin innoissani, sillä en tehnyt vaadittavaa taustatutkimusta aiheesta. Vaikka sain teknisesti toteutettua haluamani animaation, oli lopputulos hyvin tönkkö. Se, että kirjasinkoko kasvaa, joko samalla kuin kirjaimia välistä katoaa, tai vasta sen jälkeen, ei näyttänyt ollenkaan hyvältä. Viimeistään siinä vaiheessa, kun tajusin ettei MP4-tiedostomuoto tue läpinäkyvyyttä, jouduin heittämään videon roskiin.

Ajatuksenani olisi siis ollut käyttää animoitua logoa videomuodossa kannen taustakuvan päällä. Videon tulisi olla läpinäkyvä, sillä sen kuvasuhde on ennalta määritelty, eikä siksi mukaudu kunkin laitteen omaan kuvasuhteeseen. En löytänyt mitään muutakaan videoformaattia, joka olisi tukenut läpinäkyvyyttä ja toiminut nettisivulla haluamassani tarkoituksessa.

HallavaMagazine

Hallazine

Hallava
Magazine

**Halla
zine**

Kuvio 8.

Vasemmalla animaation lähtötilanne, oikealla loppu.

Kuvio 9.

Logon lopullinen muoto.
Vasemmalla animaation
lähtötilanne, oikealla loppu.

**hallava
magazine**

hallazine

CSS-animointi

Lopulta päädyin animoimaan logon käyttämällä CSS:ää eli merkkikieltä, joka vastaa siitä miltä HTML:llä määritelty sisältö näyttää. Tämä on paljon luontaisempi tapa toteuttaa animoitu logo, ja kaiken lisäksi olen tässä toteutustavassa entuudestaan paljon kokeneempi. Olisi siis alun alkaenkin pitänyt käyttää muutama minuutti asian tarkempaan tutkiskeluun ennen kuin lähdin innoissani opettelemaan uutta.

Kokeilin ensin toteuttaa samanlaisen animaation kuin aikaisemmin After Effectsillä, mutta kirjasinkoon muuttuminen näytti tässäkin versiossa aivan yhtä omituiselta. Päädyin siis kehittämään kolmannen tavan logolle muuttaa muotoaan (kuvio 9). Tässä sanat Hallava ja Magazine ovat aluksi allekkain ja sitten Magazine lähtee liukumaan ylöspäin niin, että Maga jää sanan Halla alle, ja zine liukuu tavun va päälle. Näin animaation päättyttyä kannen yläosaan jää sana Hallazine, kuten painetuissa lehdissä logolla on tapana.

Animaatio käynnistyy pienen viiveen jälkeen heti kun lukija saapuu Hallazinen sivuille ja tapahtuu ainoastaan kerran. Päädyin kirjoittamaan lehden nimen logossa pienaakkosilla saadakseni tasapainoisemman ilmeen. Logon väri voi vaihdella numerosta toiseen, mutta se on aina ilman varjoa tai muita erikoisefektejä.

4.3 TYPOGRAFIA

Otsikkotekstien kirjasintyyppi

Lähdin suunnittelemaan Hallazinen visuaalista ilmettä aloittamalla typografiasta ja valitsemalla sopivat kirjasintyypit. Halusin otsikkofontiksi jonkin melko expressiivisen, mutta kuitenkin sen verran hillityn kirjasintyyppin, ettei se sivulta toiselle toistuessaan käy rasittavaksi, tai vie liikaa huomiota itse tekstin sisällöstä. Mielessäni oli erityisesti jokin muotokieleltään pehmeä ja pyöreä kirjasintyyppi, mutta kokeilin myös muita vaihtoehtoja, jotka jollain muulla tavalla viehättivät silmääni.

Yksi näistä kirjasintyypeistä oli Bely, jonka Bely Display -leikkauksen leikkisyyteen ihastuin. Se toimi mielestäni erityisen hyvin otsikkotason teksteissä, mutta leipätekstiä varten kirjasintyyppi oli turhan erikoinen (kuvio 10, ensimmäinen artikkeli vasemmalta). Kokeilin myös parittaa Bely Display:ta Bookmania-nimisen kirjasintyyppin kanssa, joka toimi leipätekstissä mielestäni paremmin suuremman x-korkeuden ja tasaisemman ilmeen takia (kuvio 10, toinen artikkeli vasemmalta).

Löytäessäni kuitenkin FF Tisa Sans -kirjasintyyppin, päätin hylätä päätteelliset vaihtoehdot. FF Tisa Sansin kursiveissa muodoissa on jotain sellaista pehmeyttä ja pyöreyttä, joka sopi mielestäni Hallazinen ideaan todella hyvin. Se ei myöskään ole tylsä vaan sopivan erikoinen ja leikkisä. FF Tisa Sansin sanotaankin olevan hyvä vaihtoehto brändäykseen ja

logoihin, sekä tietenkin erilaisiin verkkojulkaisuihin muiden käyttötarkoitusten ohella (My Fonts 2020).

Kuten aikaisemmin logon yhteydessä kerroin, pidin FF Tisa Sansin paksummista kursiivileikkauksista erityisen paljon, mutta kokeilin kirjasintyyppiä myös leipätekstissä. Se toimi tässäkin käyttötarkoituksessa melko hyvin, mutta jonkin aikaa sitä taittokokeiluissani tuijotettuani alkoi se tuntua liian poukkoilevalta (kuvio 10, kolmas ja neljäs artikkeli). Kaipasin leipätekstiin jotain geneerisempää ja tasaisempia rivejä muodostavaa kirjasintyyppiä.

Leipätekstin kirjasintyyppi

Vaikka nykyteknologian ansiosta päätteelliset fontit toimivat verkossa aivan yhtä hyvin kuin päätteettömätkin, on päätteettömien kirjasintyyppien käyttö silti edelleen yleisempää (Kemmer & Hartwich 2016, 58-59). Esimerkiksi Helsingin Sanomat ja Me Naiset käyttävät verkkosivuillaan päätteellisiä kirjasintyyppisiä, mutta luulen, että päätökseeni valita päätteettömän kirjasintyyppi leipätekstiksi, vaikutti suuresti se, että netissä enemmän tavataan juurikin päätteettömiä.

Halusin leipätekstin olevan ilmeeltään mahdollisimman vähäeleinen ja modernin tuntuinen, mutta sellainen vaikutti olevan haastava löytää Adobe Fonts -sivustolta. Päädyin lopulta valitsemaan Kobenhavn Sans -nimisen kirjasintyy-

pin, joka näytti toimivan kohtuullisen hyvin myös Hallazinen ensimmäisissä protoversiossa, jota pääsin tarkastelemaan omalla älypuhelimellani. Aikaisempia kirjasintyyppikokeiluja olin arvioinut ainoastaan Adobe InDesign -taitto-ohjelmasta tietokoneen ruudulta katsottuna, joten se, että pääsin näkemään leipätekstin siinä muodossa, jossa sitä lopulta tulitaisiin katsomaan, auttoi valinnassa paljon. (Kuvio 10, viides artikkeli.)

Kobenhavn Sans pysyi ykkösvalintanani leipätekstiksi hyvin pitkään, mutta siinä vaiheessa, kun aloin varsinaisesti taittamaan artikkeleita, alkoi se tuntua liian persoonalliselta. Lisäksi koin suuria haasteita sen kanssa, että saisin leipätekstipalstat näyttämään tasapainoisilta. Kobenhavn Sans on melko leveä kirjasintyyppi ja siksi kapealla puhelimen ruudulla pitkien suomenkielisten sanojen kanssa oikean reunan liehusta tuli hyvin epätasainen.

Tekstiä ei voi nettisivuilla automaattisesti tavuttaa samalla tavalla kuin esimerkiksi InDesignissa, ja siksi nyrkkisääntönä voikin pitää, että tasapalstaa kannattaa käyttää ainoastaan leveissä palstoissa ja kapeammassa tulisi käyttää liehua (Kemmer & Hartwich 2016, 51). Olen huomannut saman aikaisempien nettisivuprojektieni kanssa, joten olin alusta asti päättänyt, että käytän leipätekstissäni liehua.

Päätettyäni haluavani vielä kerran etsiä parempaa leipätekstin kirjasintyyppivaihtoehtoa, siirryin tällä kertaa selaile-

maan Google Fonts -sivustoa. Adobe Fonts ja Google Fonts ovat siitä hyviä vaihtoehtoja kirjasintyyppiä etsiessä, että niiltä hankittuja fontteja ei tarvitse itse ladata nettiin, vaan kirjasintyyppi on helppo ottaa käyttöön omalle verkkosivulleen suoraan kyseiseltä sivustolta. Google Fonts on myös kaikille ilmainen, mikä tarkoittaa, että voin käyttää sen tarjoamia kirjasintyyppiä myös valmistumiseni jälkeen. FF Tisa Sansin joudun mitä luultavimmin ostamaan itselleni, jos haluan jatkaa sen käyttöä.

Koska Google Fontsin kirjasintyyppit on niin helppo ottaa käyttöön, pystyin vaihtamaan fontin helposti muutamissa sekunneissa suoraan taittoon ja tarkastelemaan sitä sitten puhelimellani. Kokeilin sen nimisiä kirjasintyyppiä kuin Roboto, Merriweather Sans ja jopa päätteellistä Merriweatheria, vaikka olin jo melko varma, että haluan käyttää nimenomaan päätteetöntä kirjasintyyppiä. Lopulta päädyin valitsemaan Muli-nimisen kirjasintyyppin, joka oli minulle entuudestaan tuttu, kuten monet muutkin Google Fontsin ilmaiset kirjasintyyppit.

Lopulta Muli osoittautui juuri sellaiseksi, jota kaipasin – vähäeleinen moderni fontti, joka kaiken lisäksi käyttää a-kirjaimesta yksikerroksista versiota. Muli sopi otsikkotason tekstityypini FF Tisa Sansin kanssa saumattomasti yhteen ja on muotokieleltään juuri sellainen, jonka voisin nähdä löytyvän nuorten lehden sivuilta. (Kuvio 11.)

Kirjasintyyppi korosteteksteihin

Luulen, että virtuaalitalleilta tutun käytöntein takia olin iskostenut päähäni, että tarvitsen Hallazineen vielä kolmannen kirjasintyyppin, jota voisin käyttää eräänlaisissa korosteteksteissä. Näitä korostetekstejä voisivat olla esimerkiksi palstojen nimet, päätoimittajan allekirjoitus ja jotkin kannen nostot. Myös esimerkiksi Me Naiset käyttää scripti-tyyppistä fonttia painetussa lehdessään näissä tarkoituksissa.

Kokeilin ensin Six Hands Marker -kirjasintyyppiä, mutta se tuntui liian suttuiselta vaihtoehdolta (kuvio 10, kolmas artikkeli). Päädyin etsimään käsinkirjoitetun näköisen fontin sijaan scripti-tyyppistä fonttia ja päädyin Tamarillo JF -nimiseen kirjasintyyppiin (kuvio 10, viides artikkeli). Pitkään olinkin siinä uskossa, että Hallazine tulee käyttämään FF Tisa Sans, Kobenhavn Sans ja Tamarillo JF -kirjasintyyppiä, jotka voi nähdä kuvion 10 viidennessä artikkelissa.

Opinnäytetyöni väliseminaarissa sain kuitenkin negatiivista palautetta valitsemastani scriptistä ja ymmärsin sillä hetkellä, että kyseinen tekstityyppi olisi luultavasti ollut ensimmäinen asia, joka pidemmän päälle olisi alkanut itseäni eniten ärsyttämään. Joten siinä vaiheessa, kun vaihdoin leipätekstin Muliin, päädyin luopumaan kolmannesta kirjasintyyppistä kokonaan.

Kuvio 10.

Typografisten valintojen prosessi ja ensimmäiset taittokokeilut seuraavalla sivulla

Typografiset valinnat

En mene sanallisesti tarkemmin siihen prosessiin, kuinka päädyin valitsemaan sen tyylin, kuinka eri artikkeleiden osat tulitaisiin esittämään, mutta kuviossa 10 sivulla 56 ja kuviossa 16 sivulla 83 näytän prosessia visuaalisessa muodossa. Suunnittelin eri elementtien välisiä suhteita ensin Adobe InDesign -taitto-ohjelmassa, mutta lopullisen muotonsa ne saivat vasta koodausvaiheessa, kun pääsin näkemään typografian oman puhelimeni ruudulta. Esimerkiksi kirjasinkoon pystyin valitsemaan vasta nähdessäni sen oikealla laitteella.

FF Tisa Sans -kirjasintyyppiä käytän aina joko kursivissa muodossa tai versaaliaakkosilla. Se toimii julkaisun kirjasintyyppinä kaikissa muissa yhteyksissä paitsi leipätekstissä ja palstojen nimissä, joissa käytetään Muli-nimistä kirjasintyyppiä.

Leipätekstin koko

Koska pikselin fyysinen koko vaihtelee laitteesta toiseen, on mahdotonta määrittellä universaalia sääntöä sille, minkä kokoista leipätekstin tulisi verkossa olla. Kokeileminen on siis ainoa mahdollinen tapa pyrkiä toimivaan lopputulokseen. Yleisimmät selaimet ovat määrittelleet leipätekstin kooksi 16 px, mikä vaikuttaa verkkosivun kirjasintyyppiin, jos verkkosivu ei ole tehnyt omia kokomääritelmiään. (Verschelde 2020.)

Lähdin säättämään Hallazinen leipätekstiä aloittamalla ensin sadasta prosentista eli selaimen oletusarvosta. Päätin pienentää fonttikoon 95 prosenttiin testattuani miltä eri koot näyttävät puhelimeni ruudulla. 95 % kokoisena melko suuren x-korkeuden omaava Muli näytti miellyttävältä ja yhdelle riville omalla One Plus 6T -puhelimellani mahtui 55 merkkiä. Ideaalin merkkimäärän painetuissa materiaaleissa sanotaan olevan 65, ja suunnittelijoiden tulisi tähdätä jonkin 45 ja 75 merkin välille, kuitenkin Franzin mukaan verkkosivuilla määrän voi laajentaa 85 merkkiin asti (Franz 2014).

Palstan leveyteen en voi älypuhelimelle suunniteltaessa vaikuttaa muulla tavalla kuin kaventamalla sitä, mikä ei olisi järkevää puhelimen ollessa entuudestaan hyvin kapean mallinen laite. Määritin kuitenkin artikkeleiden marginaalien leveydeksi 20 pikseliä, jotta teksti ei menisi aivan näytön reunan asti. Oikean kirjasinkoon valinta oli siis tasapainottelua sen kanssa, missä koossa kirjaimet eivät ole liian pieniä tai rivin merkkimäärä ei mene liian pieneksi. Jos kirjaimet olisivat olleet sadan prosentin kokoisia, olisi rivin merkkimäärä ollut pieni varsinkin omaa puhelintani pienemmillä laitteilla, ja ongelmia olisi syntynyt pitkien suomenkielisten sanojen kanssa, joita verkkosivu ei automaattisesti tavuta.

Leipätekstin riviväli

Riviväliksi valitsin kokeilun kautta 1.8 em, joka tarkoittaa sitä, että rivin korkeus on 180 prosenttia leipätekstin koosta. Jos leipäteksti on 95 % selaimen oletuksesta, tulee leipätekstin pikselikooksi 14.4333. Tämä kerrottuna rivivälillä 1.8, saadaan rivin korkeudeksi 25.9833 pikseliä. Artsvunin (2019) mukaan se on huomattavasti enemmän kuin mihin painetuissa materiaaleissa on totuttu, mutta verkossa saavutettavuutta ja luettavuutta tukevana käytänteenä on pidetty väljää riviväliä.

Printissä nyrkkisääntönä on kertoa leipätekstin koko 1.2:lla ja säätää sitten saatua riviväliä kirjasintyyppin ominaisuuksien ja luonteen mukaan pyrkien optisesti tasapainoiseen tekstipalstaan. Verkossa yleisenä sääntönä voidaan pitää, että rivivälin tulisi olla 150 % fontin koosta. Oikeaa riviväliä valittaessa ei kuitenkaan tulisi myöskään digitaalisessa muodossa työskennellessä luottaa sokeasti annettuihin suuntaviivoihin, vaan riviväli tulisi aina valita käytettävän kirjasintyyppin mukaan. Hallazinen tapauksessa kirjasintyyppi Muli on x-korkeudeltaan melko suuri ja siksi väljempi riviväli antaa optisesti paremman tuloksen. (Arsvun 2019.)

Pääotsikot

Kuten kuvioissa 12 näkyy loin artikkelien pääostikoille (H1) kolme erilaista tyyliä. Oletustyylin fonttina on FF Tisa Sans Black Italic koossa 2 rem, joka tarkoittaa siis 200 % leipätekstistä. Rivivälinä on 1.4 em eli 140 % otsikkotekstin fonttikoosta. Em viittaa aina kyseessä olevaan elementtiin ja rem juuren elementtiin eli leipätekstiin. Halusin otsikkoon tiiviimmän rivivälin kuin leipätekstissä, sillä otsikkotason teksti ei usein ole kovin pitkä ja näin otsikon muutama tekstirivi tuntuu yhtenäisemmältä kokonaisuudelta.

Kaksi muuta tyyliä käyttävät fonttina FF Tisa Sans Blackia versaaliaakkosilla. Kirjainten välistyksiä harvensin hieman. Versaaliaakkosilla kirjoitetut otsikot saavat ympärilleen elementit, joka muodostavat tekstirivien taakse eräänlaiset laatikot. Jos laatikko on värillinen, on itse otsikon teksti valkoinen, ja päinvastoin. Taustoja käytettäessä otsikkoteksti tulee manuaalisesti pilkkoa eri riveille, jotta taustalaatikot toimivat oikein. Taustalaatikollisia otsikoita on kahdessa koossa. Tavallisissa artikkeleissa fontin koko on 1.7 rem, jotta se olisi optisesti saman kokoinen kuin oletustyylliset otsikot. Lehden pääartikkeleissa fonttikoko on 2.5 rem.

palstan nimi H6

artikkeli

otsikko H1

jonkinlainen otsikko tässä sivun yläreunassa

väliviiva HR

tekijätiedot H5

TEKSTI **ALANA** KUVAT **ALEKSI**

ingressi H3

Mitä enemmän Tarantulan kanssa teki töitä, sen hankalammaksi se meni. Miltei kahden kuukauden yhteistyönkin jälkeen hevonen viis viittasi loppukesän helteistä, ja rynni esteeltä toiselle niin, että jopa Jasea, joka normaalisti katseli Alanan ratsastusta tyynen viileä ilme kasvoillaan, huolestutti.

alaotsikko H2

Alaotsikko tässä näin

kappale leipätekstiä P

Alana tapattaisi vielä itsensä tuon hevosen kanssa, se oli varma. Siksi hän ei saanut ratsastaa sillä ilman, että kukaan oli katsomassa. Koska kukaan ei halunnut olla kentällä samaan aikaan Spideyn kanssa, joutui Jase idean isänä nojailla aitaan ja katsoa. Tässä tapauksessa se katsominenkin teki tiukkaa.

Eikö tuo helvetin elukka ollut jo väsynyt? Pelkkä katsominenkin uuvutti lämpimässä iltapäivässä, vaikka aurinko olikin jo laskemaisillaan. Se oli klipattu, ja silti valui hikeä. Alana sen sijaan näytti yllättävän hyvinvoivalta. Sillä oli aina hullun kiilto silmissään puhuessaan suunnitelmistaan

kukaan oli katsomassa. Koska kukaan ei halunnut olla kentällä samaan aikaan Spideyn kanssa, joutui Jase idean isänä nojailla aitaan ja katsoa. Tässä tapauksessa se katsominenkin teki tiukkaa.

Eikö tuo helvetin elukka ollut jo väsynyt? Pelkkä katsominenkin uuvutti lämpimässä iltapäivässä, vaikka aurinko olikin jo laskemaisillaan. Se oli klipattu, ja silti valui hikeä. Alana sen sijaan näytti yllättävän hyvinvoivalta. Sillä oli aina hullun kiilto silmissään puhuessaan suunnitelmistaan tamman kanssa. Tahtoa riitti, sehän oli selvä, mutta jos Jason Astor jotain tunsu vaimostaan, hän tiesi, että Alana yrittäisi onnistua niin pitkään, että joko päätyisi sairaalaan tai palaisi loppuun. Todennäköisesti hän jatkaisi siltikin.

Kerran kilpailuissa, joihin mentiin Jasen nuorten hevosten ja Alanan hullun demonihevosen kanssa kokemusta kartuttamaan, Alana oli hypännyt kaksi luokkaa, kahdella hevosella. Neljä rataa, kaksi hylkyä, yhteensä 15 puomia, yksi katkennut lankku sekä yksi keskeytys oli ollut lopputuloksena.

Alana oli ollut sen jälkeen jäykkä ja vaitonainen, katsonut Jasen radat tyhjä katse silmissään.

nosto H4

Jasen oli ollut tarkoitus jutella sen jälkeen autossa, sanoa, että hei, sellaista sattuu, muistatko, kun unohdin radan Lontoossa, kun koko suku oli katsomassa? Tai sen, kun isäsi hylättiin olympiakarsinnoissa esteosuuden viimeiselle esteelle, kun voitto oli jo hänen yli kymmenellä pisteellä? Hänen olisi vain pitänyt päästä esteestä yli, tai läpi.

Toinen alaotsikko

Että olympialaiset jäivät siltä osalta haaveeksi yhden tyhmänrohkean linjan seurauksena? Siksi, että isäsi laski linjan väärin, jätti yhden askeleen liikaa pois, ja putosi. Sellaista sattuu. Ei se siihen kaadu. Isäsi oli olympialaisissa seuraavalla kerralla, minä sain ne world cupin rankingpisteet jostain muusta kilpailusta. Että sinä olet tärkeä ja täydellinen juuri noin, et sinä mitään kilpailutuloksia tarvitse

Kuvio 11.

Hallazinen artikkeleiden typografiset osat ja niitä vastaavat HTML tagit

```

html, body {
  font-family: Muli;
  font-weight: 400;
  font-size: 95%;
  line-height: 1.8em;
  text-align: left;
}
p{
  margin-top: 1.8em;
  margin-bottom: 1.8em;
}
h1 {
  font-weight: 900;
  font-size: 2rem;
  line-height: 1.4em;
  font-family: FF Tisa Sans;
  font-style: italic;
  text-align: center;
}
.tekstitausta h1{
  text-transform: uppercase;
  font-size: 1.7rem;
  line-height: 0;
  letter-spacing: 2px;
  font-style: normal;
  margin: 0;
}
.tekstitausta {
  box-sizing: border-box;
  padding: 1.2rem 8px;
  margin: 8px 0;
  width: max-content;
}
.tekstitausta.iso h1 {
  font-size: 2.5rem;
}
.tekstitausta.iso {
  padding: 1.5rem 8px;
}
hr {
  border-top: 5px solid #000000;
  margin: 30px auto;
  width: 130px;
}
h2 {
  font-weight: 700;
  font-size: 1.1rem;
  line-height: 1.8em;
  font-family: FF Tisa Sans;
  font-style: italic;
  margin-top: 2.6rem;
  margin-bottom: -0.8em;
  text-align: left;
}

```

```

.tekstitausta h2 {
  font-weight: 400;
  font-size: 1.25rem;
  letter-spacing: 0.1em;
  line-height: 0;
  margin: 0;
  margin-top: 0rem;
  margin-bottom: 0em;
}
.tekstitausta.pieni{
  padding: 0.8rem 0.2rem 1rem;
  margin: 6px 0;
}
h3 {
  font-weight: 700;
  font-size: 1.2rem;
  line-height: 2.7rem;
  font-family: FF Tisa Sans;
  font-style: italic;
  text-align: center;
  margin: 8.1rem 0;
}
h4 {
  font-weight: 700;
  font-size: 1.2rem;
  line-height: 2.7rem;
  font-family: FF Tisa Sans;
  font-style: italic;
  text-align: center;
  padding: calc(2.7rem - 5px) 0;
  border-top: 5px solid #000000;
  border-bottom: 5px solid #000000;
  margin: 5.4rem 80px;
  width: calc(100% - 160px);
}
h5 {
  font-weight: 400;
  font-size: 0.8rem;
  line-height: 1.6em;
  font-family: FF Tisa Sans;
  text-align: center;
  text-transform: uppercase;
  letter-spacing: 1px;
  margin-bottom: 60px;
}
h6 {
  font-size: 1.3rem;
  line-height: 2.6em;
  font-weight: 300;
  letter-spacing: 0.1em;
  text-align: center;
  margin-bottom: -20px;
  margin-top: 20px;
}

```

Kuvio 12.

CSS koodin
typografiset
määritelmät

Alaotsikot

Alaotsikot (*H2*) käyttävät oletuksenaan fonttia FF Tisa Sans Bold Italic koossa 1.1 rem. Koska verkossa ei ole käytössä samanlaista perustason ruudukkoa, johon sitoa leipätekstiä, kuten esimerkiksi InDesignissa, joudun käyttämään jonkin verran matematiikkaa saadakseni artikkeliin typografisen rytmin. Koska leipätekstin riviväli on korkeudeltaan 1.8 em, lisäksi myös kappaleiden väliin tilaa 1.8 em. Mutta, jos alaotsikon ylä- ja alapuolella olisi 1.8 rem tilaa, leijuisi se oudosti tismalleen kahden eri kappaleen välissä. Siksi lisäksi alaotsikon yläpuolelle marginaalia 2.6 rem ja alapuolelle -0.8 rem. Näin alaotsikko vie yhteensä tilaa 1.8 rem + 2.6rem - 0.8 rem = 2 x 1.8 rem, mikä tarkoittaa, että leipätekstin kappaleet pysyvät kuvittelun ruudukon päällä.

Jos artikkeli käyttää taustalaatikollista tyyliä otsikossa, vaihtuu alaotsikko myös taustalaatikolliseksi. Silloin käytettävä fontti on FF Tisa Sans Regular Italic harvennettuna ja kokona 1.25 rem. Tekstilaatikoiden kanssa riviväli toimii eri tavalla kuin oletustyyylisissä alaotsikoissa, joten tällä tyylillä tehdyt alaotsikot ovat toisen näkymättömän laatikon sisällä, jonka korkeus riippuu alaotsikon rivien määrästä. Jos taustalaatikollinen alaotsikko koostuu vain yhdestä rivistä, on näkymättömän laatikon korkeus 2 x 1.8 rem eli 3.6 rem. Jos rivejä on kaksi, on korkeus 5.4 rem. Jos rivejä on kolme, on korkeus 7.2 rem.

Ingressi ja nosto

Kuten kuviossa 11 näkyy ingressi (*H3*) ja nosto (*H2*) ovat tyypografiselta tyyliiltään samanlaiset. Molemmat käyttävät fonttia FF Tisa Sans Bold Italic koossa 1.2 rem ja rivivälillä 2.7 rem = 1.5 x 1.8 rem. Ingressi ja nosto ovat aina keskitettyjä ja ingressi ylittää reunasta reunaan. Nosto on kapeampi, sillä noston teksti on usein myös lyhyempi. Ingressin ja noston ylä- ja alapuolilla on tilaa 8.1 rem = 4 x 1.8 rem + 0.9 rem. Nostossa tätä tilaa halkoo sekä ylä- että alapuolella 5 pikseliä leveä viiva ja näin ollen lyhyemmästä tekstistä koostuva nosto saa optisesti vähemmän tilaa kuin ingressi. Tila nostotekstin ja leipätekstin välillä jakaantuu siten, että leipätekstin ja viivan välissä on 5.4 rem tilaa ja viivan ja nostotekstin välissä 2.7 rem - 5 px.

Tietenkään näin tarkka rytmittäminen ei ole missään nimessä välttämätöntä, mutta ilahduttaa omaa pikkutarkkaa luonnettani ja tekee artikkelista pikkuisen skarpimman näköisen. Lisäksi laskeminen on hauskaa. Jos jatkossa, kun lähden suunnittelemaan Hallazinelle tietokoneversiota, päädyn asettamaan artikkelin useampaan rinnakkaiseen palstaan, tulee perusviivaston noudattamisesta entistä tärkeämpää, jotta leipätekstin rivit menisivät kummassakin palstassa samassa tasossa. Otsikkoalueen tekstejä kuten *H1*, *H5* ja *H6* en lähde samalla tavalla rytmittämään, sillä ne ovat oma osionsa artikkelissa eivätkä vaikuta leipätekstiin millään tavalla.

Otsikkoalueen tekstit

Pääotsikon lisäksi otsikkoalueelta löytyy tekijätiedot, joista käytän HTML-koodissa tagia *H5*. Se käyttää fonttia FF Tisa Sans Regular versaaleilla aakkosilla ja pienellä harvennuksella siten, että tekijän nimi on leikkauksella Black. Fonttikoko on 0.8 rem ja riviväli 1.6 em. Em (eikä rem) siksi, ettei otsikkoalueen välistyksissä tarvitse olla riippuvainen leipätekstistä.

Palstan nimi, josta käytän tagia *H6*, käyttää fonttia Muli Regular koossa 1.3 rem ja harvennettuna. Lisäksi otsikkoalueen elementteihin kuuluu 5 px leveä viiva (*HR*), joka sijoittuu oletustyyppisen otsikon (*H1*) alapuolelle, muttei ikinä silloin, jos otsikko käyttää taustalaatikkoa.

Oletuksena kaikki otsikkoalueen tekstit ovat keskitettyjä, mutta ne voi tasata myös jompaankumpaan reunaan niin halutessaan. Tässä Hallazinen ensimmäisessä numerossa pitäydyin edellä kuvatuissa kirjasintyypeissä ja tyyliissä, mutta jatkossa erityisesti pääartikkeleihin voisi ottaa mukaan muita kirjasintyyppisiä, jos ne tukevat artikkelin sisältöä ja tyyliä.

4.4 VÄRIMAILMA

Vuodenajan mukaan vaihtuvat värit

Halusin Hallazinesta värimaailmaltaan nuorekkaan, pirteän ja raikkaan. Vaikka hevoset aihealueena tuovatkin enemmän mieleen murrettuja maanläheisiä sävyjä, käytän kuitenkin Hallavan kuvituksissa melko räikeitä värejä. Hallazinen värimaailman tulisi siis sopia kuvitusten kanssa yhteen ja samaan aikaan miellyttää kohderyhmäänsä.

Hallava ja sen kuvitukset ovat hyvinkin aikasidonnaisia ja eri vuodenaikaan sijoittuvat kuvat voivat olla värimaailmaltaan hyvinkin erilaisia. Haluan että Hallazine pyrkii samaan, ja siksi lehden värimaailma vaihtuukin aina numerosta toiseen, pyrkien pitämään kuitenkin yhtenäisen fiiliksen ja asenteen.

Myös monet painetut aikakauslehdet vaihtavat värimaailmaansa lehden numeron ja sen teeman mukaan. Tämä näkyy erityisesti kansissa. Voisin kuitenkin kuvitella, että värivalintojen takana on aina jokin ennalta määriteltä kaava tai tarkoitus.

Sopivien värien valinta

Lähdin suunnittelemaan Hallazinen värimaailmaa aloittamalla kannesta. Kokeilin siihen erilaisia väriyhdistelmiä niin tummista hillityistä väreistä aina räikeän kirkkaisiin sävyihin. Koska Hallazinen ensimmäinen numero tulisi julkaistamaan helmi–maaliskuussa, halusin värien olevan kylmiä ja kuulaita. Ajatellessani talvikuukausia näen mielessäni vaaleansinisen lumen ja vaaleanpunaisen auringonlaskun.

Kuvio 13.

Enismmäiset värikokeilut

Alkuun värien valinta tuntui todella haastavalta ja olenkin huomannut opiskelujeni aikana vältelleeni värikkäitä valintoja suunnittelutyössäni. Pidän kuitenkin suuresti räiskyvän värisistä julisteista ja muista julkaisuista, ja värit ovatkin mielestäni ehdottoman tärkeä osa nuorten lehden ilmettä, joten olin valmis käyttämään aikaa sopivien värien valitsemiseen.

Melko pitkään mielessäni oli ajatus, että kannen taustakuvan tulisi olla sävyltään melko tumma, jotta kannen tekstit pomppaisivat siitä kunnolla esiin. Päädyin siis aluksi valitsemaan taustan väriksi harmaansinivihreän ja tekstit asetin kirkkaan turkoseiksi. Kansi ei kuitenkaan välittänyt haluaamani tunnelmaa ja päädyin lopulta vaihtamaan värit täysin erilaisiksi kuin kuviossa 13.

Liukuvärit

Kannen värikokeilujen jälkeen annoin värien hetken aikaa olla ja palasin niiden pariin vasta alkaessani taittamaan lehden kansijuttua. Se kertoo sateenkaarevista hahmoista virtuaali-maailmassa ja siksi halusin otsikkotekstin taakse sateenkaaren värisen liukuväriin (*gradient*). Ei kuitenkaan pääväressä, vaan enemmän jotain pastellimaista tai neonkirkasta.

Lopulta löysin oikean värimaailman tämän kansijutun kautta ja siitä myös ajatus liukuväreistä lähti leviämään koko lehteen. Lopulta liukuvärit ovat erittäin suuressa roolissa

lehden visuaalisessa ilmeessä ja toimivat mielestäni lehden kohderyhmää ajatellen erityisen hyvin. Voi olla, että alitajuntaani pääsi vaikuttamaan Instagramin, joka on Hallavan yksi pääviestintäkanavista, tapa käyttää liukuvärejä.

Maaliskuun numeron värit

Valitsemistani väreistä lila ja persikka dominoivat ehkä juttujen ilmeissä kaikista eniten, mutta käytin myös muita lehden päävärejä ja erityisesti niiden muodostamia liukuvärejä. Pysin värivalinnoilla ryhmittelemään lehden artikkeleita ja tuomaan artikkeleiden välille vaihtelua. Lehden kansijuttu, *Sateenkaarevalla hahmolla virtuaalimaailmassa*, nousee lehteä selaillessa kivasti erilleen sitä ympäröivistä artikkeleista nimenomaan monivärisen liukuvärisä takia. Muissa jutuissa liukuväri koostuu vain kahdesta väristä, eikä sitä käytetä tekstilaatikossa.

Loppuen lopuksi olen hyvin tyytyväinen valitsemiini väreihin (kuvio 14). Ne tuovat lehteen modernin ja raikkaan tunnelman ollen samalla sopivan päällekkäviä. Tulevissa numeroissa pyrin samankaltaiseen lopputulokseen, mutta ottaen vuodenajat huomioon. Tulevien numeroiden värimaailmat tulen suunnittelemaan tarkemmin lähempänä niiden julkaisuajankohtaa.

Kuvio 14.

Maaliskuun 2020
numeron värimaailma

5 TAITTOKONSEPTI

5.1 KANSI

Kuin painetun lehden kansi

Vaikka Hallazinen kannella ei olekaan täysin sama funktio kuin painettujen lehtien kansilla – vakuuttaa ohikulkija lehtihyllystä käsin, halusin Hallazinen muistuttavan perinteistä aikakauslehteä. Jos kansi on visuaaliselta ilmeeltään painetun lehden kaltainen, kehottaa se lukijaa käyttämään verkkolehettä kuin painettua. Ehkä näin käyttäjä lähtee intuitiivisemmin vaihtamaan sivua pyyhkäisemällä ruutua vasemmalle kuin, jos kansi muistuttaisi ulkoasultaan enemmän perinteistä verkkosivua.

Vaikka lukijoiden ensimmäinen kosketuspinta Hallazineen ei olisikaan sen kansi, vaan esimerkiksi kuva ja linkki jostain tietystä artikkelista jaettuna sosiaalisen median kautta, on kansi silti ensiarvoisen tärkeä. Oli lehti sitten painettu tai digitaalinen, kannen kaksi tärkeintä osaa ovat vahva ja jopa ikoninen kuva, sekä kansitekstit, jotka innostavat lukijaa ja saavat hänet kiinnostumaan sisällöstä (Caldwell & Zappaterra 2014, 47).

Suunnittelin Hallazinen kannesta kooltaan täsmälleen puhelimen ruudun kokoisen, eli käyttäjä näkee kerralla koko kannen aivan kuten painetussakin lehdessä. Logo on sijoitettu lehden yläosaan keskitetyksi ja se on animoitu muuttamaan muotoaan Hallava Magazinesta Hallazineksi.

Kuva 20. Vasemmalla ylhäällä Hevoshullun kansi (Hevoshullu 2019, 1)

Kuva 21. Oikealla ylhäällä Seventeen-lehden kansi (Seventeen 2019, 1)

Kuva 22. Vasemmalla alhaalla Koululaisen kansi (Koululainen 2019, 1)

Kuva 23. Oikealla alhaalla Demi-lehden kansi (Demi 2019, 1)

Kansikuvan aihe

Lähdin suunnittelemaan Hallazinen kansikuvaa heti päätettyämme toimituksen kanssa mikä tulee olemaan lehden pääartikkeli ja kuka sen kirjoittaa. Artikkelin kirjoitti Hallavan käyttäjä, jonka hahmo, Kaarna, identifioi itsensä sukupuollettomaksi. Lehden kansikuvan voi olla käytännössä mitä tahansa, kunhan se kertoo sisällöstä ja tukee lehden brändiä, mutta halusin tässäkin asiassa mennä perinteisempään suuntaan. Kannen kuvitukseksi tein lähikuvan Kaarnasta ja tämän hoitohevosesta, sillä pitäähän virtuaalihevosta kerտovan lehden kannessa olla itse virtuaalihevonen. Hahmoa ei myöskään voinut missään nimessä jättää pois lehden teeman ollessa virtuaalihahmot.

Useimmiten aikakauslehdissä päädytään juuri tällaiseen ratkaisuun ja kansikuvassa on lähikuva jostain henkilöstä, josta on myös tehty lehteen artikkeli. Seventeen-lehden ja Koululaisen kannet ovat tästä täydelliset esimerkit (kuvat 21 & 22). Demi-lehti sen sijaan on tavanomaisesta poiketen valinnut kanteen kokokuvan kahdesta henkilöstä ja Hevoshullu käyttää lähikuvaa ponista (kuvat 20 & 23). Lehdet ovat visuaaliselta identiteetiltään hyvinkin erilaiset, mutta niitä yhdistää samankaltaisten kuvatyypin lisäksi myös tasaisen värinen tausta, josta kansitekstit pomppaavat helposti esiin.

Kannen värit

Tehtyäni Hallazinen kannen kuvituksen, lähdin pohtimaan kannen värejä ja sen taustaa. Ensimmäisiä värikokeiluja näet kuviossa 13, edellisen luvun väreistä kertovassa osiossa. Aluksi taustana oli tummansävyinen liukuväri, joka vaihtoi väriään sinertävästä punertavaan rauhalliseen tahtiin. Halusin saada kanteen hieman eloa animoidun logon lisäksi ja hitaasti muuttuva tausta tuntui tähän sopivalta vaihtoehdolta. Kansitekstit ja itse logo olivat kirkkaan turkooseja, ja vaikka näin erottuivatkin hyvin taustastaan, eivät ihan saavuttaneet sitä tunnelmaa, johon pyrin.

Kokeilin taustalla myös digimaalattua maisemaa lumisista puista, mutta se muistutti ehkä liikaakin valokuvaa. Vasta siinä vaiheessa, kun olin jo taittanut muutaman artikkelin ja lyönyt lehden värimaailman lukkoon, päätin olla rohkea ja vaihdoin liukuvärin kirkkaan väriseksi, vaikka olin jämähtänyt ajatuksen tummasta taustasta. Kokeilin aikaisemmin käyttämäni sateenkaariliukuväriä ja siitä vaaleimpia sävyjä muokkaamalla hieman tummemmiksi sain aikaan sellaisen lopputuloksen, johon saatoin olla tyytyväinen. Säilytin taustassa pienen liikkeen ja liukuväri vaihtaa suuntaansa hitaassa tempossa. Vaihdoin vielä kaikki kannen tekstit ja logon valkoiseksi, saadakseni kanteen samanlaista raikkautta kuin lehden artikkeleissa ja lopulta kansi sopikin todella hyvin yhteen lehden sisällön kanssa. (Kuva 24.)

Kannen tekstit

Olin ihastunut Suomen Luonto -lehden tapaan pitää kannessaan nostotekstejä logon yläpuolella ja lähdin kokeilemaan tätä tapaa. Hankaluuksia tuotti se, ette puhelimen ruudulla kansi näky huomattavasti pienempänä kuin painettu lehti, ja siksi nostotekstit täytyi laittaa melko pienellä kirjaskoolla. Siinä missä kirjaskoot ovat yleensä staattisia, suunnittelin kannen kaikki tekstit riippuvaisiksi käytettävän laitteen leveydestä.

Logo on kirjaskooltaan 20 vw eli 20 prosenttia laitteen näytön leveydestä. Lukuun päädyin puhtaasti kokeilun kautta. Samaa tekniikkaa käytin myös logon yläpuolella olevissa nostoteksteissä, saaden niille kirjaskooksi 2.75 vw. Näin ollen sekä logo että yläosan nostotekstit ovat laitteesta riippumatta aina mahdollisimman suuret, jättäen tietysti tarpeeksi tilaa reunoille ja toistensa väliin.

Halusin Hallazinen kanteen runsauden vaikutelman ja lisäsin siksi nostotekstejä myös kannen alaosaan. Pääartikkelin nosto käyttää samanlaista tyyliä kuin kyseisen jutun otsikko, vaikka onkin väriltään erilainen. Sateenkaareva liukuväri taustalaatikossa häiritsi luettavuutta ja riiteli kannen taustalla olevan liukuvärin kanssa ollessaan liian samanlainen, muttei kuitenkaan tarpeeksi. En käyttänyt FF Tisa Sansin kursivaa leikkausta kansiteksteissä, jotta ne eivät veisi huomiota

Kuva 24. Kannen suunnittelun prosessi

logolta, vaan käytin kyseistä kirjasintyyppiä versaaiaakkoilla. Vaihtelua toin käyttämällä Muli-nimistä kirjasintyyppiä pienaakkosilla kannen parissa muussa tekstissä.

Ihan eka numero ja sen yhteydessä oleva nuoli sekä sydänikoni ovat ainoat ei-responsiiviset kannen osat, sillä puhelimen ruutu ei voisi olla niin pieni, että ne eivät mahtuisi siihen. Kaikki muu kannessa mukautuu aina kulloinkin käytettävissä olevaan laitteeseen. Kansikuvan kooksi asetin CSS-muotoilussa määrään täyttö (*background-size: cover;*), ja kohdistettavaksi keskikohdaksi sen alueen, jossa hahmon poski nojaa hevoseen (*background-position: 60% 70%;*). Näin ollen riippumatta siitä mikä puhelimen kuvasuhde on, on kannen kuvan tärkein kohde aina näkyvillä. (Kuva 25.)

Takakansi

Takakanta en ollut oikeastaan edes ajatellut ennen kuin lehden julkaisua edeltävänä päivänä, kun tajusin ettei lehti voi loppua viimeiseen artikkeliin. Päädyin simppeleihin ratkaisuun, jossa takakansi käyttää samaa muuttuvaa gradienttia kuin etusivukin. Takakanteen lisäsin kiitoksen, tiedon tulevasta lehden numerosta, sekä linkit niin Hallavan sivuille kuin Google Forms -lomakkeeseenkin, jonka tulokset löydät liitteestä 1.

Kuva 25. Valmis kansi mukautuu laitteen kokoon ja muotoon.

5.2 SISÄLLYS

Kaksi vaihtoehtoista tyyliä

Sisällyssivun toteutukseen minulla oli mielessäni kaksi erilaista vaihtoehtoa. Voisin valita verkkolehdlle tyypillisen tavan esittää etuvisun nostot siten, että jokaisesta artikkelista on esillä kuva, ja sen yhteydessä jutun otsikko ja palstan nimi. Tai sitten voisin mennä painetulle lehdelle ominaisemmalla tyylillä ja listata artikkeleiden nimet sisällysluettelomaisesti, ja esittää ohessa muutama kuvallinen nosto.

Koska Hallazinen sisällys tultaisiin esittämään sekä sisällyssivulla heti kannen jälkeen, että myös erillisenä sisällystasona, johon pääsisi käsiksi yläpalkin hampurilaismenun ikonista, jouduin harkitsemaan ovatko nämä kaksi sisällystä ilmeeltään ja sisällöltään samanlaiset. Jos eivät, niin sisällyssivu voisi olla visuaalisempi ja sisältää paljon kuvia, ja sisällystaso muistuttaa perinteistä navigaatiomenua listaten artikkelit ainoastaan otsikkotasolla.

Yksinkertainen lista otsikoita

Pidän esimerkiksi Ellen tavasta pitää sisällyssivunsa melko simppeinä listauksena ja nostaa muutamasta artikkelista kuvat esiin (kuva 26). Painetussa lehdessä on myös mahdollista leikitellä sivunumeroilla eri tavalla kuin mikä olisi käytännöllistä verkkolehdesssä.

Lopulta päätökseeni lähteä työstämään Hallazinen sisällystä enemmän listamaiseen muotoon vaikutti se käytännön syy, ettei Hallazinen sisällöstä ollut kuin puolet valmiina siinä vaiheessa kun opinnäytetyötäni varten oli aika alkaa suunnitella sisällyssivun konseptia. Koska artikkeleista oli ideoitu vasta otsikot, ja viidestä lehden kymmenestä artikkelista puuttui vielä sisältöteksti ja ennen kaikkea kuvat, lähdin työstämään sisällyssivua siitä materiaalista, joka oli jo valmiina.

Sisällyksen järjestys

Sisällyksen merkitys aikakauslehdessä on suuri, sillä se on kannen lisäksi ainut julkaisun osa, joka ohjaa lukijan syvemmälle lehden sivuille ja auttaa lukijaa ymmärtämään julkaisun rakennetta, ja mitä sen sisällöltä on odotettavissa. Sisällyksen tulisi olla nopea sisäistä ja helppo navigoida. Lukijan tulisi pystyä helposti löytämään esimerkiksi kansijuttu tai lempipalstansa. Lisäksi sisällyksen tulisi tuoda esille lehden tärkeimpiä artikkeleita ja houkutellessa lukijaa niiden pariin. (Caldwell & Zappaterra 2014, 78-81.)

Päädyn järjestelemään artikkelit sisällyssivulla niiden aihealueiden mukaan sen sijaan, että olisin listannut artikkelit siinä järjestyksessä, missä ne tulevat verkkolehdesssä vastaan. Näin kunkin numeron eri artikkelit tultaisiin jaottelemaan aina samoihin ryhmiin: Hallava, virtuaalitalit, luovat jutut ja joka numerossa.

Sivunumeroiden virkaa toimittavat ikonit. Sisällyssivulla kerrotaan mikä ikoni vastaa mitään artikkelia ja alapalkissa ne toimivat pikalinkkeinä kuhunkin artikkeliin, samalla kun indikoivat missä kohtaa verkkolehteä lukija milläkin hetkellä on. Kuitenkin muutamissa lehden julkaisun jälkeen Google Forms -lomakkeen kautta saamissani palautteissa ilmaistiin,

Kuva 26. Vasemmalla Ellen sisällyssivu (ELLE 2019, 8)

Kuva 27. Oikealla Koululaisen sisällyssivu (Koululainen 2019, 3)

että sisällissivu oli sekava ja lukijan oli hankala pysyä kärryillä, missä vaiheessa lehteä milloinkin oli (liite 1). Ehkä asiaa olisi helpottanut, jos sisällyksessä artikkelit olisi listattu niiden ilmestymisjärjestyksessä.

Sen sijaan, että olisin kuitenkin lähtenyt poistamaan luomani neljä ryhmää, olisin voinut järjestää lehden sisällön kyseisten ryhmien mukaan. Ensin lehdessä olisivat tulleet vastaan joka numerossa ilmestyvät jutut, sitten virtuaalitalleista kertovat artikkelit, itse Hallavasta kertovat artikkelit ja lopuksi luovat jutut. Nyt julkaistussa numerossa toteutunut järjestys vastaa jossain määrin edellä kuvattua, mutta osa artikkeleista on pois paikaltaan. Eikä näiden ryhmien sisällä itse artikkelit ole myöskään listattuna sisällykseen esiintymisjärjestyksensä. Tähän asiaan voisin siis ehdottomasti kiinnittää enemmän huomiota tulevaisuudessa numeroissa.

Sisällyssivun ilme

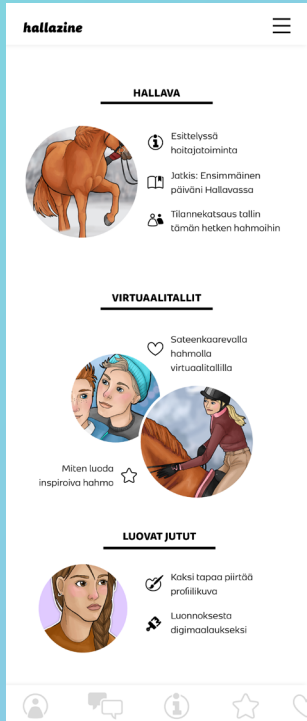
Ensimmäisessä suunnitelmassani sisällyssivu oli pelkkä lista artikkeleita jaoteltuina ryhmiin, eli siis identtinen sisällystason kanssa. Se tuntui kuitenkin eroavan liikaa itse artikkeleiden, joita olin ehtinyt tässä vaiheessa taittamaan jo neljä, visuaalisista ilmeistä. Sisällys tarvitsi väriä, oman otsikkonsa ja niitä nostoja, joita olin painetuissa lehdissä ihastellut (kuvat 26 & 27).

Päädyin lisäämään sisällyssivun otsikkoalueelle, joka on joka artikkelissa se alue, joka puhelimen ruudulla näkyy ennen kuin käyttäjä lähtee vierittämään sivua alaspäin, liukuväri taustalle, sekä saman tyylisen otsikon, kuin mitä jo taitetut artikkelit käyttivät. Nostoja lisäsin pallojen sisään sekä kuvattua tekstimuodossa. Kokeilin myös keskitetyn listauksen sijaan hieman erikoisempia asetteluja, mutta päädyin kuitenkin lopulta pitämään tekstialueen mahdollisimman simppeleinä. Näin nostot sijoittuvat ainoastaan otsikkoalueelle, sekä tekstiosuuden alapuolelle, jonka liukuvärjättyllä taustalla eristin omaksi alueekseen. Lopuksi lisäsin vielä kuvienkin yhteyteen ikonit, jotka kertovat missä artikkelista mikäkin kuva esiintyy. Sisällyssivun prosessia esittelen kuviossa 15.

Näin ollen sisällyssivu on visuaaliselta ilmeeltään harmoniassa artikkeleiden kanssa ja sisällystaso on tarpeeksi samanlainen, jotta lukija ymmärtää katsovansa käytännössä samaa informaatiota, kuten kuvissa 28 ja 29 näkyy. Sisällystasolta ainoastaan puuttuu otsikkoalue ja nostot, jotta informaatio olisi mahdollisimman nopeassa muodossa.

Kuvio 15.

Sisällyssivun suunnittelu-
prosessi

Linkkien erottaminen tekstistä

Suurin huolenaiheeni sisällyksen kanssa oli se, ymmärtäisivätkö lukijat, että otsikot, kuvat ja ikonit toimivat myös linkkeinä. Puhelimella verkkosivuja selatessa ei ole käytössä sellaista ominaisuutta kuin *hover*, joka tarkoittaa muutosta, joka linkissä tapahtuu, kun käyttäjä vie hiiren kyseisen elementin päälle. Linkit tulisi kuitenkin myös mobiiliversioissa tehdä käyttäjälle selväksi. Tuttuja tapoja toteuttaa tämä on lisätä linkilliseen elementtiin esimerkiksi muista elementeistä eroava väri tai alleviivaus, tai tehdä elementistä nappi (*button*), jota painaa.

Sisällysluettelossa kuitenkin jokainen elementti ryhmien nimiä lukuun ottamatta toimii linkkeinä, joten värin lisääminen tai kirjasinleikkauksen vaihtaminen ei olisi tehnyt linkeistä erottuvampia. Alleviivaus tai napin ulkoasu olisi tehnyt linkistä ilmiselvän, mutta se olisi samalla ollut liiankin karkea tapa hoitaa asia. Päädyin siis pitämään listassa tyylinä ihan vain leipätekstin ja luottamaan siihen, että asiayhteys tekee linkin selväksi. Palautekyselyn mukaan murehdin asiaa turhaan, ja valtaosa käyttäjistä oli ymmärtänyt listan funktion (liite 1).

Kuva 28.

Valmis sisällystaso, joka aukeaa oikean yläkulman ikonia klikkaamalla, on yksinkertaistettu versio sisällyssivusta

HALLAVA

 Esitelyssä
hoitajatoiminta

 Jatkis: Ensimmäinen
hoitopäiväni

VIRTUAALITALLIT

 Sateenkaarevalla
hahmolla
virtuaalimaailmassa

 Miten luoda
mielenkiintoinen hahmo?

 Virtuaalimaailman
influensserit

LUOVAT JUTUT

 Kaksi tapaa
piirtää profiilikuva

 Luonnoksesta
digimaalaukseksi

JOKA NUMEROSSA

 Pääkirjoitus:
Inspiroivan hahmon
keksiminen on vaikeaa

 Viestitellään: hahmoista
ja hallavasta

 Horoskooppi:
Maaliskuussa tapahtuu

sisälllys

TÄSSÄ
NUMEROSSA
TEEMANA
HAHMOT

 viestitellään:
hahmoista ja
hallavasta

 pääkirjoitus:
inspiroivan
hahmon keksiminen
on vaikeaa

HALLAVA

 Esitelyssä
hoitajatoiminta

 Jatkis: Ensimmäinen
hoitopäiväni

VIRTUAALITALLIT

 Sateenkaarevalla
hahmolla
virtuaalimaailmassa

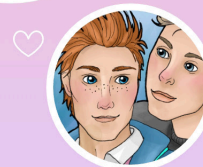
VIRTUAALITALLIT

- Sateenkaarevalla
hahmolla
virtuaalimaailmassa
- Miten luoda
mielenkiintoinen hahmo?
- Virtuaalimaailman
influensserit

LUOVAT JUTUT

- Kaksi tapaa
piirtää profiilikuva
- Luonnoksesta
digimaalaukseksi

 horoskooppi:
maaliskuussa
tapahtuu

Kuva 29.

Valmis sisällyssivu sisältää
otsikkoalueen sekä nostoja
lehden artikkeleihin itse
sisällysluettelon lisäksi

5.3 PALSTAT

Lehden rakenne

Aikakauslehdet noudattavat yleensä ennalta määrättyä rakennetta, joka toistuu numerosta toiseen. Se tuo lukijalleen tuttuuden tunteen ja lehdestä on helppo löytää haluamansa palstat. Suurin osa aikakauslehdistä käyttää mallia, jossa lehden sisällön voi jakaa kolmeen osaan: alussa on ajankohtaisia artikkeleita, keskellä pitkiä artikkeleita (*features*) ja lopussa tietopohjaisia artikkeleita, kuten arvosteluja ja listauksia (Caldwell & Zappaterra 2014, 78). Tuononen (2013) pääsi samankaltaiseen lopputulokseen Pro Gradu tutkielmassaan, joka käsitteli suomalaisia kaupallisia aikakauslehtiä: lehden alussa on lyhyitä artikkeleita, keskellä pitkiä ja lopussa taas lyhyitä.

Lähdin rakentamaan Hallazinen rakennetta näiden ajatusten ja omien kokemusteni pohjalta, jotka perustuvat painetuihin aikakauslehtiin. Ensimmäisenä sivuna Hallazinessa on kansi ja heti seuraavana sisällys. Tämän jälkeen alkavat varsinaiset artikkelit, joista ensimmäisenä on pääkirjoitus. Tätä seuraa viestitellään-palsta, jonka alkuperäisenä tarkoituksena oli toimia lukijapalautteen kaltaisena artikkelina. Jatkossa palstaa voi kuitenkin hyödyttää myös esimerkiksi haastatteluisissa. Kolmas artikkeli kertoo seikkaperäisesti, kuinka Hallazinan hoitajatoiminta toimii ja tämän jälkeen päästään lehden pitkien pääjuttujen pariin.

Pääartikkelit ovat edellä kuvattujen mallien mukaisesti keskellä lehteä. Ensimmäinen näistä pohtii sitä, kuinka mielenkiintoisen virtuaalihahmon voi luoda ja kolmas kertoo sateenkaarevista hahmoista virtuaalimaailmassa. Alkuperäisen suunnitelman mukaan näiden pääartikkeleiden jälkeen olisi tullut Hallavan tämän hetkisestä tilanteesta kertova juttu, mutta se vaihdettiin artikkeliin, jossa esitellään virtuaalimaailman influenssereita eli erityisen onnistuneita hahmoja. Laskisin tämän artikkelin myös mukaan pitkiin pääartikkeleihin, sillä se on hyvin lehden teemassa kiinni. Pääartikkeleita seuraa jatkotarina, luovat jutut, jotka tällä kertaa käsittelevät piirtämistä ja digimaalausta, sekä viimeisenä kevennyksenä horoskoopipalsta.

Mielestäni rakenne on tällaisenaan ihan toimiva ja noudattelee kolmijakoista mallia. Mutta, kuten aikaisemmassa sisällystä käsittelevässä luvussa ilmaisin, ei se ollut paras mahdollinen ratkaisu löydettävyyttä ajatellen. Jatkossa voisi siis miettiä, millä tavalla palstojen osastoryhmittelyn pystyisi ottamaan huomioon rakenteessa, mutta kuitenkin siten, että pitkät artikkelit säilyisivät lehden keskiössä ja esimerkiksi pääkirjoitus lehden alussa.

Luulen että artikkeleiden ryhmittelyä auttaisi myös se, jos artikkelit nuodattelisivat selkeästi kaupallisten lehtien tekstilajeja. Koska toimituksestamme kukaan ei kuitenkaan ole journalismin ammattilainen, pystymme käytännössä ainoastaan matkimaan tuttuja artikkelityyppejä.

Samalla voisi miettiä onko perinteisen painetun aikakauslehden rakenteen noudattaminen verkkolehdessä tavoiteltava asia. Entä jos artikkelit järjestäisi tärkeysjärjestykseen, siten että pitkät artikkelit ovat heti sisällysluettelon jälkeen? En kuitenkaan usko, että lehden rytmi olisi tällöin aivan niin tasapainoinen.

Otsikkoalueen merkitys

Koska Hallazinea selaillaan pyyhkäisemällä sivuttaissuunnassa, ja artikkelit jatkuvat pystysuunnassa, avautuu lukijalle aina ensimmäisenä ruudulle ainoastaan artikkelin yläosa, jonka korkeus ja leveys riippuvat älypuhelimien ruudun koosta. Eli siinä missä painetusta lehdestä lukija näkee aina aukeaman kerrallaan, on Hallazinessa näkyvä huomattavasti rajatumpi.

Koenkin tämän ensimmäisen näkymän, jota kutun otsikkoalueeksi, kaikista tärkeimmäksi artikkelin osaksi. Sen tulee vakuuttaa lukija otsikollaan, kuvallaan ja ilmeellään siitä, että kyseinen artikkeli todella kannattaa lukea. Otsikkoalueen tulee myös viestiä eri artikkeleiden välisestä hierarkiasta, sillä artikkelin laajuus on verkkolehdessä lukijalta piilossa, toisin kuin painetussa lehdessä.

Suunnittelin kolme erilaista pääotsikkotyylä nimenomaan sen takia, että pitkät pääartikkelit erottuisivat lyhyemmistä artikkeleista, ja jotta artikkeleiden välillä ei olisi visuaalisen ilmeen puolesta liikaa toistoa. Sen lisäksi, että artikkelit voivat käyttää erilaisia otsikkotyylejä, on asettelulle myös monia

erilaisia vaihtoehtoja. Yritin kuitenkin pysyä mahdollisimman yhtenäisessä ilmeessä. Tulevissa numeroissa otsikkoalueen eri tyyleillä voisi lähteä leikittelemään vielä vapaammin, ja kokeilla niitä rajoja, kuinka kauas oletustyylistä yksittäinen artikkeli voi ilmeeltään mennä ilman, että se alkaa vaikuttaa täysin eri lehdestä napatulta.

Otsikkoalueiden tyylit

Pääartikkeleihin halusin kuvan mahdollisimman suurella. Se ei voi kuitenkaan olla ainoa asia, jonka lukija näkee artikkelin kohdalle pysähtyessään, vaan myös otsikon tulisi olla luettavissa ilman, että käyttäjä joutuu vierittämään sivua alaspäin. Päädyin ratkaisuun, jossa kuva on aina 75 % ruudun leveydestä ja tasattuna jompaankumpaan reunaan. Otsikko tasataan vastakkaiseen reunaan, jotta se ei peittäisi kuvasta liian kriittisiä alueita. Tyhjäksi jäävään tilaan lisätään tekijätiedot.

Artikkelit, jotka eivät sisällä ollenkaan kuvia, saavat taustakseen liukuväriin. Otsikko on tyyliltään saman tapainen kuin pääartikkeleissa, eli se on kirjoitettu versaaliaakkosilla ja rivien takana on taustalaatikot. Pääartikkeleissa kirjasinkoko on kuitenkin suurempi. Tässä tyylissä otsikkoalueen tekstit ovat useimmiten keskitettyinä.

Kolmas tyyli, jonka suunnittelin, on oletustyyli. Siinä otsikko on FF Tisa Sans Black Italic -kirjasimella ja kaikki

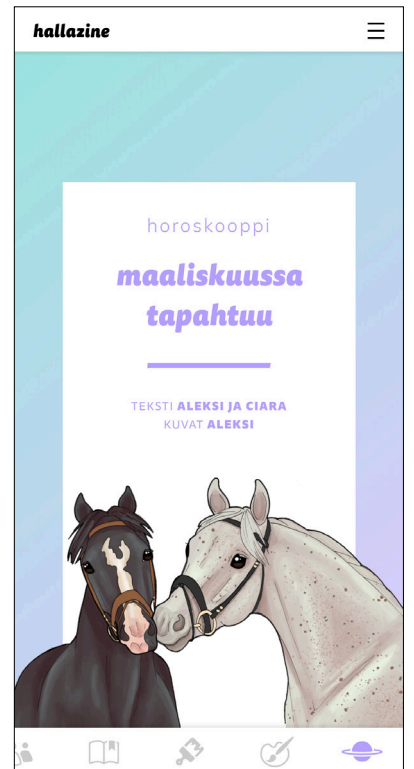
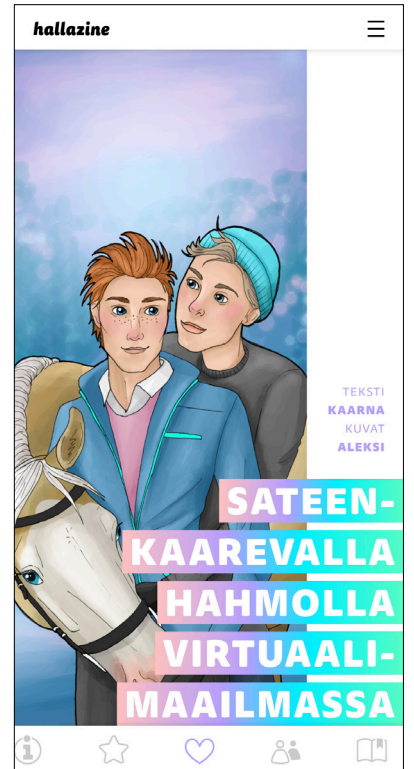
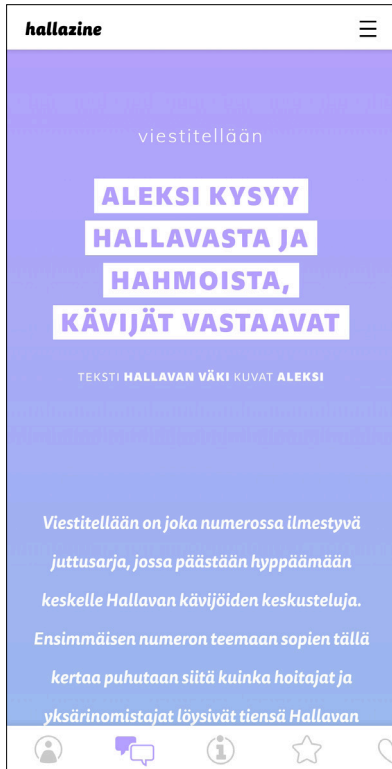
otsikkoalueen tekstit ovat keskitettyinä. Ensimmäisessä versiossani tämän tyylin otsikkotekstit olivat kuvan tai taustaväriin päällä valkoisella tekstillä, mutta lopulta päädyin vaihtoehtoon, jossa tekstien taakse tulee 75 % leveä valkoinen laatikko ja itse tekstit ovat artikkelin teemavärillä. Tämä oli mielestäni huolitellumman näköinen vaihtoehto ja osoittautui hyvinkin toimivaksi esimerkiksi taustattomien kuvien kanssa.

Ensimmäisissä taittosuunnitelmissani otsikkoalue oli aina täsmälleen 100 vh eli puhelimen ruudun korkuinen. Päädyin kuitenkin ratkaisuun, jossa lyhyempien tai painoarvoltaan vähäisempien artikkeleiden otsikkoalueiden ei tarvitse olla niin korkea, vaan ensimmäisessä käyttäjän näkemässä ruudussa voi olla näkyvillä myös ingressiä tai varsinaista artikkelia. Tämä korostaa pääartikkeleiden tärkeyttä ja tekee taitosta vähemmän ilmavan. Hallazinen kanssa yritin pyrkiä tavanomaisesta minimalistisesta tyylistäni poiketen hieman runsaampaan ja rönsyilevämpään ilmeeseen.

Mielestäni onnistuin tuomaan hyvää vaihtelua artikkeleiden otsikkoalueiden taittoon, vaikka toki sitä voisi jatkossa viedä vielä pidemmällekin. Lehti sai myös mukavaa rytmiä erilaisista otsikkoalueista ja artikkeleiden teemaväreistä. Esittelen valmiit otsikkoalueet kuvissa 30-39.

Kuvat 30-39.

Seuraavalla sivulla kaikkien artikkeleiden valmiit otsikkoalueet järjestyksessä vasemmalta oikealle. Kahdeksannen artikkelin taustakuva on video.

5.4 ARTIKKELIT

Esiteltävät artikkelit

Lähdin opinnäytetyötäni varten ensin taittamaan Hallazinesta 2-3 artikkelia ja ne valikoituivat lehden alkupäästä sen mukaan, mihin oli jo sisältö valmiina. Opinnäytetyön edetessä kuitenkin myös muut lehden artikkelit alkoivat pikkuhiljaa valmistua ja siinä vaiheessa, kun lehden ilme alkoi olla lyötynä lukkoon, pystyin lähteä taittamaan viittä Hallazinen ensimmäisistä artikkeleista. Sain väliseminaaria varten kaikki viisi sivua valmiiksi ja sen jälkeen olikin jo aika työstää lehti loppuun. Hallazine julkaistiin 8. maaliskuuta 2020 ja tämän jälkeen lähdin työstämään tämän opinnäytetyön kirjallisen osuuden lukuja 4 ja 5.

Vaikka kirjoittaessani tätä lukua Hallazinesta onkin valmiina kaikki kymmenen artikkelia, halusin valita tähän esiteltäväksi niitä lehden ensimmäisiä artikkeleita, joiden parissa työskentelin, sillä silloin vasta taittokonsepti oli alkanut muodostua. Halusin myös valita kolme mahdollisimman eri tyyppistä artikkelia, joten kerron seuraavaksi, kuinka pääkirjoituksen, viestitellään-palstan ja yhden pitkän artikkelin taiton prosessit etenivät.

Ensimmäiset taittokokeilut

Kun olin tullut jonkinlaiseen päätökseen kirjasintyypeistä, jota tulisin käyttämään, sekä testannut paria erilaista tyyliä tekstien muotoilusta (kuvio 10), lähdin suunnittelemaan taittoa tarkemmin aloittaen pääkirjoituksesta. Kokeilin lukuisia erilaisia vaihtoehtoja, jotka esitetään kuviossa 16, kuinka haluaisin tekstit ja kuvat asetella, sekä mikä olisi sellainen esitystapa, joka välittäisi haluamanilaisen tunnelman.

Kokeilin muun muassa anfangin eli useamman rivin korkuisen kappaleen ensimmäisen kirjaimen käyttöä. Se on kuitenkin jokseenkin hankala toteuttaa onnistuneesti verkkosivuilla eri selainten esittäessä sama kirjasintyyppi hieman eri tavoilla ja hieman eri kokoisina. Anfangia ei saisi automaattisesti muutettua kolmen tai neljän rivin korkuiseksi, vaan se saattaisi alkaa hieman alempaa kuin leipätekstin ensimmäinen rivi, tai sitten se ei istuisi alimman rivin kanssa samalla perusviivastolla.

Kokeilin myös esimerkiksi leipätekstin kierrättämistä kuvien ympärille ja tekstien värittämistä siten, että ne saisivat ympärilleen muutaman pikselin levyiset ääriviivat. Molemmat olivat kyllä teknisesti toteutettavissa, mutta ne eivät toimineet verkkosivuilla aivan yhtä hyvin kuin InDesignilla, jonka avulla taittokokeiluja tein.

Visuaalinen ilme alkaa muotoutua

Edellinen vaihe oli ehkä yksi turhauttavimmista, kun sitä juuri sopivaa tyyliä ei meinannut millään löytyä. Jätin pääkirjoituksen muhimaan joksikin aikaa, ja lähdin suunnittelemaan kansijutun taittoa. Siinä minulla oli käytössäni taustallinen pystykuva, jonka tiesin haluavani tähän pitkään artikkeliin mahdollisimman suurella otsikkoalueelle. Toinen elementti, jonka tiesin haluavani mukaan taittoon, oli sateenkaari-liukuväri, joka löysi pian paikkansa otsikkotekstin taustalta. Kansijutun elementit tuntuivat löytävänsä paikkansa taitosta hyvinkin helposti ja suunnitteluprosessi sujua vaivattomammin. Pystyin kansijutun jälkeen lähteä kopioimaan ja jalostamaan valittua tyyliä viestitellään-palstalle.

Taitoin siis ensimmäisenä yhden lehden pitkistä pääartikkeleista ja sen jälkeen viestitellään-palstan, jonka sisällön esitystapaan minulla oli jo mielessäni hyvä idea. Taitoin myöskin hoitajatoiminnasta kertovan artikkelin ennen kuin palasin taas pääkirjoituksen pariin, ja sitten minulla olikin jo hyvä käsitys siitä, millä tyylillä ja millä tekniikoilla haluaisin lehden artikkelit esittää.

Kuvio 16.

Aivan ensimmäiset taitto-
kokeilut ennen kuin lehden
ilme oli muotoutunut

hallazine

Onnistuneen hahmon luominen ei ole helppoa

pääkirjoittajalta

Kirjoittaessani tätä tekstiä, minun pitäisi
enemmänkin olla kirjoittamassa jotain ihan
muuta. Nimittäin ratsastustunnin pohjatarinaa,
josta haluaisin tehdä mukaansatempaavan ja
samaistuttavan. Siinä pitäisi olla sopivasti palasia Hallavan
omistajan Aleksin elämästä ja viittauksia viime päivinä
tallilla tapahtuneisiin sattumuksiin. Sen pitäisi myös kertoa
vauhdikkaasti kyseisen ratsastustunnin tapahtumista, ottaen
huomioon mahdollisimman monen osallistujan hahmot.
Tarina on jo viikon myöhässä. Ei vain huvita kirjoittaa. Tuntuu
etten osaa. Tiedän kuitenkin, ettei se pidä paikkaansa.
Tälläkin hetkellä sormeni lentävät näppäimistöllä helposti,
ajatusten virratessa keskeyttämättöminä ja tekstiä
syntyy kuin itsestään. Miksi ratsastustunnin pohjatarinan
kirjoittaminen sitten tuntuu niin väsyttävältä ajatukselta?

Uluen että suurin syy on hahmoissa, jonka
näkökulmasta tarinan kirjoittaisin. Aleks on tallin
omistaja, kolmekymppinen parrakas mieshahmo, jonka
väitetään olevan hauska vitseiniekkä. Tiedän, koska
itse kuvailin hahmoa noin kuusi vuotta sitten kun hahmon
keksin. Referenssinä tuolle hahmolle oli puolen tuhannen
kilometrin päässä asuva enoni, jota näen harvemmin

hallazine

Onnistuneen hahmon luominen ei ole helppoa

TEKSTI
& KUVAT
ALEKSI

PÄÄKIRJOITUS

KIRJOITTAESSANI TÄTÄ TEKSTIÄ, minun pitäisi
enemmänkin olla kirjoittamassa
jotain ihan muuta. Nimittäin ratsastustunnin pohjatarinaa,
josta haluaisin tehdä mukaansatempaavan ja
samaistuttavan. Siinä pitäisi olla sopivasti palasia Hallavan
omistajan Aleksin elämästä ja viittauksia viime päivinä
tallilla tapahtuneisiin sattumuksiin. Sen pitäisi myös kertoa
vauhdikkaasti kyseisen ratsastustunnin tapahtumista, ottaen
huomioon mahdollisimman monen osallistujan hahmot.
Tarina on jo viikon myöhässä. Ei vain huvita kirjoittaa. Tuntuu
etten osaa. Tiedän kuitenkin, ettei se pidä paikkaansa.
Tälläkin hetkellä sormeni lentävät näppäimistöllä helposti,
ajatusten virratessa keskeyttämättöminä ja tekstiä
syntyy kuin itsestään. Miksi ratsastustunnin pohjatarinan
kirjoittaminen sitten tuntuu niin väsyttävältä ajatukselta?

LUULEN ETTÄ SUURIN SYY ON HAHMOSSA, jonka
näkökulmasta tarinan kirjoittaisin. Aleks on tallin omistaja,
kolmekymppinen parrakas mieshahmo, jonka väitetään
olevan hauska vitseiniekkä. Tiedän, koska itse kuvailin hahmoa
noin kuusi vuotta sitten kun hahmon keksin. Referenssinä
tuolle hahmolle oli puolen tuhannen kilometrin päässä
asuva enoni, jota näen harvemmin kuin kerran vuodessa,
ja johon en mitenkään voi sanoa samaistuvani. Tuntuu vain
siltä, että tallin omistajan pitää olla ihan oikea aikuinen (itse
olin tallia perustaessani 18-vuotias), sellainen auktoriteetti,
joka osaa pitää langat käsissään. En kuitenkaan halunnut
tehdä mitään tiukkapiipoista tätihahmoa, vaan enemmänkin
vitsejä heittävän sedän, jolla on naururypyjä silmäkulmissa.

hallazine

ONNISTUNEEN HAHMON LUOMINEN EI OLE HELPPOA

TEKSTI & KUVAT
ALEKSI

PÄÄKIRJOITUS

KIRJOITTAESSANI TÄTÄ TEKSTIÄ, minun pitäisi
enemmänkin olla kirjoittamassa
jotain ihan muuta. Nimittäin ratsastustunnin pohjatarinaa,
josta haluaisin tehdä mukaansatempaavan ja
samaistuttavan. Siinä pitäisi olla sopivasti palasia Hallavan
omistajan Aleksin elämästä ja viittauksia viime päivinä
tallilla tapahtuneisiin sattumuksiin. Sen pitäisi myös kertoa
vauhdikkaasti kyseisen ratsastustunnin tapahtumista, ottaen
huomioon mahdollisimman monen osallistujan hahmot.
Tarina on jo viikon myöhässä. Ei vain huvita kirjoittaa. Tuntuu
etten osaa. Tiedän kuitenkin, ettei se pidä paikkaansa.
Tälläkin hetkellä sormeni lentävät näppäimistöllä helposti,
ajatusten virratessa keskeyttämättöminä ja tekstiä
syntyy kuin itsestään. Miksi ratsastustunnin pohjatarinan
kirjoittaminen sitten tuntuu niin väsyttävältä ajatukselta?

LUULEN ETTÄ SUURIN SYY ON HAHMOSSA, jonka
näkökulmasta tarinan kirjoittaisin. Aleks on tallin omistaja,
kolmekymppinen parrakas mieshahmo, jonka väitetään
olevan hauska vitseiniekkä. Tiedän, koska itse kuvailin hahmoa
noin kuusi vuotta sitten kun hahmon keksin. Referenssinä
tuolle hahmolle oli puolen tuhannen kilometrin päässä
asuva enoni, jota näen harvemmin kuin kerran vuodessa,
ja johon en mitenkään voi sanoa samaistuvani. Tuntuu vain
siltä, että tallin omistajan pitää olla ihan oikea aikuinen (itse
olin tallia perustaessani 18-vuotias), sellainen auktoriteetti,
joka osaa pitää langat käsissään. En kuitenkaan halunnut
tehdä mitään tiukkapiipoista tätihahmoa, vaan enemmänkin
vitsejä heittävän sedän, jolla on naururypyjä silmäkulmissa.

hallazine

pääkirjoitus ONNISTUNEEN HAHMON LUOMINEN EI OLE HELPPOA

TEKSTI JA KUVAT ALEKSI

KIRJOITTAESSANI TÄTÄ TEKSTIÄ, minun pitäisi
enemmänkin olla kirjoittamassa jotain ihan muuta.
Nimittäin ratsastustunnin pohjatarinaa, josta haluaisin
tehdä mukaansatempaavan ja samaistuttavan. Siinä
pitäisi olla sopivasti palasia Hallavan omistajan Aleksin
elämästä ja viittauksia viime päivinä tallilla tapahtuneisiin
sattumuksiin. Sen pitäisi myös kertoa vauhdikkaasti
kyseisen ratsastustunnin tapahtumista, ottaen huomioon
mahdollisimman monen osallistujan hahmot. Tarina on
jo viikon myöhässä. Ei vain huvita kirjoittaa. Tuntuu
etten osaa. Tiedän kuitenkin, ettei se pidä paikkaansa. Tälläkin
hetkellä sormeni lentävät näppäimistöllä helposti, ajatusten
virratessa keskeyttämättöminä ja tekstiä syntyy kuin
itsestään. Miksi ratsastustunnin pohjatarinan kirjoittaminen
sitten tuntuu niin väsyttävältä ajatukselta?

hallazine

pääkirjoitus onnistuneen hahmon luominen ei ole helppoa

TEKSTI
JA KUVAT
ALEKSI

KIRJOITTAESSANI TÄTÄ TEKSTIÄ, minun pitäisi
enemmänkin olla kirjoittamassa jotain ihan muuta.
Nimittäin ratsastustunnin pohjatarinaa, josta haluaisin
tehdä mukaansatempaavan ja samaistuttavan. Siinä
pitäisi olla sopivasti palasia Hallavan omistajan Aleksin
elämästä ja viittauksia viime päivinä tallilla tapahtuneisiin
sattumuksiin. Sen pitäisi myös kertoa vauhdikkaasti
kyseisen ratsastustunnin tapahtumista, ottaen huomioon
mahdollisimman monen osallistujan hahmot. Tarina on
jo viikon myöhässä. Ei vain huvita kirjoittaa. Tuntuu
etten osaa. Tiedän kuitenkin, ettei se pidä paikkaansa. Tälläkin
hetkellä sormeni lentävät näppäimistöllä helposti, ajatusten
virratessa keskeyttämättöminä ja tekstiä syntyy kuin
itsestään. Miksi ratsastustunnin pohjatarinan kirjoittaminen

Pääkirjoituksen taitto

Aluksi pääkirjoituksen otsikkoalue oli 100 vh korkea, eli puhelimen ruudun korkuinen. Tällöin kuitenkin hahmon kasvokuva sai mielestäni liian suuren roolin, joten päädyin pienentämään otsikkoalueen korkeuden 70 vh eli 70 prosenttiin näytön korkeudesta. Koska pääkirjoitukseen ei tullut taustallista kuvaa, laitoin otsikkoalueen taustalle liukuväriin. Kokeilin taustaa ensin 75 % levyisenä, mutta lopulta päädyin täysleveyään vaihtoehtoon.

Tiesin, että halusin hahmon kuvan näyttävän siltä, kuin se olisi kaikkein päällimmäisenä siten, että otsikkotekstien takana oleva valkoinen laatikko jäisi hahmon taakse. Tekstien tulisi kuitenkin olla luettavissa oli käyttäjän laite sitten kuinka kapea tahansa. Taitto näytti kaikkein tasapainoisimmalta siten, että valkoinen laatikko oli keskitettynä otsikkoalueen alareunaan ja tekstit sen sisällä tasattuina oikealle. Lisäsin otsikkoon manuaalisesti rivin vaihdot, jotta se ei joutuisi liikaa kuvan taakse.

Kuten kuvassa 40 näkyy, pääkirjoitus ei sisällä ingressiä tai alaotsikoita, kuten pidemmät artikkelit, mutta lisäsin kappaleiden alkuun em-tageilla muotoilun, joka vastaa alaotsikoita. Käytän tyyliä myös jatkis-palstalla, jossa kirjoittaja oli jakanut tarinan kappaleisiin niin, että osion sisällä käytetään aina yhtä rivin vaihtoa, ja osioiden välillä kahta rivin vaihtoa. Em-tageilla

pystyin korostamaan aina kunkin uuden osion alkua. En ollut varma haluaisinko lisätä lyhyehköön pääkirjoitukseen nostoja, mutta erityisesti puhelimen näytöllä, jossa leipätekstipalstoja on vain yksi, tuntui tekstiblokin rikkominen ja palasteleminen hyvältä idealta.

Vielä tässä pääkirjoituksen kanssa en joutunut miettimään, kuinka artikkelit tulisin lopettamaan, koska pääkirjoitus päättyy kevään toivotukseen ja allekirjoitukseen, jotka ovat lukijalle selvä merkki artikkelin loppumisesta. Kansijutun kanssa kuitenkin jouduin pohtimaan asiaa hieman pidempään ja päädyin verkkosivuilta tuttuun *footer*-elementtiin. Lisäsin viimeisen lopetuskappaleen ympärille taustaväriin ja se sai toimia artikkelin pohjana. Kyseisessä artikkelissa se toimi hyvin, sillä siinä oli selkeä yhteenvetoteksti viimeisenä kappaleena.

Toinen pääartikkeleista loppuikin perinteisemmällä tyyllillä ja jouduin pohtimaan, laitanko pohjalle vain jonkin tyhjän taustalaatikon, joka toimii alapalkkina (*footer*). Ajatus tuntui kuitenkin hölmöltä. Onneksi muistin painetuista lehdistä tutun tavan lisätä leipätekstin viimeisen kappaleen loppuun pieni symboli artikkelin päättymisen merkiksi. Näin päädyin lisäämään myös jokaisen Hallazinen artikkelin loppuun pienen sydämen.

Kuva 40.

Valmis pääkirjoitus

hallazine

pääkirjoitus

**inspiroivan
hahmon
keksiminen
on vaikeaa**

TEKSTI
JA KUVAT
ALEKSI

Kirjoittaessani tätä tekstiä, minun pitäisi ennemminkin olla kirjoittamassa jotain ihan muuta. Nimittäin ratsastustunnin pohjatarinaa, josta haluaisin tehdä mukaansatempaavan ja samaistuttavan. Siinä pitäisi olla sopivasti palasia Hallavan omistajan Aleksin elämästä ja viittauksia viime päivinä tallilla tapahtuneisiin sattumuksiin. Sen pitäisi myös kertoa vauhdikkaasti kyseisen ratsastustunnin tapahtumista, ottaen huomioon mahdollisimman monen osallistujan hahmot. Tarina on jo viikon myöhässä. Ei vain huvita kirjoittaa. Tuntuu etten osaa. Tiedän kuitenkin, ettei se pidä paikkaansa. Tälläkin hetkellä sormeni lentävät näppäimistöillä helposti, ajatusten virratessa keskeyttämättöminä ja tekstiä syntyy kuin itsestään. Miksi ratsastustunnin pohjatarinan kirjoittaminen sitten tuntuu niin väsyttävältä ajatukselta?

mättöminä ja tekstiä syntyy kuin itsestään. Miksi ratsastustunnin pohjatarinan kirjoittaminen sitten tuntuu niin väsyttävältä ajatukselta?

Ei vain huvita kirjoittaa.

Tuntuu etten osaa. Tiedän

kuitenkin, ettei se pidä

paikkaansa.

Luulen että suurin syy on hahmossa, jonka näkökulmasta tarinan kirjoittaisin. Aleksin on tallin omistaja, kolmekymppinen parrakas mieshahmo, jonka väitetään olevan hauska vitseiniekkä. Tiedän, koska itse kuvailin hahmoa noin kuusi vuotta sitten kun hahmon keksin. Referenssinä tuolle hahmolle oli puolen tuhannen kilometrin päässä asuva enoni, jota näen harvemmin kuin kerran vuodessa, ja johon en mitenkään voi sanoa samaistuvani. Tuntui vain siltä, että tallin omistajan pitää olla ihan oikea aikuinen (itse olin tallia perustaessani 18-vuotias), sellainen auktoriteetti, joka osaa pitää langat käsissään. En kuitenkaan halunnut tehdä mitään tiukkaippoista tätihahmoa, vaan ennemminkin vitsejä heittävänsä sedän, jolla on naururyppyjä silmäkulmissa. Ei mikään ikäloppu, vaan sellainen, joka tuntuu nuorisosta tarpeeksi lähestyttävältä. Aleksin ei kuitenkaan silloin, eikä vielä näin kuuden vuoden jälkeenkään, tunnu itsestäni ollenkaan lähestyttävältä.

En miettinyt Aleksia ollenkaan valmiiksi aloittaessani tallin pidon. Loin sille ulkonäön ja parin lauseen pituisen

tallin pidon. Loin sille ulkonäön ja parin lauseen pituisen esittelytekstin. Loput yksityiskohdat olen keksinyt lennosta, aina sitä mukaa kun niitä tarvittiin. Faktat ovat kuitenkin jääneet jonnekin vanhojen tarinoiden syövereihin, enkä enää tiedä varmaksi muuta kuin sen, että Aleksin puhuu samaa murretta kuin mie itekki. Jossain vaiheessa Aleksin ei tykännyt juoda kahvia (en ymmärrä ihmisiä, joiden on pakko juoda monta kupillista päivässä), mutta tiedän ainakin parissa tarinassa itse kirjoittaneeni hänet siemailemaan sumpppiä.

Aleksin on myös ollut taiteilija, mutten tiedä missä ja miksi. Ehkä sen jälkeen, kun ensin kouluttautui ratsastuksenopettajaksi? Saiko kihlattu Emmi Aleksin järkiinsä ja tartuttiko Emmi haaveensa ratsastuskoulusta Aleksinkin vapaaseen sieluun? Tuskin. Ei Aleksin olisi siinä tapauksessa ottanut ratsastuskoulua yksin harteilleen sen jälkeen, kun Emmi jätti. Aleksilla on toisessa kulmassa lävistys ja selässään (vai rintalihaksessaan, en muista) tatuoituna tiikeri. En tiedä miksi, johtuu ehkä taiteilijajasielusta? Taiteellisuus ei muuten millään muulla tavalla näy Aleksin käyttäytymisessä tai tarinassa. Se on aivan yhtä päälle liimattu yksityiskohta kuin kaikki muukin.

Aleksin on luotu, koska

tallilla täytyy olla

omistaja.

Aleksin on läpikotaisin pinnallinen hahmo. Se on luotu, sillä tallilla täytyy olla omistaja. Epätoivoiset yritykseni kirjoittaa tarinoita Aleksin näkökulmasta ovat jääneet

Aleksin on läpikotaisin pinnallinen hahmo. Se on luotu, sillä tallilla täytyy olla omistaja. Epätoivoiset yritykseni kirjoittaa tarinoita Aleksin näkökulmasta ovat jääneet yksittäisiksi pätkiksi, joilla ei ole mitään yhteistä punaista lankaa. Aleksin tarina ei johda mihinkään. Ehkä siihen pitäisi nyt vihdoinkin tehdä muutos. Ehkä minun on yksinkertaisesti järjestettävä hieman aikaa ja mieltä, oikein kunnolla mieltä kuka Aleksin on ja mitä mies haluaa elämältään. Kun motiivit ovat kunnossa ja faktat kirjoitettu ylös, ehkä samaistuminenkin ja sitä kautta tarinoiden kirjoittaminenkin olisi helpompaa. Sen verran olen velkaa tuolle monia vuosia palvelleelle hahmolle. Aleksin tarvitsee oikean fiktiivisen elämän.

Neuvoni sinulle onkin, että mieti hahmosi luonteenpiirteet, perhe, menneisyys ja tavoitteet etukäteen valmiiksi. Ammenna ajatuksia omista kokemuksistasi tai lähipiiristäsi ja mieti minkälaisen hahmon elämästä olisi kiva kirjoittaa. Hoitotarinoiden rustaaminen käy ajan kanssa pitkävetiseksi, jos hahmo, jonka näkökulmasta kirjoitat, on geneerinen tai tuntuu vieraalta. Parhaan tarinointikokemuksen saat, kun päähenkilö inspiroi. Myös muut nauttivat tarinoidesi lukemisesta ja ottavat hahmosi mukaan vierailemaan omiin kirjoituksiinsa, jos hahmo on tarkkaan mietitty ja omaperäinen. Parhaassa tapauksessa hoitotarinas ei olekaan enää pelkkää tallin tapahtumien kuvausta, vaan kertovat hahmosi ajatuksista, tunteista ja ylipäätään elämästä. ❤️

**Ihanaa kevättä
toivottaen,
Aleksi**

Viestitellään-palstan taitto

Viestitellään-palstaan minulla oli ollut idea jo ihan alusta saakka: halusin sen muistuttavan samanlaista ryhmäkeskustelua, kuin mitä on esimerkiksi Instagramissa tai Whatsappissa. Palstan alkuperäisenä tarkoituksena oli toimia eräänlaisena lukijapalautepalstana, joita on perinteisesti näkynyt monissa painetuissa aikakauslehdissä. Lopulta sisältö muokkautui kuitenkin melko haastattelumaiseen muotoon, ja jatkossa samaa palstaa voi käyttää minkälaisentahansa viestittely- tai haastattelutilanteen kuvaamiseen.

Kokeilin ensin tyyliä, jossa artikkelin tausta on täysin valkoinen ja itse viestit ovat taustaväriä. Tein haastattelijan tai ”minun” viestit astetta tummemmalla harmaalla ja ”muiden” viestit vaaleammalla harmaalla. Kaikissa käyttämissäni viestipalveluissa puhelimen omistajan viestit ovat oikealla puolella ja muiden keskustelun osapuolien viestit vasemmalla, joten halusin pitäytyä tässä käyttäjälle ennestään tutussa rakenteessa.

Taustaväriiset viestit tuntuivat kuitenkin hieman tunkkaisilta ja päädyin jatkamaan palstan otsikkoalueella ollutta liukuväritaustaa koko artikkelin matkalle. Näin viestit saivat taustakseen valkoisen värin ja pomppaavat hyvin esille värikästä taustasta.

Pohdin myös millä tavalla esitän viestin lähettäjän ja päädyin laittamaan jokaisesta keskusteluun osallistujasta pienen kasvokuvan viestin laitaan, sekä nimen viestin alkuun. Jos hahmot ovat lukijalle tuttuja, näkee hän heti ensimmäisellä

vilauksella, kuka on lähettänyt minkäkin viestin, sillä kuvat ovat samat mitkä foorumilla kullakin käyttäjällä on viestiensä yhteydessä.

Valitsin viestien muodoksi nelikulmion pyöristetyillä kulmilla, ja hahmojen kuvien muodoksi ympyrän. Näin kokonaisuus säilyy ilmeeltään pehmeänä, ja se muodostaa sopivan kontrastin otsikkotekstin taustalaatikoiden kanssa olematta kuitenkaan ristiriidassa. Lisäsin kasvokuvaan kahden pikselin reunan ja reunan väriksi valikoitui liukuvärin violettiä sävyä hieman vaaleampi laventeli. (Kuva 41.)

Halusin luoda artikkeliin vaikutelman siitä, että viestit lähetetään sitä mukaa kun lukija selaa artikkelia alaspäin, joten lisäsin niihin pienen pehmeän animaation, jossa kukin viesti vaihtaa läpinäkyvyytensä nolasta ykköseen eli täysin läpinäkyväksi samalla kun nousee hieman alhaalta ylöspäin. Kukin viesti tulee esille vuorollaan sitä mukaa kun käyttäjä selaa sivua alaspäin.

Päädyin myös pitämään viesteissä alkuperäiset hymiöt, jotka artikkelin tekoon osallistuneet käyttäjät Whatsappissa lähettivät. En ole aivan varma tullaanko ne esittämään kullakin selaimella samassa muodossa tai vaihtuuko niiden ilme esimerkiksi puhelimen käyttöjärjestelmän mukaan. Hymiöt eivät kuitenkaan ole välttämättömiä viestien sisällön kannalta. Jos esimerkiksi jonkun lehden lukijan selain ei tue hymiöitä, pystyy hän silti seuraamaan keskustelua. Viestien sävy ei vain välttämättä välity täysin samanlaisena.

Kuva 41.

Osa valmista viestitellään-palstaa

hallazine

viestitellään

**ALEKSI KYSY
HALLAVASTA JA
HAHMOISTA,
KÄVIJÄT VASTAAVAT**

TEKSTI HALLAVAN VÄKI KUVAT ALEKSI

Viestitellään on joka numerossa ilmestyvä juttusarja, jossa päästään hyppäämään keskelle Hallavan kävijöiden keskusteluja. Ensimmäisen numeron teemaan sopien tällä kertaa puhutaan siitä kuinka hoitajat ja yksärinomistajat löysivät tiensä Hallavan pariin ja millä periaattein he suunnittelivat omat hahmonsansa.

ALEKSI

ALEKSI

Hei, mie mietin että Hallazinen lukijoita kiinnostais ehkä tietää vähän enemmän mitä mieltä ootte Hallavasta ja sen toiminnasta. Jos teillä ois pari minuutti aikaa vastata muutama kysymykseen niin ois tosi jees!

NIO

Jees 🙌

ALEKSI

Milloin aloitit Hallavassa ja miten löysit tänne?

NIO

Alotin kait 2018 maaliskuussa, ja paikalle löysin instagramin kautta 🙌

ALVA

Tän vuoden kesäkuussa taisin alottaa 😊 ja Hallavan ig tiliä olin varmaan siitä jo vuoden aikasemmin katellu ja jotenki sit eksyin mukaan!

RUSKA

Jos en ihan väärin muista nii alotin 12.11.2013 ja taisin löytää Hallavan ihan vaan googlettelemalla

KASSU

Tallin lämpö ja omintakeisuus sekä ihmiset jotka oli jo valmiiks mukana. Joku joskus sanoi et Hallava on semmone Tuuvan Talli, ja se oikeesti on ❤️

ALEKSI

Mikä siun hahmon rooli on ja miks suunnittelit just sellasen hahmon kun lopulta teit?

MIKAEL

Yksärinomistaja Mikael on mun tapa leikkiä niillä mun omilla ominaisuuksilla, joista en yhtään tykkää ja joita en haluais itseeni. Tietenkin Mikaelissa on paljon muutakin kun ne, ettei se olisi samanlainen kun minä, mutta silti se (niinku mun kaikki hahmot) on itsetutkiskelua

RUSKA

Mun ensimmäinen hahmo Valma oli hevosenhoitaja, ja silloin kun hain Hallava niin tuntui siltä että porukasta puuttui vielä se ihan perus, vähän ujo ja monella tapaa keskinkertainen heppatyttö. Siitä ajatuksesta syntyi Valma.

vain kivojen juttujen yhdistelyä. Myöhemmin oon yhtäläisyyden huomennu 🙌

RHEA

Ajatus Rheasta (yksärin omistaja) syntyi kesän tuskaisimmalla maastopyöräreitillä. Ilmeisesti eteneminen kunnostamattomalla polulla oli niin hidasta että kaikennäköistä ehti miettiä 😊. Halusin luoda hahmon, jonka elämä on pientä kiireistä kaaosta jossa kaikki ei joka kerta suju täydellisesti, mutta huumoria ja hymyä löytyy. Rhealla on myös tietynlainen syvällisempi puoli, jossa esiin tulee enemmän hahmon itsekriittisyys ja herkkyyys. Meissä on yllättävän paljon samanlaista.

ALEKSI

Kiitos paljon ihanista vastauksista! Ootte parhaita ❤️

Jos sinulla on jotain kysyttävää Aleksilta tai muilta tallilaisilta, laita sähköpostia pinja.kumpulainen1995@gmail.com Yhteyttä voi ottaa myös muissa lehteen liittyvissä asioissa. Jos esimerkiksi haluat osallistua lehden tekoon tai sinulla on toiveita artikkeleiden suhteen. Kaikki palaute on tervetullutta! ❤️

Pääartikkelin taitto

Kolmas artikkeli, jonka taiton prosessia esittelen, on yksi lehden pitkistä pääartikkeleista. Kuten aikaisemmin kuvailin, se saa otsikkoalueelleen suuren kuvan, joka on leveydeltään 75 % ja tasattu jompaankumpaan reunaan. Kuvaa suunnittellessa tulee ottaa huomioon taiton edellyttämä pitkän mallinen muoto. Tässä mielenkiintoisten hahmojen luomisesta kertovassa artikkelissa olin kyllä suunnitellut pystykuvan, mutta en ollut tehnyt siitä tarpeeksi korkeaa. Koska kuvasta tulee kuitenkin pysyä näkyvässä sekä hevonen että ratsastaja, päädyin ratkaisuun, jossa kuva ei yllä täysin yläpalkkiin asti.

Tästä pienestä kauneusvirheestä syntyi kuitenkin mielenkiintoinen tyyliseikka, jota aion myös jatkossa hyödyntää. Ylhäällä oleva tyhjä tila antaa myös otsikolle enemmän tilaa poissa kuvan päältä, jolloin se ei peitä sitä liikaa. Olen muutenkin todella tyytyväinen pääartikkelin otsikkoalueen taittoratkaisuihin, sillä tyhjä tila tuo siihen raikkautta ja juuri sopivasti ilmaa.

Koska pääartikkelit käyttävät tyylinään taustalaatikollista ostikkoa, ovat myös alaotsikot taustalaatikollisia. Toisin kuin

pääotsikossa, alaotsikossa teksti ei ole kuitenkaan suuraakosilla, kuten alun perin olin suunnitellut, vaan FF Tisa Sans Regular Italic -kirjasintyyppillä. Olen tietoinen siitä, että valitsemani vaaleanpunainen sävy on hieman riskialtis vähäisen kontrastinsa takia, mutta palautekyselystä ei ainakaan käynyt ilmi, että jollain laitteella teksti olisi ollut lukukelvotonta.

Lisäsin joihinkin artikkeleihin ja erityisesti sellaisiin osioihin kuin nostot ja ingressit pehmeitä tavuviivoja pisimpiin sanoihin, kuten yhdyssanoihin. Näin ollen tarvittaessa kyseiset sanat tavutetaan. Koska verkkosivun leveys ei ole ennalta määrätty, vaan kuhunkin laitteeseen mukautuva, ei taitossa pysty ottamaan huomioon kaikkia typografisia virheitä, joihin painettua lehteä tehtäessä olisi tarttunut. En pysty vaikuttamaan esimerkiksi siihen, tuleeko leipätekstin oikeaan liehuun jossain kohtaan liian suuri aukko tai jääkö jostain kappaleesta viimeiselle riville ainoastaan yksi sana, kuten kuvan 42 nostossa. Tällaisten pienten kauneusvirheiden kanssa on vain osattava elää.

Kuva 42.

Osia valmiista pääartikkelista

hallazine

MITEN LUODA MIELENKIINTOINEN HAHMO?

TEKSTI
ALANA
KUVAT
ALEKSI

Alana on yksi Hallavan arvostetuimmista hahmoista, joka on seikkaillut mukana kuvioissa jo useamman vuoden ajan. Nyt tuon hahmon takana

seikkaillut mukana kuvioissa jo useamman vuoden ajan. Nyt tuon hahmon takana kirjoittava tyyppi paljastaa, mistä palasista mielenkiintoinen hahmo rakentuu ja kuinka sellaisen voi luoda.

Alana Gwynn

Nuorempana minulla oli usein paljon eri hahmoja - hoitajia, ratsastuksenopettajia, yksityisomistajia - monilla eri talleilla. Silloin olin ylpeä, jos olin jaksanut kirjoittaa samalla hahmolla kaksikin kuukautta. Aina lopulta inspiraatio kuitenkin katosi ja lopetin. Tätä jatkui pitkään, tallitarinani jäivät irrallisiksi kertomuksiksi, eivätkä tainneet olla kenellekään muullekaan kovinkaan mielenkiintoisia. Tämä ilmiö taitaa olla muillekin varsin tuttu. Viisi vuotta sitten tapahtui kuitenkin jotain mullistavaa, joka on tuonut kirjoittamiselleni aivan uuden ulottuvuuden.

Löysin sen Oikean.

Loin hahmon, joka on vieläkin minulle tärkeä, ja edelleen aktiivinen. Olen kirjoittanut saman ihmisen elämää jo viisi vuotta, olemme kasvaneet yhdessä, ja olen kirjoittamisesta edelleen yhtä innoissani kuin silloin alun inspiraatiopiikin aikaan. Olen siitä oikeastaan aika ylpeä. Se tapahtui vahingossa, ja varmasti sattumalla on ollut suuri rooli hahmoni luomisessa, mutta vasta löydettyäni itseäni inspiroivan hahmon, olen huomannut, kuinka tärkeää se on, inspiraatio. Se näkyy myös ulkopuolisille, tarinoistani on tullut mielenkiintoisia ja mukaansatempaavia muillekin kuin itselleni, mikä on

mutta! Tämä toimii myös toisin päin: luen edelleen vuosienkin jälkeen aivan yhtä innoissani tarinoita muiden hahmoista, ja iloitsen sekä suren tuttujen hahmojen edesottamuksia. Taitavasti kirjoitetut hahmot tuntuvat oikeilta ihmisiltä, heillä on tunteet ja omat reaktionsa.

Hahmot ovat kuin vanhoja ystäviä, joiden juttujen ääreen voi uppoutua pitkäksikin aikaa.

Näin vuosien mittaan kirjoittaessani tarinoita aina vain saman ihmisen elämästä, olen myös kerennyt miettiä, mikä tekee juuri tästä hahmosta mielenkiintoisen. Hyvän hahmon luominen taitaa olla taito, jonka oppii vain itse tekemällä, kokemalla ja hoksaamalla, mutta siihenkin on olemassa omat pienet niksinsä, jotka voivat helpottaa itselleen mielenkiintoisen hahmon luomista. Ensimmäisen onnistumisen tunteen jälkeen muitakin, ainakin yhtä mielenkiintoisia ja inspiroivia, hahmoja on helpompi lähteä työstämään.

Hahmo on enemmän kuin ulkoinen olemuksensa

Moni taitaa lähteä hahmonsä luonnissa ulkonäöstä. Se on ihan hyvä lähtökohta, onhan hahmon ulkonäkökin tärkeää, jotta häntä osaa kuvailla ja esimerkiksi piirtää.

siksi, että ne olisivat taitavia ja upeita, eikä hahmojen kehityksen tai tarinan takia. Omista hahmoistaan saa toki tehdä tasan niin taitavia kuin itse haluaa, mutta on hyvä muistaa, etteivät ratsastustaidot itsessään tee hahmosta mielenkiintoista. Aivan yhtä mielenkiintoista, tai jopa enemmänkin, on lukea aloittelevan ratsastajan mietteitä oikeasta kevennyksestä, kuin supertaitavasta tuntiratsastajasta, jolla sujuu aina täydellisesti. Kannattaa siis muistaa miettiä, sopiiko juuri se hahmo kyseiselle tallille, vai olisiko syytä keksiä joko uusi hahmo, tai viedä olemassaoleva jollekin toiselle tallille, esimerkiksi kilparatsastaja laadukkaalle valmennustallille ratsastuskouluun sijaan.

Hahmon kirjoittamisesta voisi antaa vaikka kuinka monta vinkkiä, joista jotkut toimivat toisilla ja jotkut eivät. Totuus on, että eri ihmiset luovat eri tavoilla, eikä ole oikeaa tai väärää tapaa luoda itselleen mielenkiintoista hahmoa. Pysin kertomaan tässä kuitenkin joistain perusasioista, jotka on hyödyllistä pitää edes mielessä hahmoa luodessa. Taitavaksi kirjoittajaksi oppii kuitenkin vain kirjoittamalla, lukemalla ja harjoittelemalla, joten suosittelen vahvasti vain kokeilemaan erilaisia hahmoja ja kirjoittamaan sydämensä kyllyydestä! Kannattaa myös lukea paljon tarinoita sekä kirjoja, ja kiinnittää niissä erityisesti huomiota siihen, miten hahmoja kuvaillaan. Itse lueskelen myös paljon muiden hahmoesittelyitä, myös aivan vierailta talleilla. Muilta kirjoittajilta voi oppia paljon!

Virtuaalitallien foorumit ovat hyvä paikka aloittaa kirjoittaminen ja myös muiden tarinoiden lukeminen, ja voin suositella tutustumaan esimerkiksi Hallavan hahmoista aivan jokaiseen, sillä ne ovat kaikki vallon mainiosti kirjoitettuja hahmoja, joilta voi oppia paljon myös itse! ❤️

6 LOPUKSI

6.1 PROSESSI

Opinnäytetyön aloitus

Kun koulu alkoi syksyllä 2019 ja lukujärjestyksessäni ei ollut koko vuodelle muuta kuin opinnäytetyö, tiesin että tulisin selviämään projektista hienosti. Olin kesän aikana keksinyt opinnäytetyölleni aiheen, josta olin innoissani, sekä aloittanut jo käyttöliittymän suunnittelun. Asetin itselleni tavoitteeksi saada opinnäytetyö valmiiksi vuoden vaihteessa tai tammi-helmikuun aikana.

Prosessi käynnistyi hyvin, ja aloitin etsimällä ja lukemalla lähdekirjallisuutta. Löysin koulun kirjastosta paljon mielenkiintoista luettavaa ja käytinkin hyvän aikaa niiden läpikäymiseen. Yritin etsiä lähteitä myös verkosta, mutta hakutulokset verkkolehtien suunnittelulle ja mobiililehden käyttöliittymälle eivät tuottaneet tulosta. Löysin kuitenkin muutamia verkkolähteitä, jotka jollain tavalla tukivat aihettani, vaikeivat suoraan sitä käsitelleekään.

Opinnäytetyöprosessin alussa, ja useita kertoja sen aikana, vierailin kirjastossa tutkimassa painettuja aikakauslehtiä ja skannasin niistä itseäni kiinnostavia aukeamia. Käytin myös aikaa verkkolehtien etsimiseen ja niiden analysoimiseen niin käyttökokemuksen, käyttöliittymän kuin visuaalisen ilmeenkin näkökulmasta. Otin paljon näytönkaappauksia ja muutaman näytönkaappausvideon itselleni muistiin ja tukemaan omaa suunnittelutyötäni.

Kirjallisen osuuden aloitus

Lähdin kirjoittamaan lukuja 2.2–2.4 sillä ajatuksella, että kunnan saan jotain paperille ylös, niin siitä on sen jälkeen helppo lähteä jatkamaan tekstin työstämistä. En ollut kirjoittanut asiatekstiä moneen vuoteen ja vaikka opinnäytetyön kirjallisen osion toteuttaminen ei sinänsä jännittänyt, tiesin olevani loistava välttelemään kirjoittamista. Aihe oli kuitenkin todella kiinnostava ja tuntui että minulla oli paljon ajatuksia, joita halusin saada paperille.

Opinnäytetyöni ohjaaja antoi hyviä vinkkejä tutkimuskysymyksen kohdentamisesta ja erityisesti kirjallisen osuuden dispositiosta. Tajusin, että kirjallisen osuuden tulisi vahvemmin kohdistua nimenomaan Hallazineen, eikä alkaa yleismaailmallisella löpinällä painetuista aikakauslehdistä ja verkkolehdistä. Aloitin siis kirjoittamisen alusta, tarkentaen näkökulmaa ja ilmaisten aikaisemmin kirjoittamiani asioita paremmin.

Olin kuitenkin tyytyväinen siihen, että olin saanut jo jotain kirjoitettua, sillä uudelleen aloittaessa kirjoittaminen tuntui helpommalta, ja pystyin hyödyntämään pitkälti mitä olin jo aikaisemmin kirjoittanut. Muotoilin lauseita uudestaan, täydensin aihealueita, jotka olivat jääneet liian suppeiksi ja ennen kaikkea mietin tarkkaan missä järjestyksessä asiat olisi kaikista järkevin esittää.

Väliseminaari ja prosessin hidastuminen

Marraskuun lopussa järjestettävä väliseminaari jäi itseltäni terveydellisistä syistä välistä ja koinkin olevani vielä julkaisun visuaalisen puolen kanssa liian alkumetreillä. Olin suunnitellut logoa, kannen kuvitusta ja värejä, sekä valinnut ensimmäisiä kirjasintyyppejä. Käyttöliittymä alkoi olemaan tässä vaiheessa idean tasolla hyvinkin valmis mutta päädyin teknisessä toteutuksessa umpikujaan. Päädyin vaihtamaan lähestymistapani tekniseen toteutukseen täysin toiseen ja tähän valintaan olen hyvin tyytyväinen, sillä uudella tavalla toteutettu sivusto toimi paljon jouhevammin ja oli ratkaisuiltaan yksinkertaisempi.

Vuoden vaihteessa oli lehden pääartikkeleiden tekstiosuuden valmistumisen määräaika ja siitä eteenpäin aloin tekemään taittokokeiluja. Aikaisemmin olin suunnitellut lehden visuaalista identiteettiä yleisellä tasolla esimerkiksi värien ja typografian muodossa, mutta tässä vaiheessa valinnat alkoivat pikkuhiljaa konkretisoitua. Koska en ollut päässyt osallistumaan väliseminaariin, päätin myös tietoisesti hidastaa omaa tekemistäni ja käytin enemmän aikaa esimerkiksi juuri taittokokeiluihin, sekä opinnäytetyön ulkopuolisiin asioihin, kuten lehden artikkeleiden kuvittamiseen sekä erilaisiin tekniisiin vaihtoehtoihin, kuinka voisin toteuttaa artikkelit.

Epävarmuutta omasta osaamisesta

Sain tammikuussa kommentit luvusta 1 ja siirryin kirjoittamaan lukua 2. Se eteni paljon jouhevammin kuin kirjoittaminen aikaisemmin ja tuntui, että etenin työssäni hyvää tahtia. Väliseminaaria, 14. helmikuuta 2020, edeltävät viikot, sekä muutama viikko väliseminaarin jälkeen, olivat ehkä opinnäytetyöni kannalta kaikkein epävarminta aikaa. Tällöin lehden visuaalinen ilme alkoi pikkuhiljaa saavuttaa lopullista muotoaan, mutta siihen liittyi paljon epävarmuutta ja välillä jopa turhautumistakin. Kevään edetessä valmistuminen alkoi konkretisoitua ja suuret elämänmuutokset ahdistaa, joten päätin vielä kerran tietoisesti hidastaa opinnäytetyöni prosessia.

En aloittanut lukujen 4 ja 5 kirjoittamista ennen kuin olin saanut Hallazinen julkaistua, joka tapahtui 8. maaliskuuta 2020. Julkaisua edeltävät viikot menivät itseni vakuuttamiseen siitä, että lehti on visuaaliselta ilmeeltään onnistunut, sekä viimeisten sisältötekstien ja kuvitusten tekemiseen ja

koodaamiseen. Paras idea koko opinnäytetyöprosessin aikana oli laittaa pystyyn Google Forms -palautekysely, johon pyysin kaikkia lehden lukeneita vastaamaan (liite 1). Google Forms -lomakkeen lisäksi tein myös Instagram-tarinoihin palautekyselyn, sillä tiedän, että se on nuoremmille lukijoille ominaisempi tapa antaa palautetta (liite 2). Sain aivan äärettömän hyvää palautetta, rakentavaa kritiikkiä unohtamatta, ja sain aivan uudella tavalla varmuutta onnistumisestani ja lisääntoa kirjallisen osuuden loppuun saattamiseen.

Lopulta kirjoitin opinnäytetyöni valmiiksi seuraavan viikon aikana, työskennellen joka päivä noin kuuden tunnin ajan sääntillisesti ja taittaen sitä mukaa kun teksti valmistui. Opinnäytetyön kirjallinen osuus valmistui 13. maaliskuuta 2020 ja edessä oli enää viimeistely ja julkaiseminen.

6.2 YHTEENVETO

Käyttöliittymän suunnittelu

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli suunnitella älypuhelimien selaimella tarkasteltavalle verkkolehdeksi konsepti, joka pitää sisällään käyttöliittymän sekä visuaalisen ilmeen. Tutkin sitä, kuinka painetun lehden käyttökokemuksen saisi toistettua tällaisessa verkkolehdessä, jonka tarkasteluun käytettävä laite rajoittaa paljon muun muassa julkaisun kokoa.

Paneuduin niihin ominaisuuksiin, jotka vievät itselleni tuttujen verkkolehtien käyttökokemusta kauemmas painetusta lehdestä. Siinä missä painettu lehti on lineaarinen media, ovat lehtien verkkopalvelut, kuten menaiset.fi, fit.fi ja anna.fi, hyvinkin epälineaarisia. Sisältöön voi tutustua missä järjestyksessä tahansa ja etusivu pursuaa linkkejä eri artikkeleihin ja muuhun sisältöön.

Sen lisäksi että verkkolehdet ovat usein epälineaarisia, on niiden sisällön laajuus myös usein käyttäjältä piilossa. Uusia artikkeleita julkaistaan päivittäin ja sisältö tuntuu loputtomalta. Näihin seikkoihin kiinnitin huomiota lähtiessäni suunnittelemaan Hallazinen käyttöliittymää. Tein verkkolehdestä lineaarisen, ja sitä julkaistaan numero kerrallaan, aivan kuten painettuakin lehteä.

Otin käyttöliittymän suunnittelussa huomioon myös paljon mobiilivivustojen ja -sovellusten suunnittelusta tuttuja periaatteita, jotta lukijan käyttökokemus olisi mahdollisimman jouheva ja tuttuuteen perustuva. Kun esimerkiksi navigoimisen periaatteet ovat käyttäjälle tuttuja, säästyään aikaa välttä uuden opettelulta ja pahimmassa tapauksessa turhautumiselta käyttöliittymää kohtaan.

Visuaalisen ilmeen suunnittelu

Yksi itseäni graafisena suunnittelijana eniten verkkojulkaisuissa häiritsevä seikka on sisällönhallintajärjestelmien käyttö. Toki se nopeuttaa huomattavasti toimittajien työtä, mutta samaan aikaan vie julkaisusta sen visuaalisen monipuolisuuden. Sisällönhallintajärjestelmää käyttävillä verkkosivuilla sisältö esitetään joka sivulla samalla tavalla, oli artikkelin aihe sitten mikä tahansa. Artikkeleita ei taiteta samalla tavalla kuin painetuissa aikakauslehdissä.

Koodatessani Hallazinen alusta loppuun itse, pystyn samalla myös taittamaan kunkin artikkelin haluamallani tavalla. Pyrinkin siis luomaan visuaalisen ilmeen, joka taipuu moneen muotoon pysyen kuitenkin yhtenäisenä kokonaisuutena. Koska puhelin on kooltaan niin rajallinen eikä leipätekstin taiton kanssa voi kovin paljon leikitellä, ellei halua luettavuuden

kärsivän, keskityin tuomaan vaihtelua nimenomaan artikkeleiden otsikkoalueille.

Otsikkoalueella tarkoitan sitä näkymää, joka käyttäjälle esitetään ennen kuin hän lähtee vierittämään sivua alaspäin. Loin kymmenen otsikkoalueen sarjan, jossa on vaihtelua niin typografiassa, taitossa kuin väreissäkin. Otsikkoalue hokuttelee käyttäjää lukemaan artikkelin ja samalla viestii eri artikkeleiden välisestä hierarkiasta. Kun Hallazinen numeroita julkaistaan useampia, ja otsikkoalueiden tyylit tulevat lukijoille tutuiksi, kertoo sen visuaalinen ilme myös siitä, mikä palsta on milloinkin kyseessä.

Itsearviointi

Mielestäni pureduin opinnäytetyöni teoriaosuudessa oikeisiin kysymyksiin ja analysoin onnistuneesti niin verkkolehtiä kuin painettujakin aikakauslehtiä. Hallazinen käyttöliittymä oli myös onnistunut, kun ajatellaan toistettavana laitteena älypuhelin. Koska Hallazine toimii verkkoselaimessa, pääsevät käyttäjät siihen käsiksi kuitenkin myös tietokoneella, eikä käyttöliittymä toimi hiirellä ja näppäimistöllä. Julkaisulle tulee siis jatkossa suunnitella myös suuremmille näytöille mukautuva käyttöliittymä. Jos verkkolehdestä olisi tehnyt sovelluksen, ei tätä ongelmaa olisi.

En opinnäytetyöni alussa tiennyt millä tavalla tulisin ratkaisemaan taittoon liittyvät rajoitteet, kuten sivuston leveys älypuhelimella selattaessa. Tavoitteena oli saada taittoon monipuolisuutta ja artikkeleiden välille vaihtelua. En mielestäni yltänyt painettujen lehtien tasolle, mutta lopputulos oli tällä saralla kuitenkin parempi kuin niillä verkkolehdistä, joihin tutustuin. Jatkossa taiton kanssa voisi leikitellä vielä enemmän ja venyttää visuaalisen identiteetin rajoja.

Saavutin haluamani visuaalisen tyylin ja Hallazine sai yhtenäisen visuaalisen identiteetin, joka tukee lehden brändiä. Se on Hallavaan verrattuna paljon räiskyvämpi ja selkeästi oma itsenäinen brändinsä, muttei kuitenkaan ole Hallavan kanssa ristiriidassa. Visuaalinen ilme tuntui myös miellyttävän julkaisun kohderyhmää (liitteet 1 & 2). Hallazine onnistui tavoitteessaan sopia visuaaliselta ilmeeltään nuorisolehtien lajityyppiin, mutta kuitenkin omaleimaisella tavalla, joka ei ole kopio mistään olemassa olevasta brändistä. (Kuva 43.)

Kaiken kaikkiaan olen tyytyväinen opinnäytetyöni lopputulokseen. Vaikka seuraavia numeroita ajatellen jäi vielä jonkin verran petrattavaa, on visuaalinen ilme nyt siinä pisteessä, että seuraavia numeroita on helppo lähteä työstämään. Hallazine tulee varmasti tästä vielä kehittymään. Valmis verkkolehti löytyy osoitteesta hallazine.kuiske.com

Kuva 43.
Mockup
Hallazinesta

LÄHTEET

PAINETUT LÄHTEET:

Caldwell Cath & Zappaterra Yolanda 2014.

Editorial Design. Digital and Print.

Lontoo: Laurence King Publishing Ltd.

Kemmer Jena & Hartwich Tabea 2016.

Overlap. Web & Typography.

Zürich: Niggli.

Kuisma Kristiina, Rätty Panu & Töyry Maija 2008.

Editointi aikakauslehdessä.

Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu.

Rantanen Lasse 2007.

Mistä on hyvät lehdet tehty? 1. painos.

Helsinki: Hill and Knowlton Finland Oy.

SÄHKÖISET LÄHTEET:

Aikakausmedia 2019.

Aikakauslehden käsite. [viitattu 5.10.2019].
Saatavissa: <https://aikakausmedia.fi/tietoa-tutkimuksia/aikakauslehtifaktat/aikakauslehtifaktat/aikakauslehden-kaesite>

Artsvuni Alexander 2019.

UI vs Print: Contradictions in typographical practise. Medium. Artikkelit [viitattu 9.3.2020].
Saatavissa: <https://medium.com/flaw-less-app-stories/ui-vs-print-contradictions-in-typographical-practice-1396b857bcf7>

Babich Nick 2017.

Basic Patterns of Mobile Navigation.
Adobe Blog. Blogi [viitattu 16.1.2020].
Saatavissa: <https://theblog.adobe.com/basic-patterns-of-mobile-navigation>

Babich Nick 2018.

A Comprehensive Guide To Mobile App Design.
Adobe Blog. Blogi [viitattu 16.1.2020].
Saatavissa: <https://theblog.adobe.com/basic-patterns-of-mobile-navigation>

Franz Laura 2014.

Size Matters: Balancing Line Length And Font Size In Responsive Web Design.
Smashing Magazine.
Artikkeli [viitattu 9.3.2020].
Saatavissa: <https://www.smashingmagazine.com/2014/09/balancing-line-length-font-size-responsive-web-design/>

Google Analytics 2019.

Hallavan verkkosivun hallintapaneeli.
[viitattu 13.12.2019].

May Tom 2017.

How to use logos in web design.
Creative Blog.
Blogi [viitattu 17.1.2020]. Saatavissa: <https://creativebloq.com/features/how-to-use-logos-in-web-design>

My Fonts 2020.

FF Tisa Sans.
Verkkosivu [viitattu 8.3.2020].
Saatavissa: <https://www.myfonts.com/fonts/fontfont/tisa-sans/>

Norman Don 2016.

Don Norman: The term "UX".
NNgroup.
Video [viitattu 16.1.2020]. Saatavissa: <https://youtube.com/watch?v=9BdtGjoIN4E>

Putto Tomi 2015.

Lehti on kuollut – kauan eläköön lehti!
Case: Ananda.
Lahden ammattikorkeakoulu.
Opinnäytetyö [viitattu 21.12.2019].
Saatavissa: https://theseus.fi/bitstream/handle/10024/91076/putto_tomi.pdf

Pulkkinen Reetta & Uusitalo Paula 2013.

Verkkolehdet. Toimivan verkkolehden ominaisuudet.
Lahden ammattikorkeakoulu.
Opinnäytetyö [viitattu 21.12.2019].
Saatavissa: https://theseus.fi/bitstream/handle/10024/56219/Pulkkinen_Reetta_Uusitalo_Paula.pdf

Santikko S. 2017.

Hulluna hevosiin 35 vuotta!

Kvaak.fi

Artikkeli [viitattu 11.2.2020]. Saatavissa:

<http://kvaak.fi/index.php?articleID=931>

Tuononen Susanna 2013.

Rakenteen jäljillä. Visuaalinen rakenne ja rytmi kaupallisten aikakauslehtien kentässä.

Lapin yliopisto.

Pro Gradu -tutkielma [viitattu 11.03.2020].

Saatavissa: https://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/60533/gradu_susanna_tuononen.pdf

Vershelde Florens 2020.

A short history of body copy sizes on the Web. Artikkeli [viitattu 9.3.2020]. Saatavissa: https://fvsch.com/body-copy-sizes/?fbclid=IwAR06JrN8o5PgrFmMpbaOrAjFh2aS8rHPTueA-XED3KcWk8P_X3NaVBSDQmA

Virta Paavo 2014.

Tablettiratkaisujen suunnittelusta.

Tampereen yliopisto.

Pro Gradu -tutkielma [viitattu 21.12.2019].

Saatavissa: <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/95500/GRADU-1401886134.pdf>

Young Neil 2020.

What is wireframing?

Experience UK. [viitattu 18.12.2020]

Saatavissa: <https://experienceux.co.uk/faqs/what-is-wireframing>

Zinio 2019.

Zinio converts magazines into digital products that can be monetized in entirely new ways.

[viitattu 22.12.2019]. Saatavissa:

<https://corp.zinio.com/>

MUUT LÄHTEET:

Kuvio 1. Hallava, Instagram, Keskusta & Virtuaalinen ratsastajain liitto 2019.

[viitattu 19.12.2020]. Saatavissa:

<http://hallava.kuiske.com>

<https://instagram.com/hallava.vt>

https://instagram.com/piirroostalli_vadelmaniitty

<https://instagram.com/khtagades>

<http://virtuaali.net/keskusta>

<http://virtuaalihevokset.net/?vrl.html>

KUVALUETTELO:

Kuva 1. Elle 2019.

Marraskuun nro. Skannaus.

Kuva 2. Elle 2019.

Näytönkaappaus [viitattu 16.1.2020].

Saatavissa: <https://elle.fi/muoti/raili-hulkkonen-tyyli>

Kuva 3. Fit 2020.

Näytönkaappaus [viitattu 13.2.2020].

Saatavissa: <https://fit.fi/treeni/vatsalihakset-toihin-kierro-istuen-voimapallolla>

Kuva 4. Fit 2020.

Näytönkaappaus [viitattu 13.2.2020].

Saatavissa: <https://fit.fi/treeni/artisti-aste-kehassa-olen-aggressiivinen>

Kuva 5. Fit 2020.

Näytönkaappaus [viitattu 13.2.2020].

Saatavissa: <https://fit.fi/hyva-olo/hampaiden-narskuttelu>

Kuva 6. Kumpulainen Pinja.

Kuva 7. Demi 2019.

Nro 5-6. Skannaus.

Kuva 8. Hevoshullu 2019.

Nro 24-25. Skannaus.

Kuva 9. Me Naiset 2019.

Näytönkaappaus [viitattu 11.2.2020].

Saatavissa: <https://menaiset.fi/>

Kuva 10. Indiedays 2019.

Näytönkaappaus [viitattu 11.2.2020].

Saatavissa: <http://.indiedays.com>

Kuva 11. Cosmopolitan 2019.

Näytönkaappaus sovelluksen lokakuun numeron PDF-versiosta [viitattu 3.10.2019]

Kuva 12. Cosmopolitan 2019.

Näytönkaappaus sovelluksen lokakuun numerosta [viitattu 3.10.2019]

Kuva 13. Voice 2020.

Näytönkaappaus [viitattu 13.2.2020]. Saatavissa: <https://voice.fi>

Kuva 14. Voice 2020.

Näytönkaappaus [viitattu 13.2.2020]. Saatavissa: <https://voice.fi>

Kuva 15. Kumpulainen Pinja.

Kuva 16. Hevoshullu 2019.

Nro 9. Skannaus.

Kuva 17. Seventeen 2019.

Dec 2018 - Jan 2019. Skannaus.

Kuva 18. Koululainen 2019.

Nro 5. Skannaus.

Kuva 19. Demi 2019.

Nro 11-12. Skannaus.

Kuva 20. Hevoshullu 2019.

Nro 9. Skannaus.

Kuva 21. Seventeen 2019.

Dec 2018 - Jan 2019. Skannaus.

Kuva 22. Koululainen 2019.

Nro 5. Skannaus.

Kuva 23. Demi 2019.

Nro 11-12. Skannaus.

Kuvat 24-25. Kumpulainen Pinja.

Kuva 26. Elle 2019.

Marraskuun nro. Skannaus.

Kuva 27. Koululainen 2019.

Nro 5. Skannaus.

Kuvat 28-43. Kumpulainen Pinja.

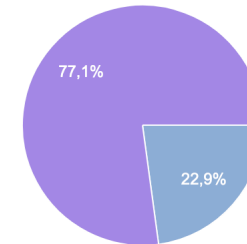
LIITEET

Liite 1. 1/6

Palautekysely Google Forms -lomakkeen kautta.

Oletko tutustunut Hallazineen ennen sen julkaisua?

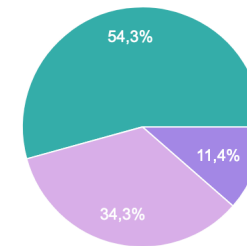
35 vastausta

- Joo, kerroit minulle prosessista / olin testiryhmässä
- En

Kuinka vanha olet?

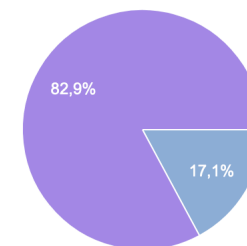
35 vastausta

- alle 12
- 12-15
- 15-20
- yli 20

Harrastatko virtuaalihevosi enemmän

35 vastausta

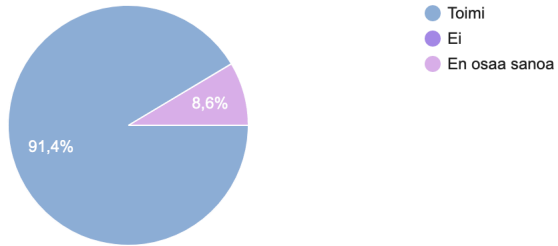

- Instagramissa
- Nettisivulla

Käyttöliittymä

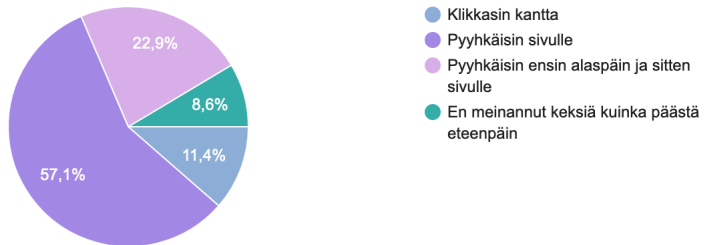
Toimiko sivusto puhelimellasi mielestäsi oikein?

35 vastausta

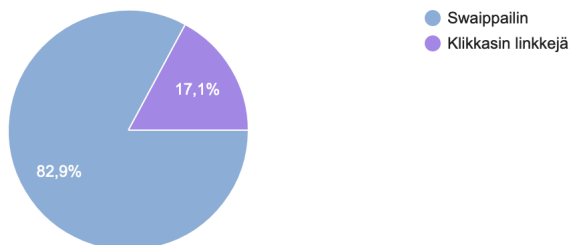
Kuinka pääsit etusivulta eteenpäin ensimmäisen kerran sivustolle saavuttuasi?

35 vastausta

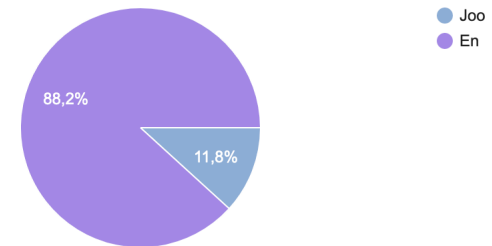
Käytitkö enemmän pyyhkäisemällä tapahtuvaa navigointia vai alapalkin linkkejä?

35 vastausta

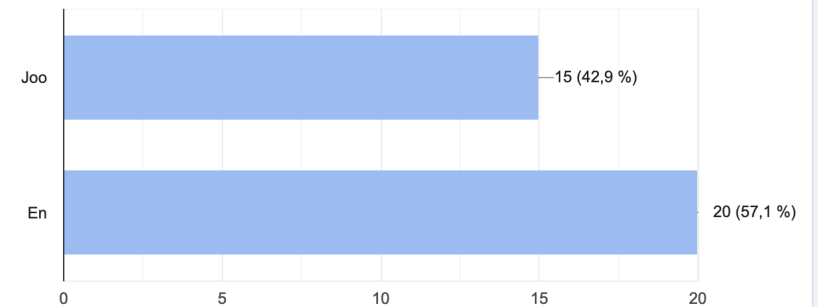
Klikkasitko yläpalkissa vasemmalla olevaa pientä logoa?

34 vastausta

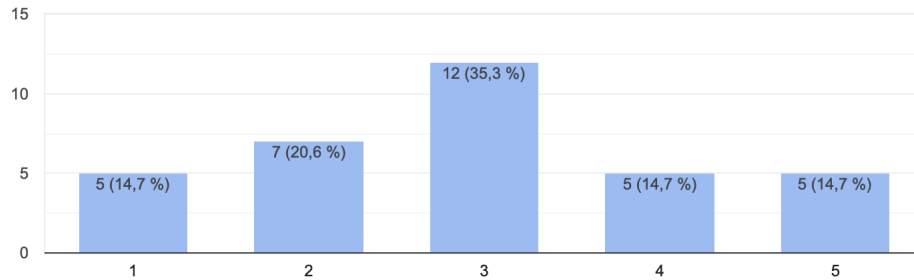
Klikkasitko yläpalkissa oikealla olevaa hampurilaismenun kuvaketta (kolme viivaa)?

35 vastausta

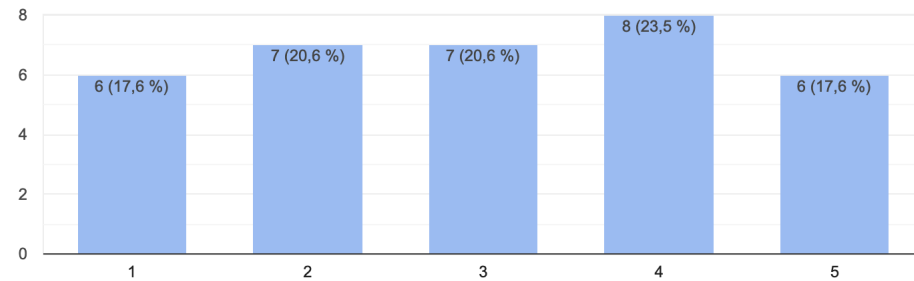
Oliko yläpalkki mielestäsi tarpeellinen?

34 vastausta

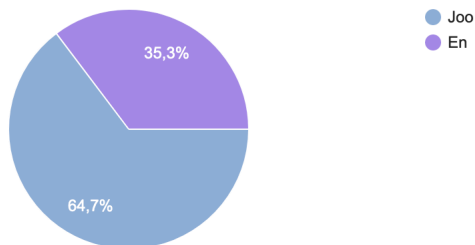
Oliko alapalkki (monta ikonia) mielestäsi tarpeellinen?

34 vastausta

Tajusitko, että lehden sisällys-sivulla (heti kannen jälkeen), artikkeleiden nimet ja ikonit toimivat linkkeinä?

34 vastausta

Mitä mieltä olit sivuston käytettävyydestä, esim sivulta toiselle siirtyminen?

23 vastausta

Sujuvaa, kun idean ymmärsi.

Oli oikein fiksua

Vähän tönkkö ja hankala, mutta toimii.

Helppoa ja luonnollista

Jäi vielä vähän sekava kokemus, huiskin lähinnä vahingossa jutusta ja sivulta toiseen. En tosin käyttänyt selailuun paljon aikaa.

Mukavan simppele!

Sivustoa oli mukava ja helppo käyttää

Mobiililla oikein sujuva! Nettiselaimella vähän ahdas, mutta luettavissa.

Ensin hieman hämmennyin, mutta kun tajusin niin oli tosi kätevä ja helppokäyttöinen

Oli vähän sekava väliillä, koska niin monet linkit/kuvakkeet veivät moneen paikkaan niin en tiennyt missä olin jo käynyt ja niin edepäin :D. Muuten oli kyllä kätevä!

Tietokoneella selatessa hieman hankala.

Helppo ja mukava 🥰

Toimii yllättävänkin hyvin, tykkään tosi paljon!

Itsellä sivu vaihtui vähän nykien, mutta selvää sai kuitenkin 👍

Nopeat ja jouhevät siirtymät. Aivan upea! <3

Mielestäni sivu oli tosi helppokäyttöinen. Tuli jotenkin mieleen snapchatin "lehdet", joita tulee tylsinä päivinä

Liite 1. 4/6

Mitä mieltä olit sivuston käytettävyydestä, esim sivulta toiselle siirtyminen?

23 vastausta

Sivulta toiselle siirtyminen swaippaamalla takkuili paljon, mutta alapalkin avulla pääsin katsomaan sivuja helposti!

Ok!

Kätevä 👍

Helppo kun sen tajusi

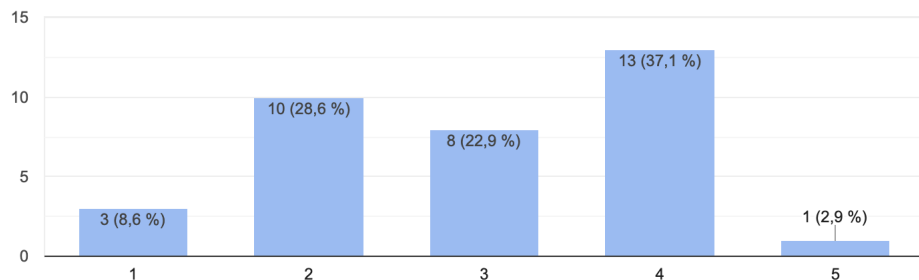
Toimii: helppo ja selkeä

helppoa ja vaivatonta, alapalkin ikonit olivat mielestäni turha lisä.

Käytin sekä tietokoneella että puhelimella. Tietokoneella alapalkin pikkulogot näkyivät ja autoivat hahmottamaan, missä kohtaa lehteä mennään. Puhelimella ne eivät näkyneet jostain syystä ollenkaan, joten skrollailin vain eteenpäin. Puhelimella oli vaikeampi hahmottaa, onko jo lukenut kaikki jutut. Jos yläpalkki olisi kulkenut skrollatessa mukana, sisällysluetteloon palaaminen olisi ollut helpompaa. Tietokoneella tekstit asettuivat hyvin, mutta puhelimella (iPhone, Chrome) sisältö oli keskittynyt sivun oikeaan reunaan ja pieni osa isoista otsikoista jäi näkymättömiin, koska oli sijoittunut liiaksi sivun reunalle. Käyttökokemukseen tämä ei juurikaan vaikuttanut, kyseessä oli enemmän esteettinen asia.

Minkälainen fiilis sinulla oli lehteä selaillessa. Oliko käyttökokemus samanlainen kuin muita verkkolehtiä selatessa vai enemmän sellainen kuin painettua aikauslehteä selatessa? Kumpi on lähempänä Hallazinen fiilistä, jos ei huomioida välinettä jolla sisäältä selataan.

35 vastausta

Vapaa sana Halazine vs muut verkkolehdet vs painetut aikauslehdet

12 vastausta

Ei oikein ole vertailukohteita

En juuri selaa muita verkkolehtiä, en osaa verrata. Siksi myös näitä vertailevaan kysymykseen "en osaa sanoa" -vastausvaihtoehto.

Selailu on paljon paremmin toimiva kuin monessa ns. oikeassa verkkolehdestä. Tosi helppo ja kätevä käyttää siis ja artikkeleita oli helppo lukea eikä tarvinnut tihrustaa tekstiä. Innolla odotan seuraavaa numeroa!

Hallazine

Hallazine on kuin lapsuusaikojeni (1990-luku) Hevoshullu verkossa.

Painetut aikauslehdet ovat aina parhaita ja varmasti ostaisin kaupasta tätä lehteä, jos sitä siellä painettuna myytäisiin, sillä lehdessä oli todella mielenkiintoiset ja inspiroivat jutut. Toisinkin painatussa lehdessä, tässä oli isona plussana se, että lehdestä löytyi myös linkkejä, eikä kaikkea tarvinnut ahtaa samaan juttuun, vaan kiinnostuneimmat pystyivät kurkkimaan myös muita juttuja artikkelin lisäksi.

Hallazine oli mielestäni upein kaikista näkemistäni lehdistä, siinä näkyi sun kädenjälki ja persoonallinen kirjoitustyyli, eikä koko ajan käytetty kirjakieltä, vaan myös murteita oltiin sekoitettu mukaan! Siitä pidin todella!

Todella kiva toteutus! Aikauslehtimäinen ja visuaalisesti miellyttävä.

👍

Hämmästyin ensimmäisenä miten hirveän nätti Hallazine on. En muista ikinä jääneeni varta vasten ihailemaan minkään verkkolehden ulkoasua/esitystapaa. Ehkä pari kertaa olen jumittanut perus nettisivuilla tällaisen takia. Veikkaan, että vähän nuoremmat ovat vielä villimpänä siitä, miten panostettu Hallazinen ulkoasu on. Siinä on heille tutumpia elementtejä somesta kuin minulle, vaikka jotain tunnistaninkin. Sisältö on mielenkiintoista, monipuolista ja hyvää: sen puolesta Hallazine vetää vertoja mille tahansa tietystä harrastuksesta kertovalle verkko- tai aikauslehdelle. Ainoa juttu, josta se jää heti kiinni harrastelijan tekemänä, onkin niin pikkujuttu kuin kielivirheet. Mutta etpä olekaan toimittaja, vaan graafinen suunnittelija ja ammattitaitosi kyllä näkyy kauas.

Ainakin lehden ulkonäkö on hyvin kaunis ja tyylitelty sekä sama teema jatkuu läpi lehden, mistä tykkäsin erityisen paljon.

Tykkäsin, että Zine oli selattava kuten painetut lehdet. Hyvää sisältöä! Ainoa miinuspuoli oli pieni sekavuus sisällysluettelossa ja sivulta toiselle siirryttäessä.

Vapaa sana käyttöliittymästä

8 vastausta

Yllätti todella positiivisesti mobiiltoimivuudellaan

Helppo ja mukava lukea sekä kaunis katsella, pidin paljon! Alapalkki oli hivenen hankala, en huomannut sen olemassaoloa ennen kuin tässä kyselyssä mainittiin siitä ja senkään jälkeen se ei meinannut avautua. Se ei tosin ollut suuri menetys, sillä lehti oli helppo lukea ilmankin.

Hyvä ja selkeä, alussa olisi voinut olla joku lyhyt ohjeistus (ponnahdusikkuna tms), olisi ehkä selkeyttänyt vielä

En käytä älypuhelinta, joten en osaa siitä näkökulmasta kommentoida. Tietokoneella kapea ja siksi hankala lukea, mutta toimi muutoin hyvin.

Ihanat värit, selkeä, miellyttävä

Toimiva.

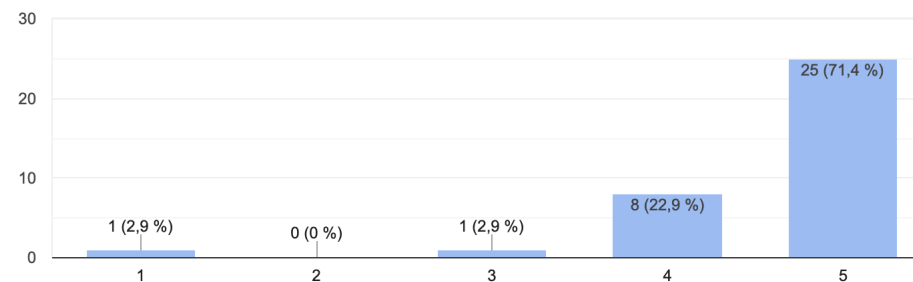

Puhelimella lehden selaaminen on näppärää. Silti kallistuisin henkilökohtaisesti enemmän Hesarin kaltaisen verkkolehden tai painetun lehden lukemiseen. Tosin olenkin digiasioissa aika boomer ja monen muutamaa vuotta nuoremman mieltä on varmasti ihan eri :)

Visuaalinen ilme

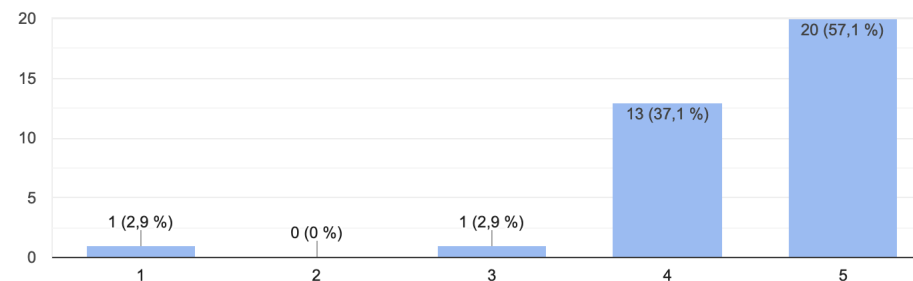
Tykkäsitkö Hallazinen visuaalisesta ilmeestä?

35 vastausta

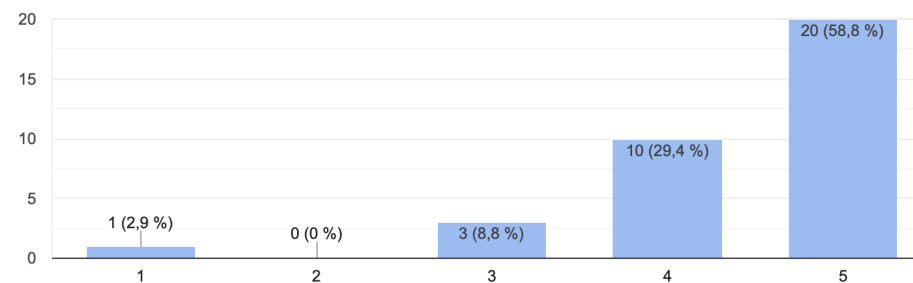
Mitä mieltä olit värimaailmasta?

35 vastausta

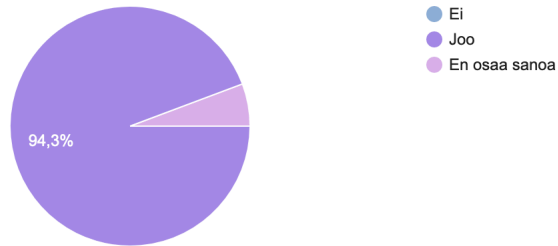
Mitä mieltä olit typografiasta (fontit ja tapa kuinka teksti esitettiin)?

34 vastausta

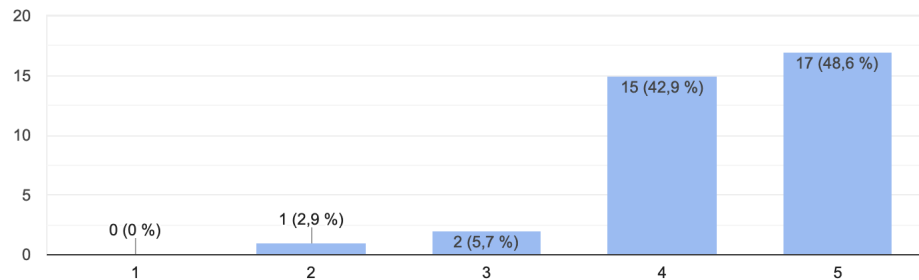
Oliko teksti helposti luettavissa (fonttikoko sopiva)?

35 vastausta

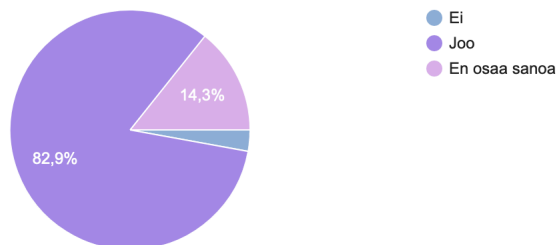
Mitä pidit taitosta (tapa kuinka tekstit, kuvat ja muu sisältö oli aseteltu kullekin sivulle)?

35 vastausta

Näyttääkö Hallazine nuorten lehdeltä?

35 vastausta

Vapaa sana visuaalisesta ilmeestä

14 vastausta

Harmoninen ja yhdenmukainen

Erittäin nätti

Pidin kuvista, väreistä ja asetelusta! Mukava lukea. Suosikkejani artikkeleista visuaaliselta ilmeeltään olivat viestitellään palsta (hauska idea!) ja hoitajatoiminta esittelyssä.

Väliillä korostusvärit turhan vaaleita

Todella kaunis!

Todella hieno ja luova!

Värimaailma oli hyvällä tavalla hyvin omintakeinen ja kuvitus piristävää!

Tosi kiva ja selkeä, vaikka tavallaan sisältöä on paljon.

Visuaalinen ilme oli mielestäni todella onnistunut! Tuli mieleen heppahullun ja demin sekoitus. Pehmeä, mutta kuitenkin omalla tavallaan trendikäs ulkoasu. Mitään ei ollut liikaa eikä liian vähän. Ulkoasu ei myöskään mennyt missään vaiheessa liian sekavaksi.

Vaan yksi sana kuvaa tätä kaikkea : Upea 💎

En pidä nykyaikaisesta tavasta käyttää lyhyissäkin teksteissä lainauksia korostuksina. Tulee kiva ilme joo, mutta lukukokemuksena toistoa. Tätä näkee nykyään kaikkialla. Toisaalta, olen oppinut olemaan lukematta korostuksia, jotta en saisi tekstistä "juonipaljastusta". :D Kritiikki ei kohdistu siis juuri sinuun, vaan tuohon yleiseen tapaan. Lehtiartikkelimaisen vaikutelman se kyllä antaa.

Aivan järkyttävän hieno. Ulkoasu ja esitystapa olivat ehdottomasti onnistunein asia. En ole nähnyt toista yhtä nättiä lehtä. Olet koristellut, mutta silti mennyt luettavuus edellä. 5/5.

Kuten aiemmassa vastauksessa sanoin: kaunis ja erityisesti tykkäsin siitä miten sama teema jatkui läpi lehden. Lapsena tilasin Villivarsa-lehteä kotiin ja siinä oli jokaisessa jutussa eri fontit, värit ja asettelu. Perfektionimistisuuteen taipuvaa mieltäni lämmitti suuresti se, että lehti näytti visuaalisesti kokonaisuudelta eikä erillisiltä sekavilta yksin kansiin kasatuilta jutuilta.

Tekstien pituutta oli vaikea hahmottaa; skrollauspalkki auttaisi hahmottamaan, missä kohtaa teksti menee. Visuaalinen ilme on oikein toimiva!

Liite 2.

Palautekysely Instagram-tarinoiden kautta.

Ei sisällä palautetta niiltä henkilöiltä, jotka vastasivat Google Forms -lomakkeen kautta

